

**Druhá zpráva o plnění opatření aktualizované Státní politiky v elektronických komunikacích „Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice“
a o naplňování Digitální agendy pro Evropu v ČR**

Obsah

Druhá Zpráva o plnění opatření aktualizované Státní politiky v elektronických komunikacích „Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice“	5
1. Úvod	6
2. Průběžně realizované úkoly z Digitálního Česka 1	7
3. Opatření Digitálního Česka 2 a jejich plnění.....	8
3.1 Opatření č. 1:	8
3.2 Opatření č. 2:	9
3.3 Opatření č. 3:	10
3.4 Opatření č. 4:	11
3.6 Opatření č. 6:	13
3.7 Opatření č. 7:	13
3.8 Opatření č. 8:	14
3.9 Opatření č. 9:	17
3.10 Opatření č. 10:	17
3.11 Opatření č. 11:	18
3.12 Opatření č. 12:	18
3.13 Opatření č. 13:	19
3.14 Opatření č. 14:	19
3.15 Opatření č. 15	22
3.16 Opatření č. 16:	23
3.17 Opatření č. 17:	24
4. Shrnutí a závěr.....	24
Seznam použitých zkratk	26
Zpráva o naplňování Digitální agendy pro Evropu v ČR	29
Úvod	31
1. Digitální agenda pro Evropu	32
1.1 Jednotný digitální trh.....	33
1.1.1 Zpřístupňování obsahu	33
1.1.2 Zjednodušení online transakcí a přeshraničních transakcí	36
1.1.3 Vytváření digitální důvěry.....	39
1.1.4 Posílení jednotného trhu telekomunikačních služeb	40
1.2 Interoperabilita a normy	41

1.3 Důvěra a bezpečnost	43
1.4 Přístup k rychlému a superrychlému internetu.....	46
1.4.1 Otevřený a neutrální internet	50
1.5 Výzkum a inovace	52
1.6 Posílení digitální gramotnosti, dovedností a začlenění	54
1.6.1 Digitální gramotnost a dovednosti	55
1.6.2 Digitální služby podporující začlenění	56
1.7 Přínos ICT pro společnost	58
1.7.1 ICT pro ochranu životního prostředí.....	59
1.7.2 Udržitelná zdravotní péče a podpora důstojného a nezávislého života s využitím ICT	59
1.7.3 Podpora kulturní rozmanitosti a kreativního obsahu	61
1.7.4 Elektronická veřejná správa (eGovernment).....	64
1.7.5 Inteligentní dopravní systémy pro efektivní dopravu a lepší mobilitu	69
2. Digitální agenda pro Evropu z pohledu statistiky.....	70
3.1 Přehled statistik informační (digitální) ekonomiky a společnosti ČSÚ	71
3.2 Aktuální aktivity ČSÚ v oblasti ICT statistik a jejich další rozvoj	72
3.3 Mezinárodní spolupráce při rozvoji ICT statistik	75
3. Závěr	77
Seznam použitých zkratk	78

Část 1

Druhá zpráva o plnění opatření aktualizované Státní politiky v elektronických komunikacích „Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice“

1. Úvod

Druhá zpráva o plnění opatření (dále jen „Zpráva“) Státní politiky v elektronických komunikacích „Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice“ (dále jen „Digitální Česko 2“) je předkládána na základě usnesení vlády č. 370 ze dne 21. 5. 2014.

Hlavním cílem této Zprávy je na základě informací dostupných Ministerstvu průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“), které bylo na základě usnesení vlády č. 203 z 20. března 2013 ve spolupráci s Radou vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost (RVKIS) ustaveno gestorem pro koordinaci oblasti digitální agendy, podat přehled o stavu plnění opatření Digitálního Česka 2 a Digitální agendy pro Evropu, a to přibližně za období květen 2014 až květen 2015. Při zpracování materiálu MPO intenzivně spolupracovalo s ostatními resorty a relevantními orgány a usilovalo o získání co nejpřesnějšího přehledu o stavu implementace obou strategických dokumentů.

Vzhledem ke svému obsahu a účelu materiál samotný nemá žádné dopady na státní rozpočet, jiné veřejné rozpočty ani na rovné postavení žen a mužů či na podnikatelské prostředí České republiky. Materiál je v souladu s právním řádem a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Při zpracování Zprávy byly zohledněny i další klíčové vládní a resortní koncepční, strategické a programové materiály, především pak:

- Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014-2020,
- Změna Koncepce rozvoje Komunikační infrastruktury veřejné správy schválené usnesením vlády ze dne 8. listopadu 2006 č. 1270, schválené usnesením vlády ze dne 18. ledna 2012 č. 50,
- programové prohlášení vlády,
- Koaliční smlouva,
- Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, schválené usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552,
- Návrh osnovy materiálu k prioritám České republiky a opatřením vlády v oblasti digitální agendy (Akční plán pro rozvoj digitální ekonomiky v ČR).

První část Zprávy podává přehled o stavu plnění opatření Digitálního Česka 2. Dokument Digitální Česko 2 je postaven na třech pilířích, kterými jsou podpora rozvoje vysokorychlostních přístupových sítí k internetu, zvyšování dostupnosti a rozvoj digitálních služeb a v neposlední řadě posilování digitální gramotnosti a elektronických dovedností uživatelů sítí a služeb poskytovaných jejich prostřednictvím.

Hlavní cíle stanovené dokumentem Digitální Česko 2 jsou:

- a) posílení digitální ekonomiky odlišným regulačním přístupem s důrazem na samoregulační mechanismy vzhledem ke specifčnosti internetového prostředí, které fakticky nezná hranice a na něž nelze pohlížet stejnou optikou jako na tradiční ekonomiku,

- b) podpora rozvoje vysokorychlostních přístupových sítí k internetu umožňující přenosové rychlosti v souladu s cíli Digitální agendy 30 Mbit/s do roku 2020 pro všechny obyvatele a 100 Mbit/s minimálně pro polovinu domácností,
- c) efektivní využití rádiového spektra ve prospěch koncových uživatelů, k čemuž má vést Strategie správy rádiového spektra,
- d) zvyšování dostupnosti informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“) pro všechny bez ohledu na lokalitu, sociální postavení nebo zdravotní postižení a podpora celoživotního vzdělávání za účelem posílení digitální gramotnosti,
- e) svoboda přístupu k internetu,
- f) přístup občanů prostřednictvím internetu k informacím generovaným veřejným sektorem,
- g) podpora legální nabídky audiovizuálních služeb a zajištění rovnováhy mezi svobodou podnikání a svobodou šíření a přijímání informací a ochranou osobních údajů,
- h) garance pro obyvatele volně přijímat programy médií veřejné služby prostřednictvím zemského vysílání.

Tyto cíle jsou realizovány prostřednictvím 17 opatření, na jejichž plnění se podílí kromě MPO některá další ministerstva a orgány státní správy. Cílem této zprávy je tedy shrnout aktivitu provedenou v rámci jednotlivých opatření.

Digitální Česko 2 navazuje na státní politiku v elektronických komunikacích Digitální Česko (dále jen „Digitální Česko 1“), která byla schválena vládou usnesením ze dne 19. ledna 2011 č. 50. Tento původní materiál si kladl za cíl především zhodnocení tehdejšího stavu dostupnosti a rozvoje vybraných oblastí elektronických komunikací s největším potenciálem růstu v České republice a navrhl potřebné nástroje pro splnění reálných cílů vedoucích ke snížení digitální propasti mezi hustě a řídce osídlenými oblastmi v rozvoji infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu. Digitální Česko 2 obsahuje shrnutí stavu plnění jednotlivých úkolů Digitálního Česka 1 s tím, že některé úkoly označuje za nedokončené nebo částečně splněné. Informaci o těchto úkolech obsahuje následující kapitola.

2. Průběžně realizované úkoly z Digitálního Česka

a) zpracovat návrh na zřízení registru pasivní infrastruktury

V souvislosti s implementací Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, bylo ze strany ČTÚ v roce 2014 zadáno zpracování studie proveditelnosti zřízení a provozování RPI. V současné době jsou vyhodnocovány a zapracovávány četné připomínky k pracovní verzi tohoto materiálu. ČTÚ předpokládá, že vedle zprostředkování informací o existující pasivní infrastruktuře pro všechny zájemce o její sdílení, by RPI mohl být základem i pro tzv. jednotné informační místo, které uvedená Směrnice definuje pro výměnu informací o infrastruktuře sítí a případně navazující služby.

Součástí přípravy RPI je rovněž vyhodnocení vazeb na stávající registry prostorových informací a návazností registru pasivní infrastruktury na Geoinfostrategii připravenou pod gescí Ministerstva vnitra (dále jen „MV“). V případě, že finální návrh registru pasivní infrastruktury bude založen na povinném vkládání dat ze strany podnikatelských subjektů, bude nutné provést legislativní změnu existující právní úpravy.

b) zřídit a provoznit informační portál

Na portálu BusinessInfo.cz byla zveřejněna komplexní informace o státní politice Digitální Česko v. 2.0, včetně aktuálních informací, viz <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/digitalni-cesko-v-20-58060.html#!>.

c) zpracovat návrh podmínek pro efektivní čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů pro výstavbu sítí elektronických komunikací

V souladu s Dohodou o partnerství, která identifikuje problém nedostatečného pokrytí vysokorychlostním internetem především ve venkovských oblastech a na něj navazující potřebu rozvoje infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu umožňující minimální přenosové rychlosti 30 Mbit/s, je v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen „OPPIK“) na programové období 2014 – 2020 v prioritní ose 4 obsažen specifický cíl „Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu“. Předpokládané podporované aktivity jsou následující:

- modernizace resp. rozšiřování stávající infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu využitím optických prvků s cílem umožnit vysokorychlostní přístup k internetu s přenosovou rychlostí alespoň 30 Mbit/s,
- zřizování nových sítí sestávajících z části nebo plně z optických vedení pro vysokorychlostní přístup k internetu umožňující přenosovou rychlost alespoň 30 Mbit/s; v případě zřizování nových sítí s pevným připojením do jednotlivých domácností musí tato síť umožnit přenosovou rychlost až 100 Mbit/s,
- vytváření pasivní infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu zejména v lokalitách předpokládaného budoucího stavebního rozvoje, přičemž tato aktivita může být podpořena pouze v kombinaci s jednou z předchozích dvou aktivit.

d) podpora IPv6/DNSSEC

Stav realizace tohoto úkolu je uveden u opatření č. 8 a 9 Digitálního Česka 2.

3. Opatření Digitálního Česka 2 a jejich plnění

3.1 Opatření č. 1:

Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu přebírají koordinační roli v problematice Digitální agendy.

Nedílnou součástí této koordinace je i konzultační mechanismus se všemi relevantními subjekty a odbornou veřejností, jež mohou být konkrétním opatřením dotčeny.

Termín pro realizaci tohoto opatření byl stanoven na 30. června 2013. K tomuto datu převzala Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost (dále jen „RVKIS“) ve spolupráci s MPO od MV gesci ke koordinaci Digitální agendy. MPO o této skutečnosti informovalo dopisem ze dne 11. července 2013 čj. 29215/13/71200/70000 relevantní resorty a požádalo o stanovení kontaktních osob.

Po určitých komplikacích s fungováním RVKIS přešla počátkem roku 2015 koordinační role formálně na nástupnickou formaci RVKIS, Radu vlády pro informační společnost (RVIS), potažmo její Pracovní výbor pro Digitální agendu (PVDA), jehož první, ustavující jednání se uskutečnilo dne 6. 3. 2015 na MPO (předseda PVDA je zástupce MPO).

3.2 Opatření č. 2:

Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost s cílem dále maximalizovat mezinárodní konkurenceschopnost České republiky vypracuje materiál, který bude zahrnovat zejména následující oblasti:

- a) jednotný digitální trh,**
- b) interoperabilita,**
- c) důvěra a bezpečnost při využívání digitálních služeb i s ohledem na priority České republiky při projednávání nové právní úpravy EU v oblasti ochrany osobních údajů,**
- d) výzkum a inovace včetně podpory vytváření dlouhodobých společných výzkumných projektů nebo center v oblasti ICT s mezinárodním dosahem,**
- e) dovednosti a začlenění,**
- f) zaměstnanost v oblasti ICT s cílem připravit opatření reagující na skladbu pracovního trhu v oblasti ICT a dále úpravy pracovněprávního prostředí s ohledem na měnící se způsoby organizace práce, kultury zaměstnání a nabídky kariérních příležitostí s cílem mimo jiné zlepšit atraktivitu a dostupnost flexibilních forem pracovních vztahů,**
- g) využití přínosu ICT pro společnost včetně celkové strategie integrovaného řešení řízení investic do ICT ve státní správě a postupy k zavádění sdílených center služeb,**
- h) mezinárodní aspekty Digitální agendy.**

Termín pro realizaci tohoto opatření byl DČ2 stanoven na 31. prosince 2013. Toto opatření nebylo realizováno.

Na ustavujícím zasedání PVDA RVIS dne 6. 3. 2015 byl členům tohoto výboru zadán úkol zpracovat vstupy v původních intencích opatření č. 2 DČ2. Indikativní gesce za jednotlivé oblasti v rámci opatření č. 2 byly stanoveny následovně:

a) jednotný digitální trh – úkol pro široké plénum,

b) interoperabilita – otevřené téma,

c) důvěra a bezpečnost při využívání digitálních služeb i s ohledem na priority České republiky při projednávání nové legislativy Evropské unie v oblasti ochrany osobních údajů – aktuálně intenzivně projednáváný návrh směrnice NIS (network and information security across the Union); bylo by vhodné shrnout toto téma a nastavit další směr, kterým se ubírat – **NBÚ, MV**

d) výzkum a inovace včetně podpory vytváření dlouhodobých společných výzkumných projektů nebo center v oblasti ICT s mezinárodním dosahem – **ÚVL, MŠMT, NBÚ**

e) dovednosti a začlenění – **MŠMT, MPSV**

f) zaměstnanost v oblasti ICT s cílem připravit opatření reagující na skladbu pracovního trhu v oblasti ICT a dále úpravy pracovněprávního prostředí s ohledem na měnící se způsoby organizace práce, kultury zaměstnání a nabídky kariérních příležitostí s cílem mimo jiné zlepšit atraktivitu a dostupnost flexibilních forem pracovních vztahů – **MPSV**

g) využití přínosu ICT pro společnost včetně celkové strategie integrovaného řešení řízení investic do ICT ve státní správě a postupy k zavádění sdílených center služeb – jak využít ICT pro společnost, jak směřovat státní podporu – **(MV), ICTU, APMS, ČAEK, SPIR, APKT a další sektorové organizace a sdružení, NBÚ**

h) mezinárodní aspekty Digitální agendy – **MPO, ÚVL.**

Tyto vstupy mají identifikovat hlavní překážky pro efektivní fungování digitální ekonomiky v ČR a v EU a navrhnout kroky k jejich odstranění. Mají posloužit jako určité vodítko při stanovení a dalším rozpracování priorit ČR pro oblast digitální agendy a stát se určitým prvotním podkladem pro tvorbu dalších strategických materiálů v této oblasti, a to i v souvislosti s aktuální Strategií pro jednotný digitální trh EU Evropské komise z jara 2015. Vstupy členů PVDA posloužily jako jeden z podkladů pro zpracování Akčního plánu pro rozvoj digitální ekonomiky v ČR – materiálu Úřadu vlády ČR, který má ambici definovat vládní politiku především v těch oblastech digitální agendy, které nejsou pokryty Digitálním Českem 2 (pro detailnější informace o Akčním plánu viz kap. 4. Shrnutí a závěr).

3.3 Opatření č. 3:

Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost vypracuje návrh dalších opatření pro podporu výstavby NGA sítí, která se zaměří na využití veřejných zdrojů, zjednodušení administrativy spojené s výstavbou a na snížení poplatků spojených s věcnými břemeny. Tento návrh po veřejné konzultaci předloží vládě ke schválení.

Termín pro realizaci tohoto opatření byl stanoven na 31. prosince 2013. Toto opatření v původní intenci nebylo realizováno.

Úkolu se ujal MPO a připravilo materiál „Národní plán rozvoje sítí nové generace“. Ten má sloužit jednak jako strategický dokument pro rozvoj NGA sítí v rámci ČR, jednak jako podklad pro splnění podmínek čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) v rámci realizace specifického cíle 4.1 Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen OP PIK), kterým je právě rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu.

Primárním zdrojem finančních prostředků pro podporu budování přístupových sítí nové generace je Evropský fond pro regionální rozvoj v programovém období kohezní politiky EU 2014 – 2020. V OP PIK, který vláda ČR schválila svým usnesením ze dne 14. července 2014 č. 581, je prioritní osa 4 (PO 4) zaměřena na rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a zvýšení využití potenciálu pro ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky. V rámci celkové částky prostředků alokovaných pro OP PIK, tj. 4 316 062 617 EUR vláda schválila na PO 4 částku 743 657 589 EUR, z toho pak na samotný rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu (specifický cíl 4.1) částku 521 380 364 EUR. Dne 9. 2. 2015 byly schváleny vládou jednotlivé programy podpor pro příslušné oblasti podpory v rámci OP PIK. Konkrétní parametry a podrobnosti pro faktickou realizaci implementace jednotlivých oblastí podpor OP PIK stanoví pak výzvy a další implementační dokumenty jako např. Podmínky poskytnutí dotace nebo Pokyny pro žadatele a příjemce dotace z programu.

3.4 Opatření č. 4:

Český telekomunikační úřad připraví a vydá Strategii správy rádiového spektra. Tato strategie v rámci politického směřování a cílů uvedených v této státní politice a v souladu se světovými a evropskými harmonizačními dokumenty vytvoří předpoklady pro naplnění cílů Digitální agendy a Digitálního Česka.

Termín pro realizaci tohoto opatření byl stanoven na 31. prosince 2013. ČTÚ připravil návrh Strategie správy rádiového spektra (dále jen „Strategie“) a tento návrh podrobil dvakrát veřejné konzultaci a diskusi. Strategie obsahuje opatření k podpoře a dalšímu rozvoji vysokorychlostního přístupu, která povedou především k rozšíření dostupnosti dalších částí rádiového spektra pro tyto služby, a to jak pro jeho licencované, tak i bezlicenční využití širokopásmovými přístupovými sítěmi. Strategie se podrobně zabývá jednotlivými kmitočtovými pásmy a službami, které se v nich poskytují. Současně zdůrazňuje principy, které musí být pro efektivní správu spektra společné, tedy především principy efektivity, předvídatelnosti, transparentnosti a komunikace.

Významná část vypořádaných připomínek se týkala připravované budoucí evropské harmonizace pásma 700 MHz pro vysokorychlostní mobilní komunikace. Provozovatelé sítí a vysílání avizovali zájem přenášet programy s vyšším rozlišením, nicméně součástí této úvahy musí být i plány

na migraci na standard DVB-T2. Otázka budoucí distribuce televizních kanálů měla být však politickým rozhodnutím. Návrh usnesení počítal s tím, že o budoucnosti dalšího rozvoje zemského televizního vysílání, včetně postupu přechodu na technologicky vyšší standard DVB-T2, rozhodne vláda na základě materiálu, který zpracuje v hlavní gesci Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s ČTÚ, Ministerstvem kultury a Radou pro rozhlasové a televizní vysílání. Text strategie byl ze strany ČTÚ předán 7. října 2014 Ministerstvu průmyslu a obchodu, která má zajistit její předložení do vlády. Značné zpoždění přípravy návrhu Strategie bylo zapříčiněno vysokou komplexitou materiálu, náročností veřejné konzultace, enormním množstvím obdržených připomínek a potřebou zohlednit všechny rozhodující mezinárodní aspekty.

3.5 Opatření č. 5:

V souvislosti s připravovanou spektrální strategií provede Český telekomunikační úřad revizi využití spektra v pásmu 470 – 790 MHz s cílem harmonizovat zájmy a potřeby televizních vysílacích sítí a vysokorychlostních přístupových sítí k internetu. Cílem je zajištění plošné kontinuity dostupnosti stávajícího rozsahu televizního vysílání a jeho rozvoje a úspora spektra pro další využití zejména pro vysokorychlostní přístupové sítě.

Problematikou využití spektra v pásmu 470 – 790 MHz se ČTÚ zabýval v rámci přípravy Strategie (viz opatření č. 4). V jejím konzultačním návrhu popsal budoucí vývoj využití uvedeného pásma, které vychází ze závěrů Světové radiokomunikační konference 2012 a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady 2013/243/EC s tím, že při respektování požadavku na zajištění stávajícího rozsahu pozemního terestrického vysílání¹ dojde k uvolnění úseku 694-790 MHz pro další rozvoj mobilních vysokorychlostních sítí. Úsek 470-694 MHz lze nadále využívat pro televizní vysílání ve standardu DVB-T s možností migrace na standard DVB-T2 a v souladu s příslušnou poznámkou Radiokomunikačního řádu i provozu aplikací PMSE (reportážních spojů a bezdrátových mikrofonů). Dlouhodobý vývoj terestrického televizního vysílání a budoucí technologické platformy jsou předmětem současných studií Evropské konference poštovních a telekomunikačních správ (dále jen „CEPT“) a v politické rovině High Level skupiny ustavené komisařkou paní Nellie Kroes.

Po úvodních aktivitách ČTÚ v průběhu 1. pololetí 2014 (ustavení pracovní skupiny za účasti dotčených operátorů vysílacích sítí, provozovatelů vysílání a zástupců dotčených státních orgánů) převzalo gesci nad touto oblastí přímo MPO. V září 2014 se uskutečnilo jednání pracovní komise MPO k této problematice. V mezidobí se ČTÚ účastnil mezinárodních koordinačních jednání v souvislosti se záměry využívání UHF pásma v okolních zemích.

¹ V souladu s nařízením vlády č. 161/2008 Sb., o technickém plánu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání (nařízení vlády o technickém plánu přechodu).

3.6 Opatření č. 6:

Český telekomunikační úřad zajistí udržování aktuální podoby technického rámce pro zemské digitální televizní vysílání formou národního D-booku, který obsahuje minimální požadavky na technické vlastnosti televizních přijímačů zemského vysílání prodávaných v České republice. Český telekomunikační úřad současně vhodnou formou bude prezentovat tyto minimální požadavky na technické vlastnosti televizních přijímačů, které budou schopny přijímat signál standardu DVB-T2 a kompresního formátu nejméně H.264/MPEG4 se zpětnou kompatibilitou na standard DVB-T formát MPEG2, s cílem zvýšit informovanost o dalším vývoji a ochranu spotřebitele.

ČTÚ provedl aktualizaci národního D-booku, který stanoví minimální požadavky na přijímací zařízení pro poskytování služeb v sítích DVB-T a DVB-T2, a dokument zveřejnil.²

K další případné aktualizaci D-booku ČTÚ přistoupí v návaznosti na závěry projednání problematiky rozvoje DVB-T2 (viz opatření č. 5) a s ohledem na požadavky operátorů sítí a provozovatelů vysílání respektujících aktuální technologický vývoj.

3.7 Opatření č. 7:

Český telekomunikační úřad na základě svých zjištění na trhu a v souladu s platnou právní úpravou v zákoně o elektronických komunikacích a v souladu s pozicí Sdružení BEREC a Evropské komise vydá obecná pravidla a doporučení pro využívání řízení datového provozu a dále vhodné měřicí prostředky a vyhodnocovací postupy pro určení, zda poskytovatel přístupu k internetu dodržuje stanovené požadavky na kvalitu.

ČTÚ v průběhu roku 2013 připravil návrh dokumentu „Obecná pravidla a doporučení pro využívání řízení datového provozu při poskytování služby přístupu k síti internet“. Při přípravě návrhu dokumentu ČTÚ vycházel jak z posouzení situace na českém trhu, tak současně zohlednil i aktivity Evropské komise i sdružení evropských regulátorů BEREC v oblasti zajištění principu „Net neutrality“.

Návrh byl v závěru července 2013 předložen do veřejné konzultace a po jejím vypořádání ČTÚ k dané problematice uspořádal dne 24. října 2013 s dotčenými subjekty pracovní setkání. Po dopracování materiálu a jeho projednání Radou ČTÚ byl dokument 20. prosince 2013 zveřejněn na internetové stránce ČTÚ v konečné podobě.³

Pokud jde o přípravu postupů pro ověřování kvality datového provozu a zajištění vhodných měřících prostředků ČTÚ se v první řadě zaměřil na přípravu metodiky měření plnění kvalitativních parametrů mobilních datových služeb v nových sítích 4. generace, jak byly stanoveny v rámci

² http://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_vysilani/d-book_2012_7_18_v3-05.pdf.

³ http://www.ctu.cz/cs/download/obecna_pravidla_a_doporučení_pro_využívání_řízení_datového_provozu_19_122013.pdf

výběrového řízení (aukce) na přiděly rádiových kmitočtů v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz. V této souvislosti ČTÚ připravil a již na jaře roku 2013 předložil do konzultace návrh dokumentu Postup při měření rychlosti přenosu dat v mobilních sítích dle standardu LTE (metodický postup). V souvislosti se zahájením výběrového řízení na kmitočty pro LTE sítě ČTÚ dne 15. srpna 2013 zveřejnil i konečnou podobu materiálu.⁴

Pro vlastní realizaci ověřování parametrů kvality datových služeb v sítích LTE ČTÚ v závěru roku 2013 pořídil základní HW a SW prostředky. Ty pokrývají možnosti měření základních parametrů kvality v mobilních sítích pro měření konec – konec v obou směrech, tj. od koncového uživatele k měřicímu serveru upload a od měřicího serveru ke koncovému uživateli – download a dále pro měření zpoždění (latence).

V roce 2014 ČTÚ rozšířilo metodiku pro obecné měření kvality datových služeb a tento dokument následně zveřejnilo.⁵ ČTÚ také ve spolupráci se sdružením CZ.NIC spustilo beta verzi měřicí aplikace NETMETR, který má dát uživatelům možnost jednoduché orientační kontroly kvality služby, kterou konzumuje. V současné době je tato aplikace dostupná ve verzi pro ANDROID a iOS.

3.8 Opatření č. 8:

Ministerstvo průmyslu a obchodu bude nadále prosazovat plnění povinností vyplývajících z usnesení vlády ze dne 8. června 2009 č. 727 a podporovat přechod na IPv6 a napomáhat k úspěšné implementaci na úrovni veřejné správy.

Vláda dne 18. prosince 2013 schválila svým usnesením č. 982 materiál zaměřený na podporu rozšíření technologie DNSSEC ve veřejné správě a při využívání jejích elektronických služeb a o rozšíření IPv6 ve veřejné správě. Materiál ukládá:

- ministrům a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy do 28. února 2015 zpřístupnit prostřednictvím internetového protokolu verze 6 (dále jen „IPv6“) elektronické podatelny provozované jimi řízenými orgány státní správy,
- ministrům a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy zahrnout požadavek na podporu IPv6 do všech relevantních výběrových řízení, a to jak na dodávky služeb, tak zboží (hardware), i jako nedílnou součást požadavků na všechny nově podpořené projekty a jejich součásti financované ze strukturálních fondů v tomto i nadcházejícím finančním období,
- místopředsedovi vlády a ministru vnitra do 31. prosince 2014 zahrnout podporu IPv6 do povinných požadavků na služby Komunikační infrastruktury veřejné správy a základních registrů.

⁴ http://www.ctu.cz/cs/download/aktualni_informace/mereni_rychlosti_prenosu_dat_lte_15_08_2013.pdf

⁵ http://www.ctu.cz/cs/download/datovy_provoz/rizeni_datoveho_provozu_metodika_mereni_17_12_2014_v_0_4_5.pdf

Implementace IPv6 v orgánech státní správy ke dni 30. března 2014

	WWW		DNS		Mail	
	30. 6. 12	30. 3. 14	30. 6. 12	30. 3. 14	30. 6. 12	30. 3. 14
Ministerstva	35,7 %	57,1 %	64,3 %	71,4 %	35,7 %	64,3 %
Ústřední orgány státní správy	50,0 %	72,7 %	58,3 %	72,7 %	33,3 %	18,2 %
Krajské úřady	14,3 %	14,3 %	64,3 %	64,3 %	14,3 %	21,4 %
Města a obce s rozšíř. působností	7,3 %	31,2 %	43,9 %	60,5 %	2,9 %	7,8 %

Orgány na něž se vztahují povinnosti dle usnesení vlády č. 727/2009

		WWW	DNS	Mail
Ministerstvo dopravy	www.mdcrcz.cz	👍		👍
Ministerstvo financí	www.mfcr.cz	👍	👍	👍
Ministerstvo kultury	www.mkcr.cz		👍	
Ministerstvo obrany	www.army.cz	👍	👍	👍
Ministerstvo práce a sociálních věcí	www.mpsv.cz	👍	👍	👍
Ministerstvo pro místní rozvoj	www.mmr.cz		👍	👍
Ministerstvo průmyslu a obchodu	www.mpo.cz	👍	👍	👍
Ministerstvo spravedlnosti	portal.justice.cz	👍	👍	👍
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	www.msmt.cz	👍	👍	👍
Ministerstvo vnitra	www.mvcr.cz			
Ministerstvo zahraničních věcí	www.mzv.cz	👍	👍	👍
Ministerstvo zdravotnictví	www.mzcr.cz		👍	
Ministerstvo zemědělství	www.eagri.cz			
Ministerstvo životního prostředí	www.mzp.cz		👍	👍

Státní báňská správa	www.cbubs.cz			
Český statistický úřad	www.czso.cz	👍	👍	
Český telekomunikační úřad	www.ctu.cz	👍	👍	
Český úřad zeměměřický a katastrální	www.cuzk.cz	👍	👍	👍

Energetický regulační úřad	www.eru.cz			
Národní bezpečnostní úřad	www.nbu.cz			
Správa státních hmotných rezerv	www.sshr.cz			
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	www.sujb.cz			
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	www.compet.cz			
Úřad průmyslového vlastnictví	www.upv.cz			
Úřad vlády	www.vlada.cz			

Orgány pro něž má usnesení vlády č. 727/2009 doporučující povahu

		WWW	DNS	Mail
Středočeský kraj	www.kr-stredocesky.cz			
Hl. m. Praha	www.praha.eu			
Jihočeský kraj	www.kraj-jihocesky.cz			
Jihomoravský kraj	www.kr-jihomoravsky.cz			
Karlovarský kraj	www.kr-karlovarsky.cz			
Kraj Vysočina	www.kr-vysocina.cz			
Královéhradecký kraj	www.kr-kralovehradecky.cz			
Liberecký kraj	www.kraj-lbc.cz			
Moravskoslezský kraj	www.kr-moravskoslezsky.cz			
Olomoucký kraj	www.kr-olomoucky.cz			
Pardubický kraj	www.pardubickykraj.cz			
Plzeňský kraj	www.kr-plzensky.cz			
Ústecký kraj	www.kr-ustecky.cz			
Zlínský kraj	www.kr-zlinsky.cz			

Ostatní orgány, na které se nevztahují povinnosti z usnesení vlády

		WWW	DNS	Mail
Prezident ČR	www.hrad.cz			
Poslanecká sněmovna PČR	www.psp.cz			

Senát PČR	www.senat.cz			
Úřad pro ochranu osobních údajů	www.uoou.cz	👍	👍	👍
Ústavní soud	www.concourt.cz		👍	

Zdroj: Sdružení CZ.NIC, Projekt GEN6

3.9 Opatření č. 9:

Ministerstvo průmyslu a obchodu předloží vládě ke schválení materiál zaměřený na podporu rozšíření technologie DNSSEC ve veřejné správě a při využívání jejích elektronických služeb.

Vláda dne 18. prosince 2013 svým usnesením č. 982 schválila materiál zaměřený na podporu rozšíření technologie DNSSEC ve veřejné správě a při využívání jejích elektronických služeb a o rozšíření IPv6 ve veřejné správě. Materiál ukládá:

- ministrům a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy od 1. ledna 2014 vyžadovat podporu technologie DNSSEC při nákupu všech relevantních služeb,
- ministrům a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy do 30. června 2015 zabezpečit všechny domény držené jimi řízenými orgány státní správy prostřednictvím technologie DNSSEC,
- ministru průmyslu a obchodu sledovat rozšíření technologie DNSSEC ve veřejné správě a plnění usnesení vlády ze dne 8. června 2009 č. 727 a předložit vládě do 31. ledna 2015 zprávu o plnění opatření uvedených v bodě II/1 tohoto usnesení.

Pro zabezpečení svých stránek DNSSEC se využívá celá řada komerčních služeb. Širokému rozšíření technologie DNSSEC v České republice však bohužel neodpovídá její penetrace ve veřejné správě, která je hluboko pod národním průměrem. Technologii DNSSEC pro zabezpečení svých stránek používá jen několik málo úřadů, např. ČTÚ či Bezpečnostní informační služba, další orgány však zůstávají pozadu.

3.10 Opatření č. 10:

Ministerstvo průmyslu a obchodu bude sledovat a vyhodnocovat dopady využívání nových technologií v oblasti ICT a podporovat samoregulační mechanismy, neboť by nemělo být primárním cílem implementovat státní regulaci na jakoukoliv novou technologii. Zároveň vždy bude zkoumána zejména otázka bezpečnosti a spolehlivosti, ochrana soukromí, zabezpečení kritické infrastruktury (kybernetická bezpečnost), etiky, interoperability, řízení a technických norem. Stěžejní je pravidelný dialog mezi státní správou a soukromou sférou.

MPO v rámci své působnosti při prezentaci své činnosti vhodně upozorňuje na uvedené principy. Tyto principy jsou rovněž zohledňovány při přípravě pozic ČR v rámci jednání na evropské (EU, CEPT) i mezinárodní úrovni (OECD, ITU⁶). V reakci na vývoj na mezinárodní úrovni je a bude nadále podporována otevřenost internetu a svoboda přístupu k němu bez centrálních regulačních zásahů a jeho vývoj za účasti všech příslušných stran. Uvedená stanoviska budou zastávána na všech klíčových zasedáních s tím, že roli vlád v internetu je nutno směřovat především na osvětu, nikoliv na zásahy do podnikatelského prostředí.

3.11 Opatření č. 11:

Ministerstvo kultury ustaví a povede Pracovní skupinu pro aplikaci autorského práva v digitálním prostředí.

Termín pro realizaci tohoto opatření byl stanoven na 30. června 2013. Ke splnění tohoto úkolu, v intencích jeho bližšího rozvedení v textu kapitoly 5.1 Digitálního Česka 2, Ministerstvo kultury (dále jen „MK“) koncem června 2013 oslovilo všechny subjekty i jednotlivce, kteří se podíleli na práci podskupiny pro autorské právo v rámci implementace původního dokumentu Digitální Česko 1. Subjekty a jednotlivci, kteří potvrdili svůj zájem na práci v nově ustavené pracovní skupině, MK pozvalo na 1. zasedání Pracovní skupiny pro aplikaci autorského práva v digitálním prostředí, které se konalo 9. ledna 2014. Na programu tohoto zasedání byla mj. vzájemná výměna informací členů pracovní skupiny o aktuálních zkušenostech z praxe a MK poskytlo účastníkům relevantní informace ze zahraničí. V rámci tohoto bodu proběhla i diskuze k předem zaslanému dokumentu, který MK zpracovalo z podkladů získaných Ministerstvem zahraničních věcí na základě průzkumu provedeného v zemích OECD k tématu legálních nabídek digitálního obsahu. Na uvedeném jednání pracovní skupiny byly rovněž formulovány konkrétní úkoly k naplnění jejího poslání, mj. zpracování přehledu o legálních nabídkách digitálního obsahu zejména v oblasti hudby, filmu a e-knih aj. dostupných v ČR. Problematika autorského práva patří k aktuálním prioritním oblastem jak v EU, tak na národní úrovni (je jedním z klíčových bodů Strategie jednotného digitálního trhu, kterou EK představila 6. května 2015, a je rovněž důležitou součástí Akčního plánu pro rozvoj digitální ekonomiky v ČR z pera Úřadu vlády). Bude proto nezbytně nutné této oblasti věnovat do budoucna více pozornosti a zajistit efektivní a kontinuální fungování pracovní skupiny pro aplikaci autorského práva v digitálním prostředí a zpracování relevantních výstupů.

3.12 Opatření č. 12:

Česká republika bude garantovat, že nebude blokovat komukoliv přístup k internetu, případně přístup ke konkrétním internetovým stránkám nebo on-line službám.

V rámci projednávání legislativních a nelegislativních návrhů směřujících případně až k nadměrné regulaci přístupu k internetu nebo konkrétním internetovým stránkám, službám nebo

⁶ Mezinárodní telekomunikační unie.

aplikacím MPO upozorňuje na existenci tohoto opatření. Tento princip je rovněž zohledňován při přípravě pozic ČR v rámci jednání na evropské i mezinárodní úrovni. Po schválení Digitálního Česka 2 nebyla přijata na národní úrovni žádná norma, která by blokovala komukoliv přístup k internetu, ke konkrétním internetovým stránkám nebo on-line službám.

3.13 Opatření č. 13:

Předseda Legislativní rady vlády vyhodnotí a případně předloží návrh na změnu Legislativních pravidel vlády, který zohlední požadavek, aby návrhy právních předpisů byly posuzovány i s ohledem na dopad na digitální ekonomiku v případech, které se digitální ekonomiky týkají, a podle principů uvedených v této státní politice.

Termín pro realizaci tohoto opatření byl stanoven na 30. září 2013. Uvedené opatření nebylo realizováno. Předseda legislativní rady ČR a ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, Jiří Dienstbier, informoval MPO, že změnu legislativních pravidel ve smyslu opatření č. 13 Digitálního Česka 2 považuje za nadbytečnou, jelikož aplikace stávajících pravidel v závislosti na uplatnění metod RIA je z jeho pohledu dostatečná. Předpokládá se, že obdobně, jako je tomu u transpozice práva EU, bude mít při rozhodování o tom, zda konkrétní návrh právního předpisu má dopad na digitální ekonomiku, rozhodující roli předkladatel daného právního předpisu.

3.14 Opatření č. 14:

V rámci rozvoje znalostní a informační společnosti je nutné zajistit, aby všichni měli přístup prostřednictvím internetu obecně ke všem informacím, které generuje veřejný sektor. Výjimky může stanovit pouze zákon.

Dále je nutné zavést spravedlivé a nediskriminační podmínky pro přístup soukromého sektoru k informacím veřejného sektoru. Česká republika musí usilovat o otevřenou státní správu na základě právních předpisů a praktických opatření, jako je poskytování údajů ve strojově čitelném formátu.

Ministerstvo vnitra proto v rámci přípravy legislativních opatření souvisejících s projednávanou revizí směrnice č. 2003/98/ES, o opakovaném použití informací veřejného sektoru, provede analýzu rozsahu informací, které jsou podle jednotlivých právních předpisů povinně zveřejňovány subjekty veřejného sektoru (povinnými subjekty podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Nebude-li možné považovat okruh povinně zveřejňovaných informací podle výsledků analýzy z hlediska cílů tohoto materiálu za dostatečný, navrhne Ministerstvo vnitra změnu právní úpravy k rozšíření okruhu povinně zveřejňovaných informací tak, aby došlo k naplnění zásady otevřené a občanům přístupné veřejné správy.

V lednu 2015 byl do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky předložen vládní návrh novely informačního zákona, který je reakcí na směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice č. 2003/98/ES o opakovaném použití

informací veřejného sektoru. Informační zákon tak musí reagovat na přijaté změny předmětné evropské legislativy, která ukládá členským státům Evropské unie povinnost provést transpozici Směrnice s účinností od 18. července 2015.

Přestože jsou navrhované změny svým charakterem veskrze změny technické, měly by napomoci k efektivnějšímu zveřejňování informací veřejného sektoru a jejich opakovanému použití (informace veřejného sektoru jsou dále využívány ke komerčnímu i nekomerčnímu použití ze strany subjektů stojících mimo veřejný sektor), a to především díky povinnosti zveřejňovat informace v otevřených a případně též ve strojově čitelných formátech, což umožní kvalitativní posun v možnostech využití zveřejňovaných informací.

Shrnutí obsahu návrhu „transpoziční“ novely

1. Zavedení povinnosti zveřejňovat informace v otevřeném formátu, případně též ve formátu strojově čitelném, pokud je to možné; zveřejněné informace i informace poskytované na základě žádosti se poskytují též spolu s metadaty, které s nimi souvisejí.
2. Explicitní zakotvení možných způsobů poskytnutí informace, včetně způsobů, které umožní efektivní přístup k informacím pro opakované použití informací.
3. Praktičtější úprava odkazu na zveřejněnou informaci, kdy povinné subjekty, které na základě elektronicky podané žádosti odkázaly žadatele na internetovou stránku, kde se informace nachází, nebudou povinny reflektovat požadavek žadatele na přímé poskytnutí informace.
4. Zavedení lhůt pro přezkoumávání trvání výhradních licencí udělených k digitalizaci kulturních zdrojů.
5. Zavedení povinnosti uvést ve výzvě k úhradě nákladů za poskytnutí informace poučení o možnosti žadatele podat stížnost proti výši požadovaných nákladů.

Zveřejňování smluv

Ministerstvo vnitra v současné době zajišťuje po legislativně technické stránce přípravu návrhu zákona o registru smluv, jehož cílem je zpřístupnit široké veřejnosti smlouvy, které uzavřely orgány veřejné moci (s výjimkou těch smluv, kde převažuje jiný veřejně chráněný zájem). Návrh počítá s tím, že hranice smluvního plnění, od které bude smlouva podléhat zveřejnění, bude stanovena na 50 000,-Kč (smlouvy s plněním do 50 000,- Kč včetně tedy nebudou podléhat zveřejnění). S účinností předmětné právní úpravy se počítá od 1. července 2016.

Ministerstvo vnitra ještě před nabytím účinnosti výše zmíněného navrhovaného zákona aktivně přistoupilo na základě novelizace pokynu ministra vnitra č. 6/2012 (s účinností od 12. března 2015) ke zveřejňování svých smluv s hranicí plnění nad 50 000,-Kč včetně prostřednictvím svých internetových stránek (před novelizací byla hranice stanovena na 100 000,-Kč).

Ministerstvo vnitra též v rámci svých aktivit v této oblasti rovněž zajistilo možnost publikace smluv a objednávek (zatím na bázi dobrovolnosti) na Portálu veřejné správy pro ostatní subjekty veřejné správy.

Open Data

Novelizovaná směrnice EU o opakovaném využití informací veřejného sektoru řeší i oblast otevřených dat. Problematiku otevřených dat a otevřeného vládnutí považuje MV za klíčovou součást rozvoje e-Governmentu, zahrnula ji i do svých strategických materiálů, aktuálně například do „Strategického rámce rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014-2020“, a na národní úrovni řeší implementaci do národní legislativy. Otevřená data budou zakotvena jako nedílná součást publikování a zveřejňování informací veřejné správy prostřednictvím novelizace zákona č. 365/2000 Sb., o ISVS a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. MV v dubnu 2015 spustilo Národní katalog otevřených dat veřejné správy jako součást Portálu veřejné správy. V květnu 2015 proběhla validace vzorových publikačních plánů, které budou společně se standardy publikace otevřených dat zveřejněny v září 2015.

Přístupnost internetových stránek subjektů veřejného sektoru

S opatřením k zajištění přístupu všech občanů prostřednictvím internetu obecně ke všem informacím, které generuje veřejný sektor a opětovnému využívání informací veřejného sektoru, souvisí i přístup k informacím prostřednictvím internetových stránek subjektů veřejného sektoru. Současné lotyšské předsednictví v Radě EU se snaží dosáhnout pokroku v obnovené diskuzi o návrhu směrnice o přístupnosti internetových stránek subjektů veřejného sektoru, která má zajistit přístupnost internetového obsahu mj. i osobám se zdravotním postižením. ČR podporuje snahu o rozšiřování přístupnosti k informacím veřejného sektoru prostřednictvím internetu pro osoby se specifickými potřebami a přes některé konkrétní výhrady tento návrh podporuje. Projednávání návrhu směrnice bylo po přerušení obnoveno, v únoru 2014 byla přijata evropská norma pro tuto oblast, na níž členské státy čekaly, a nyní probíhají diskuze nad jednotlivými články.

Významným přínosem pro odstranění digitální propasti v přístupu obyvatel ČR k internetu jsou aktivity knihoven poskytujících veřejné a informační služby. Knihovní zákon č. 257/2001 Sb. ukládá provozovatelům knihoven umožnit bezplatný přístup k internetu všem bez rozdílu, zvláštní důraz pak je kladen na zpřístupnění informací z veřejné správy. V roce 2014 více než 6 000 knihoven nabízelo bezplatný přístup k internetu všem obyvatelům ČR nezávisle na jejich ekonomické či sociální situaci.

Další usnadnění v přístupu k informacím generovaným veřejným sektorem zavedl Český úřad zeměměřický a katastrální, který v rámci systému základních registrů publikuje geoinformace o územních prvcích vedených v registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RUIAN). Základní registry zpřístupňují informace subjektům, o nichž jsou informace vedeny, a to jak fyzickým, tak právnickým osobám.

Nové technologie výrazně přispívají ke zkvalitnění a zatraktivnění veřejné osobní dopravy, kdy např. prostřednictvím internetu nebo mobilního telefonu mohou mít cestující přístup k jízdním řádům, informacím o ceně jízdného, ale třeba také informace o mimořádnostech v provozu. Tyto informace jsou důležité pro rozhodování o volbě způsobu přepravy ještě před začátkem cesty.

Celostátní informační systém o jízdních řádech (dále jen „CIS JŘ“) poskytuje státem garantovaná data o veřejné osobní dopravě pro veřejnost, objednatele dopravy a dopravce. Data systému CIS JŘ jsou veřejně k dispozici prostřednictvím internetového portálu IDOS (www.idos.cz, www.jizdnirady.cz). Údaje o jízdních řádech veřejné linkové dopravy zatím nejsou zveřejňovány ve strojově čitelném formátu. V roce 2013 proto byla projednána nová vyhláška o jízdních řádech veřejné linkové dopravy, která mj. stanovuje požadavek na bezodkladné zveřejňování schválených jízdních řádů na internetu rovněž způsobem umožňujícím automatizované zpracování (tj. v databázové podobě).

Na základě usnesení vlády ČR č. 590 ze dne 18. 5. 2005 bylo započato budování Jednotného systému dopravních informací (dále jen „JSDI“). Ministerstvo dopravy také vydalo prováděcí vyhlášku č. 3/2007 Sb. o celostátním dopravním informačním systému. V roce 2005 bylo zprovozněno „Národní dopravní informační centrum“ (dále jen „NDIC“), které je centrálním pracovištěm JSDI. NDIC provozuje Ředitelství silnic a dálnic ČR⁷. Soukromé subjekty mohou pro poskytování dopravních informačních služeb pro své zákazníky přebírat a distribuovat z NDIC ověřená, autorizovaná, digitálně geograficky lokalizovaná data. Dopravní informace jsou odběratelům šířeny v definované datové struktuře. MD je také vlastníkem systému Jednotné dopravní vektorové mapy, který integruje a publikuje vektorová data z oblasti dopravy.

3.15 Opatření č. 15:

Úřad pro ochranu osobních údajů bude vývoj a aplikaci nových technologií sledovat a v případě selhání samoregulačních mechanismů v návaznosti na dozorové poznatky ze své činnosti navrhne řešení a dále bude posilovat informovanost jednotlivců a jejich odpovědné nakládání s osobními údaji. Bude-li to nezbytné, navrhne i změnu právní úpravy.

Přestože ochrana osobních údajů je do značné míry harmonizována na úrovni EU, Česká republika by měla při přijímání jakýchkoliv dalších opatření, zejména legislativních, zajistit vždy spravedlivou rovnováhu mezi ochranou osobních údajů na straně jedné a svobodou podnikání a svobodným šířením a přijímáním informací na straně druhé. Rovněž při nastavení konkrétních povinností je třeba přihlídnout k jejich účinnosti a vymahatelnosti v internetovém prostředí.

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) je aktivním členem skupiny IWGDPT (mezinárodní pracovní skupina pro ochranu údajů v telekomunikacích). Tato mezinárodní skupina se věnuje problematice ochrany osobních údajů s ohledem na technologický vývoj. Jako nejzávažnější se v současné době jeví zpracování osobních údajů na sociálních sítích (Facebook, Twitter, aj.),

⁷ www.rsd.cz

zpracovávání obrovských souborů nestrukturovaných dat (Big data), sledovací technologické novinky (Google glasses, drony, aj.) atd.

ÚOOÚ se aktivně účastní projednávání připravovaného Evropského nařízení na ochranu osobních údajů a prosazuje dodržení zásad rovnováhy mezi ochranou dat, jejich zveřejňováním a svobodou podnikání.

ÚOOÚ se rovněž podílí na práci poradní skupiny WP29, která se schází v Bruselu. Její závěry a doporučení v oblasti elektronických komunikací, v poslední době zejména v oblasti cookies⁸, realizuje v rámci své konzultační a dozorové agendy.

MV dále zajistilo v rámci systému základních registrů zavedení bezpečných sektorových identifikátorů fyzických osob, které do budoucna umožní výrazné zvýšení úrovně ochrany osobních údajů a postupné zrušení rodného čísla.

3.16 Opatření č. 16:

Ministerstvo práce a sociálních věcí vypracuje společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Strategii pro zvýšení digitální gramotnosti a rozvoj elektronických dovedností občanů s cílem rozvíjet optimální nástroje tak, aby byli noví pracovníci připraveni na vstup do zaměstnání a zároveň aby byli podporováni současní zaměstnanci, kteří čelí změnám v informačních a komunikačních technologiích a globalizaci. Mezi další cíle patří snižování digitální propasti a zajištění, resp. zvýšení celkové úrovně digitální gramotnosti občanů a tím posílení české ekonomiky a její konkurenceschopnosti.

Termín pro realizaci tohoto opatření byl stanoven na 30. červen 2015. Opatření je ve společné gesci MŠMT a MPSV s tím, že MŠMT bylo uloženo zpracování Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 a MPSV Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020.

Na přípravě Strategie digitálního vzdělávání se od ledna 2014 podílela pracovní skupina složená ze zástupců MŠMT a Národního ústavu pro vzdělávání ve spolupráci s externí skupinou složenou z více než padesáti expertů v oblasti digitálního vzdělávání z akademické, soukromé a školské sféry. Do přípravy dokumentu byla zapojena i odborná veřejnost, a sice prostřednictvím Metodického portálu www.rvp.cz. Tvorba Strategie digitálního vzdělávání respektovala postup dle Metodiky přípravy veřejných strategií. Strategie reaguje na neustálý vývoj v oblasti digitálních technologií a zaměřuje se mj. na postupné zapojování moderních technologií do výuky. Plné znění dokumentu je dostupné na <http://www.msmt.cz/file/34429/>. Hlavními cíli Strategie je otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi a rozvíjet infromatické

⁸ Při využívání on-line služeb mohou být uživateli přiřazeny elektronické identifikátory, jako jsou adresy internetového protokolu nebo identifikátory cookies, které používají jeho zařízení, aplikace, nástroje a protokoly. To může zanechávat stopy, které mohou být spolu s jedinečnými identifikátory a dalšími informacemi, které servery získávají, použity k vytvoření profilů jednotlivých osob a k jejich identifikaci.

myšlení žáků. Strategie digitálního vzdělávání byla schválena vládou ČR usnesením č. 927/2014 dne 12. listopadu 2014.

MPSV v současné době finalizuje návrh Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 - 2020, která reflektuje společenské změny, které probíhají v souvislosti se stoupajícím významem informací a znalostí pro rozvoj ekonomiky i kvality života jedinců. Dokument cílí na rozvoj optimálních nástrojů, které umožní lépe připravit jedince na vstup do zaměstnání a pomáhat jim vyrovnat se s neustálým vývojem v oblasti informačních a komunikačních technologií. Mezi další cíle patří zvýšení digitální gramotnosti společnosti, která povede k posílení domácí ekonomiky a její konkurenceschopnosti. Strategie má být vládě předložena ke schválení do 30. 6. 2015. Klíčové části obou strategií budou následně propojeny a společně vytvoří základ komplexní Strategie pro zvyšování digitální gramotnosti a rozvoje elektronických dovedností občanů.

Do přípravy Strategie se také zapojilo MK jako garant za oblast knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby. Systém knihoven představuje důležitou infrastrukturu pro poskytování neformálního vzdělávání obyvatel v oblasti digitální a informační gramotnosti. Knihovny nabízejí podporu uživatelům při využívání ICT, zejména seniorům, matkám s dětmi, nezaměstnaným, zdravotně postiženým a dalším skupinám obyvatel ohrožených sociálním vyloučením.

3.17 Opatření č. 17:

Ministerstvo průmyslu a obchodu bude nadále na národní i mezinárodní úrovni podporovat, aby v otázkách správy internetu byly před případnými legislativními a regulačními opatřeními upřednostněny principy samoregulace založené na konsensu zúčastněných subjektů.

Na všech zasedáních a fórech, kterých se zástupci MPO účastní, je zastávána pozice, že správa internetu má být zachována ve stávající struktuře s tím, že podstatou internetu je jeho otevřenost a samoregulace. Pozice ČR jsou většinou výsledkem koordinací na evropské úrovni. Příkladem mohou být vystoupení ČR na Světovém fóru pro politiku telekomunikací (WTPF) pořádaném Mezinárodní telekomunikační unií (ITU) v květnu 2013, na Radě ITU, na příslušných pracovních skupinách Rady ITU (CWG Internet a CWG WSIS), na zasedáních Evropské konference poštovních a telekomunikačních správ (Com-ITU/CEPT), na zasedáních High Level Internet Group (HLIG), pracovní skupiny Rady EU pro telekomunikace a informační společnost, na úrovni Výboru pro politiku v oblasti informační, počítačové a komunikační technologie Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (ICCP OECD) i jeho příslušných pracovních skupin (např. Pracovní skupiny pro politiku v oblasti komunikačních sítí a služeb (CISP)).

4. Shrnutí a závěr

Z opatření uložených Digitálním Českem 2 bylo 14 opatření splněno či je plněno průběžně. Jedná se o opatření č. 1, 4, 5, 6 – 12 a 14 – 17. Počátkem roku 2015 přešla koordinační role formálně na nástupnickou formaci RVKIS, Radu vlády pro informační společnost (RVIS), potažmo na její Pracovní výbor pro Digitální agendu (PVDA), jehož první, ustavující jednání se uskutečnilo dne 6. 3.

2015 na MPO (předsedou PVDA je zástupce MPO). PVDA se mimo jiné zabýval i problematikou nastavení efektivního koordinačního mechanismu pro oblast digitální agendy v ČR.

Tento problém se částečně pokouší řešit Akční plán pro rozvoj digitální ekonomiky v ČR, který má v gesci Úřad vlády ČR (dále jen „Akční plán“). Potřeba zpracovat Akční plán vyplynula především z diskuzí s hospodářskými a sociálními partnery v rámci Rady hospodářské a sociální dohody (tripartity) v průběhu jara 2015. Záměrem Akčního plánu je „rozpracovat témata a opatření digitální agendy, která nejsou v dostatečné míře reflektována v národní koncepci Státní politika v elektronických komunikacích – „Digitální Česko v 2.0, Cesta k digitální ekonomice“ či zatím nebyla splněna“. Akční plán akcentuje klíčové oblasti v souladu s nově přijatou Strategií pro jednotný digitální trh v Evropě Evropské komise (viz níže část Zprávy věnovanou Digitální agendě pro Evropu), jako je například přístup ke zboží a službám na internetu, rozvoj NGA sítí, ochrana dat, digitální vzdělávání a rozvoj lidského kapitálu, modernizace autorského práva atd. Akční plán bude vycházet jak ze vstupů resortů, tak hospodářských a sociálních partnerů, měl by nastínit východiska a klíčové priority v oblasti digitální agendy pro ČR a jako platformu využije existující PVDA RVIS.

Seznam použitých zkratk

BEREC – The Body of European Regulators for Electronic Communications (Sdružení evropských regulátorů pro elektronické komunikace)

CEPT – European Conference of Postal and Telecommunications Administrations (Konference evropských správ pošt a telekomunikací)

ČTÚ – Český telekomunikační úřad

CWG Internet – Council Working Group-Internet (Pracovní skupina Rady ITU pro internet)

CWG WSIS - Council Working Group for World Summit on the Information Society (Pracovní skupina Rady ITU pro Světový summit o informační společnosti)

D-book – souhrn doporučení vlastností přijímačů ve standardu DVB-T/DVB-T2

DVB-T – Digital Video Broadcasting – Terrestrial (standardní schéma digitálního televizního vysílání přes pozemní vysílače)

DVB-T2 – Digital Video Broadcasting – Terrestrial, standard pro zemské digitální televizní vysílání (T2 – druhá generace)

DNSSEC – Domain Name System Security Extensions , technologická specifikace umožňující zvýšené zabezpečení provozu internetu

EK – Evropská komise

H.264/MPEG4 –H.264 představuje ekvivalent pro MPEG4, tedy pro standardní způsob pro kompresi videa

HLIG – High Level Internet Group (Skupina na vysoké úrovni pro správu internetu)

ICT - Information and Communication Technologies (Informační a komunikační technologie)

ICCP OECD – Committee for Information, Computer and Communications Policy OECD (Výbor pro politiku v oblasti informační, počítačové a komunikační technologie OECD)

ITU – International Telecommunication Union (Mezinárodní telekomunikační unie)

IWGDPT – International Work Group for Data Protection in Telecommunications (mezinárodní pracovní skupina pro ochranu údajů v telekomunikacích)

IPv6 – internetový protokol verze 6; jde o poslední revizi tohoto protokolu pro komunikace v současném Internetu, resp. v počítačových sítích, které Internet vytvářejí

LTE – Long Term Evolution (technologie určená pro vysokorychlostní internet v mobilních sítích)

MD – Ministerstvo dopravy

MK – Ministerstvo kultury

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MPEG2 – Moving Picture Experts Group, kompresní algoritmus pro digitální zpracování obrazu a distribuci digitálního televizního signálu

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu

MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV – Ministerstvo vnitra

NGA – Next-generation access („Přístup příští generace“)

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)

OP PIK - Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

RVKIS – Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost

ÚOOÚ – Úřad pro ochranu osobních údajů

WP29 – Working party 29 (nezávislý evropský poradní orgán na ochranu dat a soukromí, ustanovený čl. 29 směrnice 95/46/EC)

WTPF – World Telecommunication/ICT Policy Forum (Světové fórum pro politiku telekomunikací)

Část 2

Zpráva o naplňování Digitální agendy pro Evropu v ČR

Úvod

Účelem předkládané Zprávy o naplňování Digitální agendy pro Evropu v ČR (dále „Zpráva“) je informovat vládu o činnostech, které jsou na národní úrovni uskutečňovány v oblasti Digitální agendy pro Evropu (dále jen „Digitální agenda“)⁹. Předpokládá se, že Zpráva bude využita mimo jiné Radou vlády pro informační společnost (dále jen „RVIS“) jako výchozí podklad pro naplňování její koordinační role v problematice Digitální agendy.

Z důvodu přehlednosti je Zpráva členěna obdobně jako Digitální agenda, tj. na sedm hlavních oblastí (pilířů) a zaměřuje se primárně na úkoly, které Digitální agenda ukládá přímo členským státům. Jednotlivé oblasti (pilíře) jsou následující:

- jednotný digitální trh,
- interoperabilita a normy,
- důvěra a bezpečnost,
- přístup k rychlému a superrychlému internetu,
- výzkum a inovace,
- posílení digitální gramotnosti, dovedností a začlenění,
- přínos informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“) pro společnost.

Všechny oblasti a jejich dílčí části jsou blíže konkretizovány a následně je uvedena informace o aktivitě na národní úrovni včetně gestora.

Zpráva se rovněž zabývá dalšími oblastmi, které byly identifikovány v rámci sdělení Evropské komise „Digitální agenda pro Evropu – digitalizace jako hnací síla evropského růstu“¹⁰.

Samostatnou částí Zprávy je kapitola o činnosti Českého statistického úřadu v oblasti ICT, neboť existence statistického základu a systému ukazatelů je nezbytná k provádění účinného hodnocení a sledování pokroku v rámci rozvoje informační společnosti a digitální ekonomiky.

⁹ Digitální agenda pro Evropu ze dne 26. 8. 2010, KOM (2010) 245.

¹⁰ Digitální agenda pro Evropu – digitalizace jako hnací síla evropského růstu ze dne 18. 12. 2012, KOM (2012) 784.

1. DIGITÁLNÍ AGENDA PRO EVROPU

Digitální agenda, kterou zveřejnila Evropská komise (dále jen „EK“) v roce 2010, představuje první z tzv. vlajkových lodí Strategie Evropa 2020 zaměřenou na roli a využití informačních komunikačních technologií s cílem odstranění nejrůznějších bariér v Evropě. Tato strategie usiluje zejména o využívání ICT při řešení globálních problémů, se kterými se společnost potýká, jako je například změna klimatu a stárnutí obyvatelstva.

Digitální agenda se zaměřuje na sedm hlavních překážek, které brání plnému rozvoji informační společnosti nebo ohrožují plné využívání ICT v Evropě. Mezi tyto překážky patří:

- roztržitost digitálních trhů,
- nedostatečná interoperabilita,
- rostoucí kyberkriminalita a riziko nízké důvěry v sítě,
- nedostatečné investice do sítí,
- nedostatečný výzkum a inovace,
- nedostatky v oblasti počítačové gramotnosti,
- promarněné příležitosti při řešení společenských výzev.

V těchto sedmi oblastech Digitální agenda předpokládá přibližně 100 následných opatření, z nichž je třetina legislativní povahy. Cílem těchto opatření je vytvoření tzv. jednotného digitálního trhu, na kterém nebudou existovat bariéry mezi členskými státy, čímž bude navázáno na dlouhodobé úsilí Unie v rámci volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu.

Digitální agenda představuje skutečně průřezovou problematiku a k její implementaci na národní úrovni je třeba úzké spolupráce celé řady orgánů veřejné správy.

Co se týče plnění opatření DAE, byla dle Digital Agenda Scoreboard 2014 EK obecně spokojena. Ze 101 cílů, které stanovila do roku 2015, bylo 95 splněno, nebo plněno průběžně. Jednotlivci i podniky dle DA Scoreboard 2014 používají více internet a více nakupují online. Jejich důvěra v digitální technologie také posílila. Na druhou stranu nevyužívají vysokorychlostní připojení podle svých představ a potřeb, a to zejména ve venkovských oblastech. Stejně tak je znepokojující nedostatek znalostí a schopností v digitální oblasti.

Mezi dalšími zjištěními DA Scoreboard 2014 lze namátkou uvést:

- Od roku 2010 vzrostl počet osob, které používají internet alespoň jednou týdně, z 60% na 72%. Země, které zaznamenaly největší pokrok, jsou Řecko, Rumunsko, Irsko, Česká republika a Chorvatsko, celkově nejlepší výsledky pak zaznamenávají Dánsko, Švédsko, Nizozemsko a Lucembursko, s více než 90% populace pravidelně užívající internet.
- Mezi lidmi s nižším vzděláním, nezaměstnanými a staršími osobami se užívání internetu zvýšilo z 41% na 57%.
- Počet lidí v EU, kteří nikdy nepoužili internet, poklesl o třetinu na 20%.

- 47% občanů nakupuje online, což je nárůst o 10 procentních bodů – to naznačuje, že by mohl v dohledné době pravděpodobně být dosažen cíl 50%.
- Významně se zvýšila dostupnost 4G mobilního vysokorychlostního připojení, z 26% v roce 2013 na 59% v roce 2014. 62% populace EU mělo v roce 2014 pevné internetové připojení o rychlosti alespoň 30 Mbps, zatímco v roce 2013 to bylo pouze 54% a v roce 2010 pouze 29%.

Hlavní výzvy zůstávají v následujících oblastech:

- Malé podniky do 250 zaměstnanců pouze ve 14 % případů prodávají své produkty online. V celé EU se ani jediná země neblíží dosažení průměrného cíle pro EU v hodnotě 33 % do roku 2015.
- Pouze 18 % venkovských domácností má přístup k vysokorychlostnímu připojení.
- Služby e-Governmentu stagnují, jen 42 % Evropanů používalo tyto služby v roce 2013. Při tomto tempu nebude možné dosáhnout v členských státech požadovaného cíle 50 % do roku 2015.

1.1 Jednotný digitální trh

Online trhy jsou stále odděleny řadou překážek, které brání k přístupu k celoevropským telekomunikačním službám, internetovým službám a obsahu. Roztříštěnost těchto trhů brání konkurenceschopnosti EU v oblasti digitální ekonomiky. I přes řadu klíčových právních předpisů v této oblasti jsou transakce v digitálním prostředí složité a provádění těchto předpisů je v jednotlivých členských státech nejednotné. Značná míra nejistoty odrazuje podniky a spotřebitele od obchodování online.

Digitální agenda vytyčuje oblasti, ve kterých je třeba učinit rozsáhlé kroky, a to oblast **zpřístupňování obsahu, zjednodušení online transakcí a přeshraničních transakcí, vytváření digitální důvěry, posílení jednotného trhu telekomunikačních služeb.**

Dne 6. 5. 2015 Evropská komise zveřejnila Strategii pro jednotný digitální trh, která navazuje na Digitální agendu pro Evropu. Tato Strategie v současné době představuje tolik potřebný nový impuls pro zvýšení úsilí o dokončení jednotného digitálního trhu EU na evropské i národní úrovni (více o Strategii DSM viz výše).

1.1.1 Zpřístupňování obsahu

Očekávání spotřebitelů, že budou mít k dispozici stejně účinný přístup k obsahu on-line tak, jako ho mají v nedigitálním prostředí, zůstává zatím v Evropě nenaplněno z důvodu absence sjednoceného trhu v odvětví obsahu. Je třeba posílit důvěru držitelů práv i uživatelů a usnadnit přeshraniční udělování licencí, k čemuž povede zlepšení správy a transparentnosti kolektivní správy práv.

Usnadnění a větší jednotnost pro přeshraniční a celoevropské udělování licencí přinese výhody jak pro uživatele, tak pro tvůrce a zprostředkovatele obsahu, kteří budou schopni oslovit nové a větší publikum.

Při posuzování trhů s online obsahem je rovněž velmi důležitá role orgánů veřejné správy. Příkladem může být transparentní, účinné a nediskriminační zpřístupnění informací veřejného sektoru.

Aktivita na národní úrovni

Legální nabídka digitálního obsahu

Jedním z úkolů v rámci budování jednotného digitálního trhu je usnadnit přeshraniční poskytování licencí k užití autorskoprávně chráněného obsahu, zejm. hudebních děl, a zlepšit fungování a transparentnost kolektivní správy práv. K dosažení tohoto cíle byla v únoru 2014 přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu. Touto směrnicí by měla být v rámci Evropské unie, resp. EHP, harmonizována pravidla fungování kolektivních správců práv a nastavena pravidla pro poskytování přeshraničních licencí pro užití hudebních děl na internetu a na podobných platformách. Ministerstvo kultury pracuje od poloviny roku 2014 na přípravě novely autorského zákona, jejímž obsahem bude zejména implementace uvedené směrnice o kolektivní správě práv.

Ministerstvo kultury je rovněž zapojeno do činnosti Evropského střediska pro sledování padělání a pirátství, konkrétně Pracovní skupiny pro duševní vlastnictví v digitálním prostředí. Výstupy z činnosti této pracovní skupiny (např. připravované studie o formách dobrovolné spolupráce v oblasti potírání online pirátství, o nových obchodních modelech využívaných v oblasti distribuce autorskoprávně chráněného obsahu, o obchodních modelech nejčastěji využívaných pro porušování práv v on-line prostředí apod.) budou posléze využity pro aktivity v rámci plnění úkolů Pracovní skupiny pro aplikaci autorského práva v digitálním prostředí, zřízené k naplňování Státní politiky v elektronických komunikacích – Digitální Česko v. 2.0.

Tato skupina se poprvé sešla v lednu 2014 na základě opatření č. 11 Digitálního Česka 2. Na programu prvního zasedání byla vzájemná výměna informací členů pracovní skupiny o aktuálních zkušenostech z domácí i zahraniční praxe. Proběhla diskuze k předem zaslanému dokumentu, který MK zpracovalo z podkladů získaných Ministerstvem zahraničních věcí na základě průzkumu provedeného v zemích OECD k tématu legálních nabídek. Na uvedeném jednání pracovní skupiny byly rovněž formulovány konkrétní úkoly k naplnění jejího poslání, mj. zpracování přehledu o legálních nabídkách digitálního obsahu zejména v oblasti hudby, filmu, e-knih aj., dostupných v ČR. Problematika autorského práva patří k aktuálním prioritním oblastem jak v EU, tak na národní úrovni (je jedním z klíčových bodů Strategie jednotného digitálního trhu, kterou EK představila 6. května 2015, a je rovněž důležitou součástí Akčního plánu pro rozvoj digitální ekonomiky v ČR z pera Úřadu vlády). Bude proto nezbytně nutné této oblasti věnovat do budoucna více pozornosti a zajistit efektivní fungování pracovní skupiny pro aplikaci autorského práva v digitálním prostředí a zpracování relevantních výstupů.

Zpřístupnění informací veřejného sektoru

V lednu 2015 byl do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR předložen vládní návrh novely informačního zákona, který je reakcí na směrnici EP a Rady č. 2013/37/EU ze dne 26. června 2013, kterou se mění směrnice č. 2003/98/ES o opakovaném využití informací veřejného sektoru. Původní znění směrnice 2003/98/ES se do informačního zákona promítlo prostřednictvím novely provedené zákonem č. 61/2006 sb. Informační zákon tak musí reagovat na přijaté změny předmětné evropské legislativy, která ukládá členským státům EU povinnost provést transpozici Směrnice s účinností od 18. července 2015. Změny by měly napomoci k efektivnějšímu zveřejňování informací veřejného sektoru a jejich opakovanému použití, a to především díky povinnosti zveřejňovat informace v otevřených a případně též ve strojově čitelných formátech, což umožní kvalitativní posun v možnostech využití zveřejňovaných informací.

MV v současné době zajišťuje přípravu návrhu zákona o registru smluv, jehož cílem je zpřístupnit široké veřejnosti smlouvy, které uzavřely orgány veřejné moci. S účinností předmětné úpravy se počítá od 1. července 2016.

Novelizovaná směrnice EU o opakovaném využití informací veřejného sektoru řeší i oblast Open dat. Otevřená data budou zakotvena jako nedílná součást publikování a zveřejňování informací veřejné správy, což se stane novelizací Zákona č. 365/2000 Sb. o ISVS a Zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Kromě toho MV vytváří Katalog otevřených dat veřejné správy, který bude součástí Portálu veřejné správy.

Digitalizace kulturního obsahu

MK ve vztahu k Digitální agendě pro Evropu plní úkoly vyplývající ze Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013 – 2020 (dále jen Strategie), kterou schválila vláda ČR svým usnesením ze dne 30. ledna 2013 č. 70. Digitalizace kulturního obsahu úzce souvisí s opatřeními Národního programu reforem ČR.

Strategie představuje cíle, které MK vnímá jako klíčové. Digitalizaci kulturního obsahu v České republice není možno realizovat bez silných vazeb na aktuální vývoj v mezinárodním prostředí. Na evropské i mezinárodní scéně probíhají v posledních letech intenzivní snahy o maximální využití moderních komunikačních technologií v přístupu ke kultuře, rozvoji informační společnosti a znalostní ekonomiky, jakož i vytváření obsahu a podporu nových online služeb.

Digitalizovaný a digitální kulturní obsah je nedílnou součástí kulturního dědictví. Je třeba vzít v úvahu, že pro plné využití tohoto potenciálu jsou nezbytné v jisté míře legislativní kroky jak v nadnárodním, tak v národním měřítku a také skutečnost, že náklady na poskytování přístupu k digitálním zdrojům v rámci poslání veřejného sektoru (školy, vzdělávací zařízení, knihovny aj.) budou vyžadovat průběžné vynakládání finančních prostředků na licencování digitálního obsahu. V této souvislosti stojí za zmínku, že byla ukončena první fáze projektu Národní digitální knihovny (NDK), financovaného z IOP EU a spolufinancovaného z rozpočtu MK. V jeho rámci bylo digitalizováno 26 mil. stran knih a periodik.

Strategie definuje šest hlavních cílů:

- Zajištění rovného přístupu odborné i laické veřejnosti ke kulturnímu obsahu v digitální podobě,
- Digitalizace kulturního obsahu a shromažďování digitálních dokumentů jako součásti kulturního dědictví,
- Bezpečné uchování digitálních dokumentů,
- Vytvoření organizačních a technických předpokladů trvalého uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů,
- Zajištění mezioborové spolupráce,
- Zajištění finančních prostředků.

Rozvoj oblasti elektronických knih a on-line služeb je jedním z důležitých prostředků rozvoje digitální ekonomiky. Pozice vlády České republiky k digitální agendě v souvislosti s Evropskou radou konanou ve dnech 24. – 25. října 2013 uvádí, že „ČR zastává rezervovaný postoj k požadavku na rozšíření aplikace snížených sazeb DPH na knihy a periodika v elektronické formě“. MF jako gestor oblasti úpravy DPH se obává, že zavedení snížených sazeb u e-knih, popř. on-line kulturních služeb, by vedlo k obtížnější správě DPH a otevřelo by prostor pro možné daňové úniky v této oblasti. Zmíněná Evropská rada vyvolala diskuzi o možnosti snížených sazeb DPH v oblasti e-knih a pro některé on-line kulturní služby. Dle názoru EK vychází rozdíly ve zdanění DPH v případě prodeje knih na fyzických nosičích a e-knih z rozdílného charakteru, podstaty a funkčnosti těchto produktů. V současné době na úrovni EU probíhají posouzení struktury stávajících sazeb DPH. Dne 20. března 2015 EK zveřejnila výsledky studie nazvané „Economic Study on Publications on all Physical Means of Support and Electronic Publications in the context of VAT“. V závěru této studie je uvedeno, že z hlediska nahraditelnosti představují tištěné a elektronické produkty dva oddělené trhy. Snížení DPH na elektronické knihy by dle závěrů této studie nevedlo k zásadnímu přechodu uživatelů od tištěných k elektronickým knihám, jelikož z pohledu většiny uživatelů tyto dva produkty nejsou rovnocenné a tudíž snadno nahraditelné (k nahrazení tištěné knihy knihou elektronickou by většinu uživatelů nemotivovalo ani snížení ceny dané snížením DPH).

Zveřejňování dopravních informací v elektronické podobě

S ohledem na implementaci „Rozhodnutí Rady EU č. 2008/616/SVV a 2008/615/SVV týkající se posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti“ do podmínek ČR zahájilo MD v r. 2014 pilotní provoz systému EUCARIS, který je základem budovaného „Národního kontaktního místa“ jako centralizovaného informačního systému pro zajištění automatizované výměny informací mezi ČR a ostatními členskými státy EU pro stanovené služby EUCARIS, Prüm, CBE, RESPER, ERRU apod. V současné době probíhá postupné připojování informačních systémů dopravně správních agend (Centrální registr vozidel, Centrální registr řidičů, Rejstřík podnikatelů v silniční dopravě) k systému EUCARIS, které poskytují pro tuto výměnu potřebná data.

1.1.2 Zjednodušení online transakcí a přeshraničních transakcí

Přílišná komplikovanost online transakcí omezuje spotřebitele v plném využívání výhod jednotného trhu. Digitální agenda z roku 2010 uvedla, že až 92 % spotřebitelů, kteří si pořizují zboží nebo služby přes internet, si je objednávají u domácích prodejců, a nikoli u přeshraničních a až 60 % přeshraničních nákupních transakcí je z různých důvodů zrušeno.¹¹

Strategie jednotného digitálního trhu z května 2015¹² uvádí, že:

- pokud by si evropští spotřebitelé mohli při on-line nákupech vybírat z úplné nabídky zboží a služeb v rámci EU, mohli by každoročně ušetřit 11,7 miliardy EUR.
- 61 % spotřebitelů v EU se cítí jistěji při nákupu přes internet od prodejce se sídlem v jejich vlastním členském státě, zatímco při nákupu z jiného členského státu EU je to pouze 38 % spotřebitelů.
- Přeshraničnímu obchodu se v EU věnuje pouze 7 % malých a středních podniků.

Na zjednodušení přeshraničních online transakcí se zaměřuje celý první pilíř Strategie, který řeší problematiku usnadnění, zpřehlednění a zdůvěryhodnění pravidel přeshraničního obchodu, zefektivnění doručovacích služeb, zamezení neoprávněného blokování služeb na základě zeměpisné polohy („geo-blocking“), modernizace autorského práva a zjednodušení režimů DPH.

Přestože má velká část Evropy společnou měnu, zůstává trh elektronických plateb a elektronické fakturace rozdělen státními hranicemi. Zásadní význam mají rovněž technologie pro elektronickou identifikaci a autentizační služby.

Z konzultace k Zelené knize „Integrovaný trh doručování balíků pro růst elektronického obchodu v EU“¹³, která proběhla v roce 2013, mimo jiné vyplynulo, že problémy spojené zejména s přeshraničním doručováním balíků jsou vedle problémů s elektronickými platbami jednou z hlavních příčin nedostatečného využití potenciálu, který skýtá elektronický obchod pro prosperující a konkurenceschopnou Evropu. Očekává se, že v letech 2013 – 2016 by měl elektronický obchod v Evropě růst tempem vyšším než 10 % ročně.

S cílem odstranit konstatované nedostatky a posílit tak důvěru v online přeshraniční transakce vydala v prosinci 2013 EK sdělení „Plán pro dokončení jednotného trhu s doručováním balíků: budování důvěry v doručovací služby a podpora elektronického prodeje“¹⁴. Opatření navržená v tomto dokumentu jsou zaměřena na zlepšení informovanosti spotřebitelů ze strany internetových prodejců, na zvýšení dostupnosti, kvality a cenové přijatelnosti jednotlivých doručovacích služeb a na vyšší ochranu spotřebitelů, především pokud jde o vyřizování jejich stížností a odškodnění. Na realizaci navržených opatření se budou podílet provozovatelé doručovacích služeb společně s internetovými prodejci, ale rovněž členské státy, jejich regulační orgány v oblasti poštovních služeb a EK.

¹¹ Např. z důvodu odmítnutí zahraniční platební karty.

¹² COM(2015) 192 final.

¹³ COM(2012) 698 final.

¹⁴ COM(2013) 886 final.

EK přijala dne 24. července 2013 návrh směrnice o platebních službách na vnitřním trhu. Návrh směrnice byl přijat v rámci širšího souboru opatření v oblasti platebních služeb (tzv. platebního balíčku), jehož součástí je rovněž návrh nařízení o mezibankovních poplatcích za karetní transakce.

Deklarovaným cílem návrhu směrnice je posílení fungování jednotného trhu v oblasti platebních služeb, zvýšení konkurence a ochrany spotřebitele v této oblasti i reakce na technologický rozvoj a s ním související rozšíření inovativních způsobů placení.

Zamýšleným cílem návrhu nařízení je odstranění stávající fragmentace trhu v oblasti karetních transakcí, což má umožnit uživatelům platebních služeb plně využívat výhody spojené s moderními způsoby placení na jednotném trhu. V této souvislosti návrh zmiňuje rovněž větší rozšíření nákupů na internetu, a to včetně nákupů přeshraničních.

Aktivita na národní úrovni

Návrh směrnice o platebních službách na vnitřním trhu

ČR souhlasí s potřebou revize stávající směrnice o platebních službách na vnitřním trhu a v tomto smyslu návrh, ke kterému v současnosti probíhají dialogy mezi EK, Radou a Evropským parlamentem, vítá. ČR podporuje řadu změn obsažených v návrhu. Zároveň však některé z navržených změn považuje za problematické až škodlivé a v rámci vyjednávání usilovala o jejich vypuštění, nebo alespoň o eliminaci negativních dopadů, které by tyto změny mohly mít na český trh platebních služeb.

ČR jednoznačně podporuje úsilí o vytvoření funkčního jednotného trhu v oblasti karetních transakcí. Nedomnívá se však, že by jednotný trh v této oblasti trpěl nějakými zásadními nedostatky, o čemž svědčí kromě jiného i to, že milióny občanů EU zcela běžně platí platebními kartami při svých cestách do zahraničí nebo nakupují na internetu v jiných ČS. ČR má proto vážné pochybnosti, zda v návrhu obsažená opatření skutečně povedou k dosažení deklarovaných cílů, nebo zda budou představovat spíše jen další regulační zásah, jehož skutečné dopady jsou předem obtížně odhadnutelné.

ČR se k návrhu na regulaci mezibankovních poplatků stavěla velmi rezervovaně, jelikož neviděla důvod, proč by se v této oblasti nemohly uplatnit standardní tržní mechanismy. Toto nařízení bude po schválení Evropským parlamentem a Radou na jaře 2015 přímo platné, členské státy si musí pouze stanovit orgán dohledu a sankce. Obojí bude stanoveno novelou o platebním styku, kterou Ministerstvo financí hodlá předložit do poloviny roku 2015.

Elektronická identifikace

Opatření č. 8 Digitální agendy, které má za cíl poskytnout právní rámec pro přeshraniční uznávání a interoperabilitu bezpečných systémů elektronické autentizace, je realizováno prostřednictvím nařízení č. 910/2014 Evropského parlamentu a rady o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (eIDAS). Toto nařízení patří, jakožto jedno z klíčových opatření Aktu o jednotném trhu mezi nejvýznamnější iniciativy v oblasti budování jednotného digitálního trhu a má za cíl zvýšit důvěryhodnost elektronických transakcí v rámci vnitřního trhu EU.

V Úředním věstníku EU byl tento právní předpis umožňující mimo jiné přeshraniční uznávání a interoperabilitu bezpečných systémů elektronické identifikace a autentizace zveřejněn 28. srpna 2014. V platnost vešlo v celé Evropské unii 17. září 2014 a použitelné bude od 1. července 2016 s tím, že jednotlivá ustanovení budou, s ohledem na nutnost předložení souvisejících prováděcích aktů a na potřebu přizpůsobení členských států, nabývat účinnosti postupně v období let 2016 – 2018.

Nařízení eIDAS, které významně ovlivní fungování elektronické veřejné správy i v České republice, lze rozdělit podle působnosti na dvě klíčové oblasti a to na oblast elektronické identifikace a na oblast služeb vytvářejících důvěru. Implementace tohoto nařízení s sebou přinese nutnost změny legislativy týkající se eGovernmentu a také nutnost souvisejících úprav některých stávajících informačních systémů veřejné správy tak, aby mohly podporovat národní prostředky pro elektronickou identifikaci členských států Evropské unie, případně i dalších zainteresovaných států mimo ni. Již realizované systémy pro podporu elektronické identity v České republice (základní registry, datové schránky, Czech POINT) bude nezbytné doplnit specializovanými systémy zprostředkovávajícími rozhraní pro propojení s obdobnými systémy v dalších členských zemích Evropské unie.

MV se v současné době v rámci Řídícího výboru a expertní pracovní skupiny k eIDAS podílí na projednávání jednotlivých implementačních aktů. Na národní úrovni MV zřídilo několik pracovních skupin k jednotlivým oblastem a věnuje se přípravě implementace.

Digitální agenda dále k oblasti „Zjednodušení online transakcí a přeshraničních transakcí“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) rychle a soudržně provést klíčové směrnice podporující jednotný digitální trh, včetně směrnice o službách, směrnice o nekalých obchodních praktikách a telekomunikačního rámce;

Aktivita na národní úrovni

Předmětné směrnice byly transponovány do českého právního řádu.

b) do roku 2013 provést směrnici o DPH, která zajišťuje rovnocenné nakládání s tištěnými i elektronickými fakturami.

Aktivita na národní úrovni

Směrnice byla plně transponována do zákona o DPH s účinností ode dne 1. ledna 2013.

1.1.3 Vytváření digitální důvěry

Zásadní překážkou rozvoje evropské online ekonomiky je nedostatek důvěry v online prostředí. Pokud spotřebitelé nebudou mít důvěru, že jejich práva jsou v online prostředí dostatečně chráněna, pak nebudou ochotni nakupovat online.

Opatření č. 13 Digitální agendy: Navrhnout nepovinný smluvní právní nástroj doplňující směrnici o právech spotřebitelů

EK předložila dne 11. října 2011 návrh nařízení o společné evropské právní úpravě prodeje. Od té doby probíhají vyjednávání, a to jak na půdě Rady, tak EP. Jedná se o komplexní dokument,

jehož cílem je posílit fungování vnitřního trhu a vytvořit příznivější podmínky pro uzavírání přeshraničních transakcí. Navrhuje stanovit samostatný a jednotný soubor pravidel smluvního práva, na jehož základě by měli obchodníci možnost za předpokladu, že s tím druhá smluvní strana souhlasí, používat tuto úpravu prodeje ve všech svých přeshraničních transakcích v rámci EU. Návrh je v působnosti Ministerstva spravedlnosti (dále jen „MSp“).

Opatření č. 14 Digitální agendy: Prozkoumat na základě zelené knihy iniciativy v oblasti alternativního řešení sporů pro spotřebitele v EU s cílem předložit návrhy na celounijní on-line systém pro řešení sporů u transakcí v elektronickém obchodu

EK předložila dne 29. listopadu 2011 návrh směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů a návrh nařízení o on-line řešení spotřebitelských sporů. Oběma návrhům byla věnována při projednávání zvýšená pozornost, neboť byly též součástí opatření uvedených v Aktu pro jednotný trh I. Byly projednávány jako jeden balíček, neboť jsou spolu úzce provázány. Po intenzivních vyjednáváních za dánského a kyperského předsednictví byly oba návrhy přijaty a v roce 2013 zveřejněny v Úředním věstníku EU, směrnice pod číslem 2013/11/EU, nařízení pod číslem 524/2013. Cílem směrnice je nabídnout spotřebitelům rychlý, jednoduchý a dostupný nástroj pro řešení sporů vznikajících z kupních smluv a ze smluv o poskytování služeb, a to s využitím nezávislého a nestranného subjektu řešení sporů. Nařízení zavádí on-line platformu, kterou budou moci spotřebitelé využít zejména pro řešení jejich sporů s podnikateli z jiných členských států.

Aktivita na národní úrovni

Směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů má být implementována do vnitrostátních právních řádů do 9. července 2015, nařízení nabude účinnosti 6 měsíců poté. MPO jako gestor obou předpisů finalizuje práce na transpozici, na nichž se podílejí též zástupci dotčených orgánů státní správy a zájmových sdružení podnikatelů i spotřebitelů.

Opatření č. 15 Digitální agendy: Prozkoumat návrhy v oblasti kolektivního odškodnění vycházející z konzultací se zúčastněnými stranami

EK na základě řadu let trvajících konzultací a analytických prací vydala doporučení o společných zásadách pro prostředky kolektivní právní ochrany týkající se zdržení se jednání a náhrady škody v členských státech v souvislosti s porušením práv přiznaných právem Unie, které bylo zveřejněno v Úředním věstníku EU dne 11. června 2013. Doporučení zejména stanoví obecné a specifické principy pro kolektivní odškodňování a pro žaloby na zdržení se protiprávního jednání. Je v gesci MSp.

1.1.4 Posílení jednotného trhu telekomunikačních služeb

Evropská rada (dále jen „ER“) na svém jarním zasedání v roce 2013 ve svých závěrech uvedla, že EK by měla do října 2013 podat zprávu o zbývajících překážkách, které je třeba řešit, aby bylo zajištěno dotvoření plně funkčního jednotného digitálního trhu, včetně konkrétních opatření vedoucích ke zřízení jednotného trhu v oblasti informačních a komunikačních technologií v co nejkratší době.

EK uvádí, že mezi problémy, které zbývá vyřešit v rámci integrace jednotného trhu, patří:

1. odstranění zbytečných překážek v režimu udělování oprávnění a v pravidlech platných pro poskytování služeb tak, aby oprávnění získané v jednom členském státě platilo ve všech členských státech a aby operátoři mohli poskytovat služby na základě jednotného a neměnného plnění regulačních povinností.
2. nutnost zajistit větší harmonizaci přístupu k základním vstupům – tím, že mobilní operátoři budou mít zaručeny předvídatelné podmínky přidělování a koordinované časové rámce přístupu k bezdrátovému širokopásmovému spektru v celé EU; tím, že se v Evropě harmonizují způsoby pro přístup do pevných sítí, aby poskytovatelé mohli své služby snadněji poskytovat v rámci celého jednotného trhu.
3. nutnost zaručit stejně vysokou úroveň ochrany spotřebitele v celé Unii a v tomto směru i jednotné obchodní podmínky, včetně opatření k postupnému zrušení odlišných cen za roamingové služby a zabezpečenému přístupu k otevřenému internetu.

Dne 11. září 2013 zveřejnila EK návrh nařízení stanovující opatření týkající se jednotného evropského trhu elektronických komunikací a k dosažení propojeného kontinentu, kterým se mění směrnice 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES a nařízení (ES) č. 1211/2009 a (EU) č. 531/2012.

Podle EK je cílem návrhu posun směrem k jednotnému trhu elektronických komunikací, na kterém občané i podniky budou mít přístup ke službám elektronických komunikací bez ohledu na to, kde v Unii jsou tyto služby poskytovány. Podnikatelé působící v oblasti elektronických komunikací tak budou moci působit kdekoliv v EU, kde mají provozovnu či zákazníky.

Aktivita na národní úrovni

ČR plně sdílí s EK cíle stanovené Digitální agendou pro Evropu a věří, že dokončení jednotného telekomunikačního trhu zvýší konkurenceschopnost, inovace a investice do sítí příští generace v Evropě, odstraní dosavadní administrativní překážky a zvýší přínos pro spotřebitele a koncové uživatele. Takový telekomunikační trh je také nezbytnou podmínkou pro plně funkční jednotný digitální trh EU, který je dlouhodobou prioritou ČR. Finální podoba přijatého textu však zároveň nesmí podle ČR narušit stabilní a předvídatelné regulační prostředí, které má být příznivé pro investice. Podle přesvědčení ČR by bylo pro podporu dosažení cílů Digitální agendy vhodné také akcentovat postupný přechod od současného rozsahu ex-ante regulace k regulaci soutěžní (ex-post). ČR tedy může cíle návrhu obecně podpořit, konkrétně v částech týkajících se síťové neutrality, koordinované správy rádiového spektra, virtuálních přístupových produktů a mezinárodního roamingu. K částem týkajícím se jednotného evropského oprávnění a ochrany spotřebitele má ČR výhrady, byť chápe zamýšlené cíle.

1.2 Interoperabilita a normy

Internet má otevřenou strukturu, jeho prostřednictvím mají miliardy lidí na celém světě přístup k interoperabilním přístrojům a aplikacím. Aby však bylo možné plně využít výhod zavádění

ICT, je třeba dále posílit interoperabilitu mezi přístroji, aplikacemi, registry údajů, službami a sítěmi. Klíčové aktivity v této oblasti jsou následující:

- zlepšení normalizace v oblasti ICT,
- prosazování lepšího využívání norem,
- posílení interoperability prostřednictvím koordinace.

Aktivita na národní úrovni

MSP je připojeno do systému ECRIS (European Criminal Records Information System). Systém zajišťuje elektronické propojení databází rejstříků trestů všech členských zemí EU. Propojení českého Rejstříku trestů s ostatními rejstříky trestů členských zemí EU je zajištěno přes zabezpečenou datovou síť EU sTesta. Tento systém umožňuje soudcům a státním zástupcům, ale i složkám policie snadný přístup k informacím o trestně právní minulosti kteréhokoliv občana EU bez ohledu na to, ve kterých členských státech EU byla tato osoba v minulosti odsouzena. ČR stála u zrodu pilotního projektu tohoto systému ještě před rokem 2009.

Do stejného pilíře lze zařadit výměnu emailové komunikace mezi datovou sítí resortu MSP „*.justice.cz“ a datovou sítí Eurojustu „*.eurojust.evropa.eu“. Propojení bylo realizováno v roce 2013 prostřednictvím zabezpečené datové sítě EU sTesta.

Mezi Eurojustem a resortem MSP byl uzavřen v roce 2013 dokument Memorandum of Understanding. Systém slouží především k zabezpečené emailové komunikaci Nejvyššího státního zastupitelství v Brně s pracovníky Eurojustu (Haag v Nizozemsku).

Digitální agenda dále k oblasti „Interoperabilita a normy“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) do roku 2013 zavést evropský rámec interoperability na vnitrostátní úrovni;

Aktivita na národní úrovni

Česká republika se podílí na realizaci programu Evropské komise ISA (Řešení interoperability pro evropské orgány veřejné správy), na něž by měl pro období 2016 – 2020 navázat související program ISA2. Návrh navazujícího programu ISA2 souvisí s dalšími iniciativami, které přispívají k modernizaci veřejné správy - Digitální agendou pro Evropu, programem Horizont 2020 a Nástrojem pro propojení Evropy (CEF). Oba programy si kladou za cíl podpořit zavádění účelných, společných a sdílených řešení mezirezortních a přeshraničních elektronických služeb občanům a podnikatelům s využitím informačních technologií. Interoperabilita přitom není chápána jako účel sám o sobě, ale jako prostředek pro zlepšení spolupráce mezi jednotlivými úřady a organizacemi, v jejímž důsledku dojde ke zkvalitnění služeb eGovernmentu na národní i přeshraniční úrovni. V rámci dobíhajícího programu ISA proběhlo ke konci roku 2014 aktualizované zhodnocení pokroku členských zemí při naplňování evropského rámce interoperability (EIF). Na jeho základě vydala Evropská komise dne 13. dubna 2015 zprávu o současném stavu v této oblasti. Zpráva konstatuje důležitost pravidelného a centralizovaného monitorování probíhajících iniciativ a projektů v oblasti interoperability a význam efektivní spolupráce mezi orgány veřejné správy. Tyto faktory považuje za „základ efektivního zavádění národních rámců interoperability“. Podobně jako ostatní členské země, také ČR považuje za

klíčové zaměřovat iniciativy v rámci interoperability na zvyšování otevřenosti, přístupnosti a opakovatelného využití dat veřejné správy a zlepšení spolupráce veřejného a soukromého sektoru.

b) splnit do roku 2013 závazky přijaté v oblasti interoperability a norem v prohlášeních z Malmö a Granady.

1.3 Důvěra a bezpečnost

Evropané musí mít možnost se po internetu pohybovat bezpečně a jistě, trestná činnost v této oblasti, stejně jako v reálném světě, nesmí být tolerována. V prostředí internetu jsou však uživatelé a jejich koncová zařízení vystaveni velkému množství nově vznikajících hrozeb, jako jsou nevyžádané emaily, viry, krádeže identity apod. Bojovat proti těmto hrozbám je úkolem pro jednotlivce, stejně jako soukromé a veřejné subjekty po celém světě. Obrovský význam v této oblasti pak také mají osvětové kampaně pro širokou veřejnost.

Aktivita na národní úrovni

Ministerstvo obrany (dále jen „MO“) postupně buduje a rozvíjí schopnosti k zajištění rezortních komunikačních a informačních systémů proti kybernetickým útokům. Resortní Computer Incident Response Centre (CIRC MO) byl založen v roce 2007. Jeho specialisté na kybernetickou obranu spolupracují s Národním centrem kybernetické bezpečnosti v Brně, s orgány kybernetické bezpečnosti NATO a EU a zúčastňují se pravidelně mezinárodních cvičení NATO Cyber Coalition, kde jsou prověřovány jejich schopnosti v oblasti kybernetické bezpečnosti. Resort MO je zastoupen bezpečnostním ředitelem MO v národní Radě pro kybernetickou bezpečnost.

Na internetu musí být rovněž nejrůznějšími prostředky účinně realizováno právo na soukromí a ochranu osobních údajů.

Aktivita na národní úrovni

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) je aktivním členem skupiny IWGDPT (mezinárodní pracovní skupina pro ochranu údajů v telekomunikacích). Tato mezinárodní skupina se věnuje problematice ochrany osobních údajů v s ohledem na technologický vývoj. Jako nejzávažnější se v současné době jeví zpracování osobních údajů na sociálních sítích (Facebook, Twitter, aj.), zpracovávání obrovských souborů nestrukturovaných dat (Big data), sledovací technologické novinky (Google glasses, drony, aj.) atd.

ÚOOÚ se aktivně účastní projednávání připravovaného Evropského nařízení na ochranu osobních údajů a prosazuje zde dodržení zásad rovnováhy mezi ochranou dat, jejich zveřejňováním a svobodou podnikání.

ÚOOÚ se rovněž podílí na práci poradní skupiny WP29, která se schází v Bruselu. Její závěry a doporučení v oblasti elektronických komunikací, v poslední době zejména v oblasti cookies¹⁵, realizuje v rámci své konzultační a dozorové agendy.

MV dále zajistilo v rámci systému základních registrů zavedení bezpečných sektorových identifikátorů fyzických osob, které do budoucna umožní výrazné zvýšení úrovně ochrany osobních údajů a postupné zrušení rodného čísla.

Digitální agenda dále v oblasti „Důvěra a bezpečnost“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) vytvořit do roku 2012 dobře fungující síť CERT (Computer Emergency Response Team) na vnitrostátní úrovni pokrývající celou Evropu;

Aktivita na národní úrovni

Česká republika v uplynulém období aktivně rozvíjela kapacity kybernetické bezpečnosti. V roce 2014 bylo dosaženo plné funkčnosti vládního CERT fungujícího pod Národním centrem kybernetické bezpečnosti („NCKB“), jež je součástí Národního bezpečnostního úřadu.

Primární úlohou NCKB je koordinace spolupráce na národní i mezinárodní úrovni při předcházení kybernetickým útokům, jakož i při navrhování a přijímání opatření při řešení incidentů i proti probíhajícím útokům.

Hlavní oblasti činnosti centra:

- provoz vládního CERT České republiky (GovCERT.CZ),
- spolupráce s ostatními národními CSIRT týmy,
- spolupráce s mezinárodními CERT týmy a CSIRT týmy,
- příprava bezpečnostních standardů pro jednotlivé kategorie organizací v ČR,
- osvěta a podpora vzdělávání v oblasti kybernetické bezpečnosti,
- výzkum a vývoj v oblasti kybernetické bezpečnosti.

Na problematice související s agendou kybernetické bezpečnosti se kromě zaměstnanců NCKB, kterých je v tuto chvíli 36, podílí nepřímě i další zaměstnanci NBÚ.

Česká republika také v roce 2014 přijala zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti („ZKB“). Zákon je založen na, i z mezinárodního hlediska ojedinělé, koncepci zaměřující se na nastavení systému koordinace a kooperace mezi nejdůležitějšími subjekty kybernetické bezpečnosti a na zavedení bezpečnostních opatření k ochraně informačních a komunikačních systémů důležitých pro stát.

¹⁵ Při využívání on-line služeb mohou být uživatelé přiřazeny elektronické identifikátory, jako jsou adresy internetového protokolu nebo identifikátory cookies, které používají jeho zařízení, aplikace, nástroje a protokoly. To může zanechávat stopy, které mohou být spolu s jedinečnými identifikátory a dalšími informacemi, které servery získávají, použity k vytvoření profilů jednotlivých osob a k jejich identifikaci.

Kromě vládního CERT působí v České republice i národní CERT, který je v současnosti provozován sdružením CZ.NIC. Vedle těchto dvou klíčových CERT působí v České republice řada dalších týmů z veřejné, soukromé i akademické sféry. Příkladem budiž CSIRT-MU (bezpečnostní tým Masarykovy univerzity), CESNET-CERTS (koordinuje řešení a prevenci bezpečnostních incidentů v síti CESNET2), ACTIVE24-CSIRT (první CSIRT z komerční sféry), CIRC MO (Ministerstvo obrany) a další. Lze konstatovat, že Česká republika kybernetickou bezpečnost řeší systematicky, k čemuž významně přispívá spolupráce týmů typu CSIRT/CERT na národní i mezinárodní úrovni. Vládní i národní CERT jsou členy významných organizací TERENA Trusted Introducer a FIRST, které sdružují CERT/CSIRT týmy na mezinárodní úrovni.

Další informace ke stavu zajišťování kybernetické bezpečnosti v České republice jsou dostupné ve Zprávě o stavu kybernetické bezpečnosti České republiky 2014, kterou zpracoval NBÚ.

b) od roku 2010 ve spolupráci s EK provádět simulace rozsáhlých útoků a vyzkoušet strategie zmírňování dopadů;

Aktivita na národní úrovni

Česká republika aktivně spolupracuje s EK, respektive Evropskou agenturou pro bezpečnost sítí a informací (ENISA). Česká republika má také zástupce v užší pracovní skupině ENISA vytvořené na podporu tvorby a implementace národních strategií kybernetické bezpečnosti. Tento se ve spolupráci s dalšími odborníky bude podílet na konzultacích a přípravě metodických a podpůrných materiálů pro tvorbu strategických dokumentů.

Česká republika aktivně využívá podpory ENISA při budování svých kapacit. V roce 2014 se Česká republika opět zúčastnila cvičení kybernetické bezpečnosti Cyber Europe, které ověřuje účinnost a rozšiřitelnost mechanismů, postupů a informačního toku pro spolupráci orgánů veřejné moci v Evropě, prozkoumává možnosti spolupráce mezi zúčastněnými stranami z veřejného a soukromého sektoru v Evropě a efektivně určuje nedostatky a výzvy, pokud jde o způsob účinnějšího zvládání rozsáhlých kybernetických incidentů v Evropě. Česká republika se účastní i dalších cvičení kybernetické bezpečnosti ve společnosti ostatních států EU.

V roce 2014 Česká republika rovněž pokračovala v práci na vyjednávání směrnice o bezpečnosti sítí a informací (NIS směrnice) v rámci Pracovní skupiny Rady EU telekomunikace a informační společnost. Pozice České republiky se soustředí zejména na ochranu kritické informační infrastruktury a zabránění nadměrné administrativní a finanční zátěži operátorů a nerozšiřování oblasti působnosti NIS směrnice na služby informační společnosti. Navzdory intenzivnímu úsilí se projednávání NIS směrnice nepodařilo v roce 2014 dokončit a jednání na půdy Rady EU i trialogy s EK a s EP pokračují.

Ze strany NBÚ opět více ve Zprávě o stavu kybernetické bezpečnosti České republiky 2014.

c) plně zrealizovat horké linky pro oznamování urážlivého nebo škodlivého obsahu na internetu, organizovat osvětové kampaně o bezpečnosti na internetu pro děti, nabídnout vyučování bezpečnosti na internetu ve školách a podpořit poskytovatele internetových služeb, aby přijali samoregulační opatření ohledně bezpečnosti dětí na internetu do roku 2013;

Aktivita na národní úrovni

V rámci plnění opatření č. 36 Digitální agendy vytváří Národní centrum bezpečnějšího internetu různé projekty zaměřené na osvětové kampaně o bezpečnosti na internetu pro děti a sdílí příklady nejlepší praxe v této oblasti s ostatními členskými státy v rámci INHOPE a INSAFE. MV vyhláší každoročně finanční podporu pro české subjekty při zapojení do výzvy k digitální službě Safer Internetu z programu CEF Telecom (Nástroj pro propojení Evropy) a případně ještě pro dobíhající projekty z programů Safer Internet a CIP ICT PSP (Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace s podporou politik ICT).

Počítačová kriminalita díky rozvoji technologií roste každým rokem rychleji. Od roku 2011 do roku 2014 se počet internetových trestných činů zvýšil téměř trojnásobně. V reakci na nárůst kybernetické kriminality provede v letošním roce Policejní prezidium kroky, které povedou ke zřízení specializovaného pracoviště zabývajících se tímto druhem trestné činnosti. Na základě spolupráce s vedením Národního bezpečnostního úřadu bude tento úřad poskytovat novému týmu nadstandardní spolupráci.

V rámci realizace opatření č. 40 Digitální agendy v ČR existuje v současné době horká linka, na které lze ohlásit nelegální obsah na internetu. Linka spolupracuje s Policií ČR a patří mezi členy mezinárodní sítě horkých linek INHOPE. „Horkou linku“ <http://www.horkalinka.net/> provozuje Národní centrum bezpečnějšího internetu. Policie ČR má na svých stránkách také horkou linku, která je určena pro hlášení závadového obsahu či aktivity v síti internetu. Může se jednat o projevy rasové či národnostní nesnášenlivosti, podvodná jednání, šíření dětské pornografie, či jiné projevy, které by se mohly jevit jako trestný čin. Další aktivity jsou realizovány nejen neziskovými organizacemi, ale i soukromým sektorem např.: Seznam.cz (Seznam se bezpečně!), Telefonica (Minimalizace šikany), UPC (dotazníkové šetření), MUNI (studie, kniha) a další.

d) počínající rokem 2010 zřídit vnitrostátní platformy varování nebo je přizpůsobit platformě varování pro počítačovou trestnou činnost řízené Evropelem do roku 2012.

Aktivita na národní úrovni

Hlášení o kyberkriminalitě lze provést přímo na stránkách Policie ČR na adrese <http://aplikace.policie.cz/hotline/>. Další možnosti jsou uvedeny u předchozího opatření.

1.4 Přístup k rychlému a superrychlému internetu

Velmi rychlý internet je předpokladem pro hospodářský růst, vytváření pracovních míst, a umožní občanů přístup informacím a službám dle jejich výběru. Digitální agenda stanovuje cíl v oblasti vysokorychlostního přístupu k internetu, a to aby do roku 2020 měli všichni Evropané přístup k internetu umožňující přenosové rychlosti alespoň 30 Mbit/s a minimálně polovina evropských domácností měla internetové připojení o rychlosti nad 100 Mbit/s.

Podle Digital Agenda Scoreboard 2014¹⁶ bylo na konci roku 2013 pokrytí pevným širokopásmovým připojením v České republice téměř úplné – širokopásmové přístupové sítě byly k dispozici až pro 99% domácností (97% v EU). Ve venkovských oblastech je dle údajů Scoreboard pevnými širokopásmovými sítěmi pokryto až 91% domácností. Pokrytí vysokorychlostními sítěmi příští generace (tzv. NGA“ sítě) schopných zajistit přenosovou rychlost alespoň 30 Mbps se pak v ČR dle údajů Scoreboard vztahovalo až na 64% domácností (62% v EU).

V roce 2014 Česká republika dle Scoreboard udělala významný pokrok v zavádění pevného širokopásmového připojení (nárůst z 66% na 76% domácností oproti předchozímu roku, což je nad evropským průměrem). Přibližně čtvrtina z těchto připojení jsou přitom vysoké rychlosti, poskytující alespoň 30 Mbps. Co se týče mobilních sítí, došlo k dalšímu rozvoji 4. generace (LTE), který byl k dispozici pro 12% populace.

Aktivita na národní úrovni

S ohledem na cíle Digitální agendy pro Evropu se ČTÚ v průběhu roku 2014 zaměřil zejména na aktivity směřující ke zvýšení dostupnosti služeb vysokorychlostního přístupu k internetu a podpoře budování přístupových sítí nové generace. Současně je třeba připomenout, že i aktivity ČTÚ k naplnění opatření č. 4 až 7 státní politiky Digitální Česko v. 2.0, jak jsou výše rekapitulovány, svým zaměřením také výrazným způsobem přispívají k vytvoření podmínek pro dosažení cílů Digitální agendy.

Z pohledu podpory dostupnosti služeb širokopásmového přístupu k síti internet a budování NGA přístupových sítí se v průběhu roku 2014 ČTÚ zaměřil především na:

- a) kontrolu realizace povinností spojených s udělenými přiděly rádiových kmitočtů,
- b) příprava podmínek výběrového řízení na kmitočty v pásmu 3,6 až 3,8 GHz,
- c) dopracování analýz relevantních trhů č. 4 a 5, a proces ukládání potřebných nápravných opatření,
- d) spolupráci s MPO na přípravě programu Podpory budování NGA sítí,
- e) přípravné kroky ke zřízení registru pasivní infrastruktury (RPI).

Níže uvedené rámcové informace k těmto aktivitám současně zahrnují i očekávaný postup ČTÚ v roce 2015.

Výběrové řízení (aukce) na kmitočty pro LTE sítě – plnění podmínek spojených s přidělem

ČTÚ si je vědom skutečnosti, že mobilní sítě nemohou zcela zajistit naplnění cílů digitální agendy z hlediska kvality služeb širokopásmového přístupu k internetu. Rychlé pokrytí území těmito

¹⁶ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/czech-republic#1-connectivity>.

sítěmi v kombinaci s novou 4G (LTE) přenosovou technologií však vytváří možnost rychle nastartovat konkurenční nabídku datových služeb i v oblastech, kde jsou tyto služby dostupné pouze v omezené míře nebo vůbec.

Pro rozvoj nových sítí a nabídku služeb byla stanovena konkrétní rozvojová kritéria tak, aby byly především nové mobilní 4G datové služby dostupné ve venkovských oblastech. ČTÚ pro širokou veřejnost zpřístupnil stránky s výpočtem teoretického pokrytí spočítaného na základě předaných údajů na webové stránce lte.ctu.cz.

Současně z podmínek aukce vyplývá závazek vítězných mobilních operátorů zveřejnit velkoobchodní nabídku 4G služeb, což vytváří prostor pro rozvoj konkurence vstupem dalších poskytovatelů služeb na bázi MVNO (obdobně jako již nyní v sítích 2G a 3G). Jelikož operátoři nesplnili tuto podmínku zcela bezesbýtku a bezchybně, vyzval je ČTÚ podle § 114 zákona o elektronických komunikacích k nápravě.

Na podzim 2014 ČTÚ zpracoval návrh na snížení poplatků za využívání rádiových kmitočtů a tento návrh předal k dalšímu postupu MPO. Po jeho schválení vládou může být přistoupeno k dalším již připraveným aukcím a to na kmitočty v pásmech 1,8 a 2,6 GHz a 3,7 GHz.

Příprava podmínek aukce kmitočtů z pásma 3,6 až 3,8 GHz

Jak vyplývá i z výše uvedeného, považuje ČTÚ využití pásem nad 2GHz za jednu z dalších možností, jak podpořit rozvoj bezdrátových sítí pro vysokorychlostní přístup k internetu. Proto v polovině roku 2014 předložil odborné veřejnosti k připomínkám návrh základních principů výběrového řízení na kmitočty z tohoto pásma (dále „Aukce 3,7G“).

Na základě vyhodnocení obdržených připomínek ČTÚ připravil kompletní návrh zadávací dokumentace Aukce 3,7G a dne 5. března 2015 ji předložil do veřejné konzultace podle § 130 zákona o elektronických komunikacích. Záměrem ČTÚ je nabídnout celkem 200 MHz spektra tak, aby mohly vzniknout nejméně 3 celoplošné sítě určené pro poskytování vysokorychlostních služeb přístupu k internetu.

V souladu s cíli stání politiky Digitální Česko 2 ČTÚ předpokládá stanovení konkrétních rozvojových kritérií pro budování sítí a současně podmínku nabídky alespoň jedné varianty služeb o rychlostech min 30 Mbit/s.

Další postup v realizaci Aukce 3,7G bude navazovat na projednání návrhu ČTÚ na změnu nařízení vlády č. 154/2005 Sb., kterým se stanoví způsob výpočtu a výše poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel, vládou.

Analýzy trhů zpřístupnění infrastruktury a velkoobchodního širokopásmového přístupu

V průběhu roku 2014 ČTÚ dokončil analýzu velkoobchodních relevantních trhů č. 4 („přístup k fyzické infrastruktuře“) a trhu č. 5 („služby širokopásmového přístupu“).

Nápravná opatření, která ČTÚ v návrzích obou analýz navrhoval uložit identifikovanému podniku s významnou tržní silou, budou směřovat k podpoře konkurence v oblasti poskytování datových služeb a motivaci výstavby nových – zejména optických, přístupových NGA sítí. ČTÚ nyní vede proces správního řízení s cílem uložit konkrétní povinnosti podniku s významnou tržní silou – O2.

Program podpory budování přístupových sítí nové generace

Na programu podpory budování přístupových sítí nové generace (NGA) spolupracoval ČTÚ s Ministerstvem průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“). Přípravu návrhu tohoto programu uložila MPO a ČTÚ vláda usnesením ze dne 23. května 2012 č. 370.

Významnou dílčí aktivitou v rámci přípravy programu bylo provedení mapování dostupnosti NGA infrastruktury v rámci ČR pro vytipování vhodných lokalit pro následné směřování podpory. ČTÚ zajistil mapování v druhé polovině roku 2013 a jeho výsledky s návrhem presentace v závěru roku 2013 zveřejnil k připomínkám. Práce na přípravě programu, včetně dokončení finální podoby mapování NGA infrastruktury, pokračovaly v roce 2014. V červenci 2014 ČTÚ zveřejnil konečné závěry provedeného mapování NGA infrastruktury, včetně indikativní mapy (viz <http://www.ctu.cz/ctu-online/pruzkum-nga.html>).

Důležité nyní je, aby tato data po zpřesnění a verifikaci byla využitelná v procesu vypisování jednotlivých výzev. ČTÚ připravil návrh procesu verifikace těchto dat a předal je ke konzultaci na MPO. Současně ČTÚ připravil úpravy pravidelného sběru dat prostřednictvím systému Elektronického sběru dat (ESD) tak, aby bylo možno počínaje sběrem dat za rok 2015 pravidelně v ročních intervalech mapu dostupnosti NGA infrastruktury aktualizovat.

Příprava pro vytvoření registru pasivní infrastruktury

V souvislosti s implementací Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, bylo ze strany ČTÚ v roce 2014 zadáno zpracování studie proveditelnosti zřízení a provozování RPI. V současné době jsou vyhodnocovány a zapracovávány četné připomínky k pracovní verzi tohoto materiálu. ČTÚ předpokládá, že vedle zprostředkování informací o existující pasivní infrastruktuře pro všechny zájemce o její sdílení, by RPI mohl být základem i pro tzv. jednotné informační místo, které uvedená Směrnice definuje pro výměnu informací o infrastruktuře sítí a případně navazující služby. Součástí přípravy RPI je rovněž vyhodnocení vazeb na stávající registry prostorových informací a návazností registru pasivní infrastruktury na Geoinfostrategii připravenou pod gescí Ministerstva vnitra (dále jen „MV“). V případě, že finální návrh registru pasivní infrastruktury bude založen na povinném vkládání dat ze strany podnikatelských subjektů, bude nutné provést legislativní změnu existující právní úpravy.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Primárním zdrojem finančních prostředků pro podporu budování přístupových sítí nové generace je Evropský fond pro regionální rozvoj v programovém období kohezní politiky EU 2014 – 2020. V Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), který vláda ČR schválila svým usnesením ze dne 14. července 2014 č. 581, je prioritní osa 4 (PO 4) zaměřena na rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a zvýšení využití potenciálu ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky. V rámci celkové částky prostředků alokovaných pro OP PIK, tj. 4 316 062 617 EUR vláda schválila na PO 4 částku 743 657 589 EUR, z toho pak na samotný rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu (specifický cíl 4.1) částku 521 380 364 EUR. Dne 9. 2. 2015 byly schváleny vládou jednotlivé programy podpor pro příslušné oblasti podpory v rámci OP PIK. Konkrétní parametry a podrobnosti pro faktickou realizaci implementace jednotlivých oblastí podpor OP PIK stanoví pak výzvy a další implementační dokumenty jako např. Podmínky poskytnutí dotace nebo Pokyny pro žadatele a příjemce dotace z programu.

Předpokládané podporované aktivity jsou následující:

- modernizace, resp. rozšiřování stávající infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu využitím optických prvků s cílem umožnit vysokorychlostní přístup k internetu alespoň přenosovou rychlostí 30 Mbit/s pro všechny obyvatele,
- zřizování nových sítí pro vysokorychlostní přístup k internetu sestávajících z části nebo plně z optických vedení,
- vytváření pasivní infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu.

Jako strategický dokument pro rozvoj NGA sítí v rámci ČR má posloužit „Národní plán rozvoje sítí nové generace“, který rovněž slouží jako podklad pro splnění podmínek čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) v rámci realizace specifického cíle 4.1 Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen OP PIK), kterým je právě rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu.

1.4.1 Otevřený a neutrální internet

Digitální agenda v oblasti „Otevřený a neutrální internet“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) do roku 2012 vypracovat a uskutečnit národní operační plány pro širokopásmové připojení, které splňují cíle pokrytí, rychlosti přenosu a využívání sítí definované ve Strategii Evropa 2020, s využitím veřejného financování v souladu s pravidly EU o hospodářské soutěži a státních podporách. Jako součást správy Digitální agendy bude EK každý rok podávat zprávy o pokroku;

Aktivita na národní úrovni

Na programu podpory budování přístupových sítí nové generace (NGA) spolupracuje MPO a ČTÚ, jak je uvedeno výše v bodu 1.4.

b) zavést opatření, včetně právních ustanovení, k usnadnění investic do širokopásmového připojení, kupříkladu zajistit, že inženýrské práce systematicky zohledňují možné investory, vyjasňovat věcná

břemena a mapovat dostupné pasivní infrastruktury vhodné pro vedení kabelů a zlepšení vedení uvnitř budov;

Aktivita na národní úrovni

V této souvislosti bude klíčová národní implementace evropské směrnice o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, která byla přijata na jaře 2014. Podle EK mohou stavební práce tvořit až 80 % celkových nákladů na zavádění sítí, přičemž vhodným stanovením několika přímo použitelných práv a povinností aplikovatelných v různých fázích zavádění infrastruktury lze tyto náklady významně snížit. Směrnice se zaměřuje na čtyři hlavní problematické oblasti: neefektivní využívání stávající infrastruktury, překážky v oblasti souběžného zavádění infrastruktur, neefektivnost v oblasti udělování administrativních povolení a překážky týkající se zavádění infrastruktury zastavěné v budovách.

Práce na změně národní právní úpravy vede Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s dalšími spolugestory, zejména Ministerstvem pro místní rozvoj a Českým telekomunikačním úřadem. V současnosti (jaro 2015) probíhá práce na přípravě legislativního textu tak, aby výsledek co nejlépe odrážel všechny požadavky směrnice. Dohodnutá transpoziční lhůta je 1. leden 2016 s aplikací opatření od 1. července 2016. Tato velmi krátká lhůta je pro ČR hraniční a její splnění bude vyžadovat vysoké úsilí.

c) plně využívat strukturální fondy a fondy rozvoje venkova, které jsou již vyčleněné na investice do infrastruktur a služeb ICT;

Aktivita na národní úrovni

Níže uvedené aktivity jsou v souladu s Dohodou o partnerství a v ní definovanými problémy, potřebami rozvoje a očekávanými výsledky, kterých má být v programovém období 2014 – 2020 v České republice dosaženo.

V rámci OP PIK na programové období 2014 – 2020 je v prioritní ose 4 obsažen specifický cíl 4.1 „Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu“. Předpokládané podporované aktivity jsou následující:

- modernizace, resp. rozšiřování stávající infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu využitím optických prvků s cílem umožnit vysokorychlostní přístup k internetu alespoň přenosovou rychlostí 30 Mbit/s,
- zřizování nových sítí sestávajících z části nebo plně z optických vedení pro vysokorychlostní přístup k internetu umožňující přenosovou rychlost alespoň 30 Mbit/s; v případě zřizování nových sítí s pevným připojením do jednotlivých domácností musí tato síť umožnit přenosovou rychlost až 100 Mbit/s,
- vytváření pasivní infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu zejména v lokalitách předpokládaného budoucího stavebního rozvoje, přičemž tato aktivita může být podpořena pouze v kombinaci s jednou z předchozích dvou aktivit.

Ve specifickém cíli 4.2 „Zvýšit využití potenciálu ICT sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky“ budou podporovány následující aktivity:

- tvorba nových sofistikovaných ICT řešení (zejména ERP systémy, CRM systémy, platební a karetní systémy, bezpečnost dat, personální systémy, B2B systémy, B2C systémy, IS pro neziskový a státní sektor, power management, procesně orientované webové aplikace, řešení pro mobilní zařízení, Business Intelligence řešení, softwarové simulace, cloud computing), tzn. tvorba moderních a pokrokových digitálních služeb a aplikací např. v oblasti komunikace, zábavy, obchodování, vzdělávání, zdravotnictví, přístupu k zaměstnání nebo i v oblasti kulturních a kreativních průmyslů,
- poskytování sofistikovaných sdílených služeb (služeb s vysokou přidanou hodnotou), včetně budování a modernizace Datových center splňujících kritéria energetické účinnosti.

V prioritní ose 3 navrhovaného Integrovaného regionálního operačního programu budou podporovány následující oblasti:

- eGovernment, infrastruktura a informační a komunikační systémy veřejné správy,
- zpřístupnění dat pro občany, podnikatelský sektor a veřejnou správu,
- kybernetická bezpečnost.

d) provádět evropský program politiky rádiového spektra, aby bylo zajištěno koordinované přidělování spektra nezbytné k dosažení cíle, kterým je úplné pokrytí internetem o rychlosti 30Mbit/s do roku 2020, a rovněž provádět doporučení ohledně NGA.

Aktivitu provedenou na národní úrovni shrnuje bod 3.4 Zprávy o plnění opatření aktualizované Státní politiky v elektronických komunikacích „Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice“, uvedený v části I. tohoto materiálu

1.5 Výzkum a inovace

Digitální agenda uvádí, že v Evropě jsou investice do výzkumu a vývoje spojeného s ICT stále nedostatečné. Ve srovnání s velkými obchodními partnery, jakými jsou například Spojené státy, tvoří výdaje na výzkum a vývoj spojený s ICT, nejen mnohem menší procento z celkových výdajů na výzkum a vývoj (17 % oproti 29 %), ale v absolutních hodnotách představují jen 40 % výdajů Spojených států (37 mld. EUR oproti 88 mld. EUR v roce 2007). Vzhledem k tomu, že ICT představují významný podíl celkové přidané hodnoty v odvětvích, ve kterých je Evropa silná, jako je výroba automobilů (25 %) a domácích spotřebičů (41 %) nebo zdravotnictví a lékařství (33 %), nedostatek investic do výzkumu a vývoje spojeného s ICT ohrožuje celé evropské odvětví výroby a služeb.

Nedostatek investic souvisí se třemi hlavními problémy:

- Slabé a rozptýlené veřejné úsilí o výzkum a vývoj; veřejný sektor EU vynaloží na výzkum a vývoj spojený s ICT méně než 5,5 mld. EUR ročně, což je mnohem méně, než vynaloží konkurenti.

- Roztříštěnost trhu a rozptýlené finanční prostředky pro tvůrce inovací jsou faktory, které omezují růst a vývoj inovativních podniků v oblasti ICT, zvláště z řad malých a středních podniků.
- Evropa stále ještě plně nechápe význam inovací založených na ICT, a to obzvláště v oblastech veřejného zájmu. Ačkoli společenské výzvy jsou hlavními podněty k inovaci, Evropa málo využívá veřejné zakázky na inovace a výzkum a vývoj ke zlepšení kvality a výkonnosti svých veřejných služeb.

Digitální agenda dále v oblasti „Výzkum a inovace“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) do roku 2020 zdvojnásobit celkové roční veřejné výdaje na výzkum a vývoj spojený s ICT z 5,5 mld. EUR na 11 mld. EUR (částka zahrnuje programy EU), a to takovým způsobem, který vyvolá stejný nárůst soukromých výdajů z 35 mld. EUR na 70 mld. EUR;

b) účastnit se rozsáhlých pilotních projektů ke zkoušení a vyvíjení inovativních řešení zajišťujících interoperabilitu v oblastech veřejného zájmu, které jsou financovány z rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP).

Aktivita na národní úrovni

ČR se účastní následujících rozsáhlých pilotních projektů:

STORK 2.0

Jde o tříletý evropský projekt v rámci programu CIP-ICT PSP, jehož cílem je vytvořit jednotný rámec a interoperabilní infrastrukturu pro přeshraniční elektronickou identifikaci a autentizaci v EU a přidružených zemích. Projekt přispívá k rozvoji přeshraničních on-line služeb soukromého sektoru a veřejné správy občanům, kteří žijí, pracují nebo studují kdekoli v EU. STORK 2.0 patří mezi rozsáhlé pilotní projekty, které EK považuje za zásadní pro dobudování infrastruktury pro dosažení jednotného digitálního trhu a dalších cílů Digitální Agendy pro Evropu. V ČR projekt společně realizují Ministerstvo vnitra ČR, sdružení CZ.NIC a Masarykova univerzita Brno. Pro účely pilotního ověření přeshraničních on-line služeb eLearningu v rámci projektu byla jako prostředek elektronické identifikace zvolena služba mojeID provozovaná sdružením CZ.NIC. Svým zaměřením a záběrem má projekt přímou vazbu na elektronické občanské průkazy a základní registry.

eCODEX

Jedná se o první velký evropský pilotní projekt realizovaný v oblasti e-Justice. Cílem je nárůst přeshraniční výměny informací v legálních procedurách, v němž jsou zahrnuti občané, podnikatelé a vlády, za účelem posílení důvěry v soudní procesy v EU.

eCall/HeERO

Ministerstvo dopravy v návaznosti na svou účast v projektu HeERO 1 plánuje účastnit se evropského projektu I_HeERO, který má za cíl ověřit využití systému automatického tísňového volání z paluby vozidla na linku 112 (eCall 112) při přepravě nebezpečných věcí. Tento ověřovací provoz umožní doladění řešení tak, aby co nejlépe vyhovovalo potřebám uživatelů. Navržené řešení má za cíl zajistit, aby v projektu řešený systém mohl být nasazován jako mezinárodně technicky i organizačně

propojitelný. Předpokládá se, že projekt I_HeRO bude využívat vyzkoušené a ověřené metody z předchozích projektů HeERO 1 a 2, které byly zaměřeny zejména na automatické ohlášení závažné dopravní nehody osobního vozidla na tísňovou linku 112.

1.6 Posílení digitální gramotnosti, dovedností a začlenění

Digitální věk by měl být ve znamení posílení účasti a rovného postavení všech občanů – sociální podmínky nebo dovednosti by neměly být překážkou pro využití jeho potenciálu.

Internet se stal nedílnou součástí každodenního života pro mnohé Evropany, kteří vyřizují stále více každodenních úkolů a záležitostí po internetu, od žádostí o práci přes placení daní po například rezervování vstupenek či jízdenek. Přesto asi 150 milionů Evropanů, tedy zhruba 30 % populace, nikdy internet nepoužilo – mezi těmito lidmi je část populace mezi 65 a 74 lety, lidé s nízkým příjmem, nezaměstnaní a lidé s nižším vzděláním.

Problematickou je také často nízká digitální a mediální gramotnost uživatele, což má následně dopad nejen na možnosti pracovního uplatnění, ale také na vzdělávání, tvůrčí činnosti, občanskou angažovanost, sebejistotu a orientaci v užívání digitálních médií. Překlenutí této „digitální propasti“ pomůže znevýhodněným skupinám k zapojení do digitální společnosti za rovnějších podmínek. Schopnost práce s digitálními technologiemi patří mezi osm klíčových schopností, které jsou ve společnosti založené na znalostech naprosto nezbytné. Stranou nezůstává ani bezpečný pohyb v internetovém prostředí.

Opatření č. 64 Digitální agendy: Zajistit, aby internetové stránky veřejného sektoru byly do roku 2015 plně přístupné

Aktivita na národní úrovni

Návrh Směrnice EP a Rady o přístupnosti internetových stránek subjektů veřejného sektoru byl předán v prosinci 2012 k projednávání Radě a EP. Jednání o návrhu bylo v roce 2013 přerušeno a po vypracování evropské normy pro informační a komunikační technologie výrobků a služeb (ICT), která byla přijata v únoru 2014, bylo projednávání na podzim roku 2014 znovu obnoveno. ČR uvítala pokračování diskuzí nad návrhem nové směrnice a aktivně se podílí na projednávání návrhu na pracovní skupině H.05 Rady TTE. ČR jej považuje za užitečný příspěvek k zajištění přístupnosti k informacím prostřednictvím internetových stránek veřejného sektoru v rámci naplňování obecného práva na rovný přístup pro osoby se specifickými potřebami, což je v obecné rovině v souladu s národními prioritami.

ČR se problematice přístupnosti webových stránek a obecně přístupnosti informací věnuje již od roku 2003 s tím, že se již v roce 2008 zařadila mezi země, které odstraňují bariéry v přístupu těžce zdravotně postižených osob k informacím prezentovaným prostřednictvím internetu. ČR má v této oblasti základní právní rámec zakotven v § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, a prováděcí vyhlášce č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti). Zákonná úprava nařizuje všem

orgánům státní správy, aby jejich webové stránky byly zpracovány dle za tímto účelem vypracovaných pravidel přístupnosti, které stejně jako návrh směrnice vychází např. z mezinárodní specifikace WCAG .

ČR se hodlá věnovat také související problematice přístupnosti dokumentů, i z důvodu dlouhodobého nárůstu objemu digitálních dokumentů veřejné správy a jejich doručování občanům v digitální podobě.

1.6.1 Digitální gramotnost a dovednosti

Je nezbytné naučit evropské občany používat ICT a digitální média, a především vzbudit zájem mládeže pro vzdělávání v tomto oboru. Všichni občané by měli vědět, jaký potenciál informační a komunikační technologie skýtají pro nejrůznější druhy profesí.

Aktivita na národní úrovni

Jako opatření č. 16 v Digitálním Česku 2 byl stanoven následující úkol s termínem 30. června 2015: *Ministerstvo práce a sociálních věcí vypracuje společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy Strategii pro zvýšení digitální gramotnosti a rozvoj elektronických dovedností občanů s cílem rozvíjet optimální nástroje tak, aby byli noví pracovníci připraveni na vstup do zaměstnání a zároveň aby byli podporováni současní zaměstnanci, kteří čelí změnám v informačních a komunikačních technologiích a globalizaci. Mezi další cíle patří snižování digitální propasti a zajištění, resp. zvýšení, celkové úrovně digitální gramotnosti občanů a tím posílení české ekonomiky a její konkurenceschopnosti.*

Termín pro realizaci tohoto opatření byl stanoven na 30. červen 2015. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) sdílí gesci za toto opatření s Ministerstvem práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), které je jeho hlavním gestorem. Na základě dohody mezi oběma resorty MŠMT vypracovalo Strategii digitálního vzdělávání do roku 2020 a MPSV Strategii digitální gramotnosti ČR na období 2015 – 2020 (viz výše – opatření č. 16 Digitálního Česka 2).

Nezávisle na této spolupráci řeší MŠMT a další jím zřizované organizace celou řadu dalších klíčových úkolů, které vedou, resp. mohou vést, ke snížení počtu osob vyloučených z informační společnosti a tedy ke zvýšení možnosti uplatnění těchto osob na trhu práce. Z hlediska své resortní působnosti jsou tato opatření cílena především na žáky základních a středních škol, ale v širším slova smyslu postihují vzdělávání jako celek.

Dalším dokumentem strategické povahy na centrální úrovni je schválený strategický rámec Datové informační politiky resortu pro období 2015+. Hlavním cílem politiky je zajištění efektivní podpory veřejné správy v resortu prostřednictvím nezbytného objemu strukturovaných dat popisujících spravované agendy (tj. vzdělávání a vzdělávací soustavu, vysoké školství, oblast VaV, mládeže, sportu a tělovýchovy, operačních programů v gesci ministerstva atd.) v souladu s principy otevřené státní správy. Tento cíl vychází zejména ze státní politiky Digitální Česko a resortní Strategie digitálního vzdělávání a je dekomponován do následujících tří parciálních cílů:

1. Kontinuální naplňování principů eGovernmentu a Smart Administration,

2. Optimalizace a konsolidace dat v resortu,
3. Dostupnost veřejných informací resortu z jednoho referenčního místa.

K dosažení cílů jsou stanovena vhodná opatření, jejichž realizace představuje nároky jak na státní rozpočet, tak na prostředky ze zdrojů EU. V současné době probíhá detailní rozpracování těchto opatření a jejich postupná realizace v souladu s harmonogramem.

MŠMT dále připravilo strategický záměr projektu Digitální vzdělávání/Touch your future, který je zaměřen na digitalizaci škol a je jedním z podpůrných opatření pro úspěšnou realizaci Digitálního Česka v. 2.0. V úvodní etapě je navrhováno nasadit do vybraných tříd základních a středních škol v ČR zařízení typu touch-pad/tablet. V závěrečné fázi by pak podle projektu mohly být tablety nabídnuty školám plošně. Záměr počítá jak s vývojem nových výukových nástrojů, tak s tím, že dosud existující osvědčené textové učební zdroje, které by mohly být digitalizovány.

MŠMT realizuje prostřednictvím Domu zahraniční spolupráce (dále jen „DZS“) několik evropských projektu, které významně přispívají k rozvoji využívání ICT při vzdělávání. DZS koordinuje v ČR aktivitu eTwinning (www.twinning.cz) a je členem sítě European Schoolnet (www.eun.org).

Cílem aktivity eTwinning iniciované EK je mezinárodní spolupráce škol (MŠ, ZŠ, SŠ) na dálku, za pomoci informačních a komunikačních technologií. Součástí DZS je Národní podpůrné středisko pro eTwinning, které poskytuje metodickou podporu českým učitelům v zapojení do projektů i v práci s informačními a komunikačními technologiemi obecně. Metodická podpora je poskytována formou elearningových kurzů, webinářů a metodických seminářů v celé ČR. Realizace on-line projektů škol přispívá ke zvyšování počítačové gramotnosti učitelů i jejich žáků. Pro realizaci projektů učitelé využívají prostředí virtuální třídy, využívají aktivně řadu ICT nástrojů, vytváří digitální učební materiály a sdílí své zkušenosti se zahraničními partnery.

Cílem sítě European Schoolnet (dále jen „EUN“) je podpora využívání ICT ve výuce a sdílení zkušeností napříč evropskými zeměmi. Spolupráce v rámci sdružení EUN probíhá formou zapojování škol do projektů, výzkumů či kampaní.

Je potřeba zvýšit a zkvalitnit nabídku pracovních sil v oboru ICT a dovedností v oblasti elektronického podnikání (eBusiness), tedy těch digitálních dovedností nezbytných pro inovaci a růst. Současně je nezbytné občany naučit využívat tato média a především vzbudit zájem mládeže pro vzdělávání v tomto oboru – učinit odvětví ICT přitažlivější z hlediska profesního využití. Tento úkol vyžaduje vytváření partnerství více různých zúčastněných stran, intenzivnější učení, uznání významu digitálních dovedností v oficiálních systémech vzdělávání a odborné přípravy, osvětu a účinnou odbornou přípravu a získávání kvalifikace v oboru ICT.

1.6.2 Digitální služby podporující začlenění

Je třeba přistoupit ke koordinovaným akcím, aby bylo možné zajistit, že nový digitální obsah bude plně dostupný osobám s postižením. Komise rovněž vypracuje řadu opatření, které zabezpečí uspokojení poptávky po základních telekomunikačních službách na dnešních konkurenčních trzích.

Navrhne např. opatření na začlenění digitální gramotnosti a dovedností jako prioritu pro nařízení o ESF (2014 – 2020) a stanoví úkoly, jejichž naplněním jednotlivé členské státy přispějí k začlenění některých znevýhodněných skupin do digitální společnosti.

Digitální agenda dále v oblasti „Digitální služby podporující začlenění“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) do roku 2011 zavést dlouhodobé politiky pro oblast elektronických dovedností a digitální gramotnosti a propagovat příslušné pobídky pro malé a střední podniky a znevýhodněné skupiny;

Aktivita na národní úrovni

Významným přínosem pro odstranění digitální propasti v přístupu obyvatel ČR k internetu jsou aktivity knihoven poskytujících veřejné a informační služby. Knihovní zákon č. 257/2001 Sb. ukládá provozovatelům knihoven umožnit bezplatný přístup k internetu všem bez rozdílu, zvláštní důraz pak je kladen na zpřístupnění informací z veřejné správy. V roce 2014 více než 6 000 knihoven nabízelo bezplatný přístup k internetu všem obyvatelům nezávisle na jejich ekonomické či sociální situaci.

Blíže viz část 1.6.1 Digitální gramotnost a dovednosti.

b) do roku 2011 zavést ustanovení o postižení do telekomunikačního rámce a do směrnice o audiovizuálních mediálních službách;

Aktivita na národní úrovni

V § 43 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, je stanoveno, že

(1) Poskytovatel univerzální služby, jemuž byla uložena povinnost podle § 38 odst. 2 písm. f), je povinen poskytovat zdravotně postiženým osobám přístup k veřejně dostupné telefonní službě tak aby pro ně byla cenově dostupná a umožnila rovnocenný přístup, který využívají ostatní koncoví uživatelé, včetně přístupu k číslům tísňového volání, k účastnickým seznamům, k informační službě o telefonních číslech účastníků a možnost výběru operátora nebo podnikatele poskytujícího veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

(2) Poskytovatel univerzální služby podle odstavce 1 je povinen zdravotně postiženým osobám zejména

- a) pronajmout nebo prodat, požádají-li o to, jedno speciálně vybavené telekomunikační koncové zařízení přiměřené jejich zdravotnímu postižení za cenu standardního telekomunikačního koncového zařízení,
- b) zabezpečovat bezbariérový přístup k vybraným veřejným telefonním automatům, jejich dostupnost a zvláštní vybavení¹⁹).

(3) Charakteristiky funkcí speciálně vybavených telekomunikačních koncových zařízení, která jsou uvedena v odstavci 2, pro různé druhy zdravotního postižení stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Zdravotně postiženými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) držitel průkazu ZTP z důvodu úplné nebo praktické hluchoty,
- b) držitel průkazu ZTP/P,
- c) osoba závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), stupni III (těžká závislost) nebo stupni IV (úplná závislost)²⁰) nebo, jde-li o nezletilou osobu, účastník, který o ni osobně pečuje, nebo
- d) účastník, který vychovává nebo který osobně pečuje o nezletilou osobu, která mu byla svěřena do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu a která je držitelem průkazu podle písmene a) nebo b).

(5) Vláda stanoví nařízením doklady, kterými fyzická osoba prokazuje poskytovateli univerzální služby zdravotní postižení.

Aktivita na národní úrovni

Audiovizuální mediální služby zahrnují televizní vysílání a audiovizuální mediální služby na vyžádání.

V § 32 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, se stanoví, že

„Provozovatel celoplošného televizního vysílání s licencí je povinen opatřit alespoň 15 % vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky pro osoby se sluchovým postižením a alespoň 2 % vysílaných pořadů zpřístupnit pro osoby se zrakovým postižením. Provozovatel celoplošného televizního vysílání ze zákona je povinen opatřit alespoň 70 % vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky a alespoň 2 % vysílaných pořadů vyrobit v českém znakovém jazyce nebo simultánně tlumočit do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a dále je povinen zpřístupnit alespoň 10 % vysílaných pořadů pro osoby se zrakovým postižením.“

V § 6 odst. 4 zákona č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání, se stanoví, že

„Poskytovatel audiovizuální mediální služby na vyžádání je povinen tam, kde je to účelné, poskytnout k pořadu otevřené titulky nebo skryté titulky nebo tlumočení do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a zvukovou stopu určenou pro osoby se zrakovým postižením, má-li je k dispozici, nebo jinak zajistit, aby některé pořady poskytované v rámci audiovizuální mediální služby na vyžádání byly přístupné osobám se sluchovým postižením a osobám se zrakovým postižením.“

c) posílit úlohu elektronického učení (eLearning) ve vnitrostátních politikách pro modernizaci vzdělávání a odborné přípravy, včetně studijních plánů, posuzování výsledků vzdělávacího procesu a profesního rozvoje učitelů a školitelů

Blíže viz část 1.6.1 Digitální gramotnost a dovednosti.

1.7 Přínos ICT pro společnost

Dovedné používání technologií a využívání informací nám pomůže vyřešit problémy, před nimiž stojí naše společnost, například změnu klimatu a stárnutí obyvatelstva.

Digitální společnost musí být společností, která je přínosem pro všechny. Zavádění ICT se stává nezbytností pro dosahování cílů politik, jako je podpora stárnoucí společnosti, klimatická změna, snížení spotřeby energie, zlepšení účinnosti dopravy a mobility, posílení práv pacientů a začlenění osob s postižením do společnosti.

1.7.1 ICT pro ochranu životního prostředí

EU se zavázala ke snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020 nejméně o 20 % oproti úrovní roku 1990 a ke zlepšení energetické účinnosti o 20 %. V dosažení tohoto cíle hraje hlavní úlohu ICT, protože má potenciál, který umožní tvořit a nabízet služby méně náročné na zdroje, uspořít energii v budovách a elektrických sítích a směřovat k energeticky méně náročným inteligentním dopravním systémům.

Odvětví ICT, další sektory a orgány veřejné správy musí spolupracovat k urychlení rozvoje a plošného nasazení systémů založených na ICT v rámci inteligentních sítí a měřicích systémů, v nízkoenergetických budovách a inteligentních dopravních systémech. Zároveň musí být jednotlivcům a organizacím poskytnuty informace, díky nimž budou moci snížit vlastní uhlíkovou stopu.

Digitální agenda dále v oblasti „ICT pro ochranu životního prostředí“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) do konce roku 2011 schválit společné dodatečné funkční vlastnosti inteligentních měřicích systémů;

b) do roku 2012 zahrnout do všech veřejných zakázek na instalace osvětlení specifikaci celkových nákladů během životnosti (nikoli počáteční pořizovací náklady).

1.7.2 Udržitelná zdravotní péče a podpora důstojného a nezávislého života s využitím ICT

Zavádění elektronických technologií ve zdravotnictví (eHealth) v Evropě může zlepšit kvalitu péče, snížit náklady na léčbu a podpořit nezávislé žití, a to i ve vzdálených lokalitách. Předpokladem úspěchu je zaručení práva jednotlivce na bezpečné uložení osobních informací o zdravotním stavu ve zdravotnickém systému, který je přístupný on-line. Za tímto účelem je nutné odstranit překážky bránící celoevropské interoperabilitě a posílit spolupráci mezi členskými státy. Svobodu pohybu, kterou pacienti dosud postrádali, by mohly zajistit nové služby telemedicíny, např. on-line konzultace s lékařem, lepší služby první pomoci.

Opatření č. 75 Digitální agendy: Uskutečnit pilotní projekty na zajištění bezpečného přístupu on-line pro evropské občany k jejich lékařským a zdravotním údajům do roku 2015 a dosáhnout plošného zavedení služeb telemedicíny do roku 2020

Opatření č. 76 Digitální agendy: Navrhnout doporučení, kterým se stanoví společný minimální soubor údajů o pacientovi za účelem zajištění interoperability při elektronickém přístupu k záznamům o pacientech nebo při jejich elektronické výměně mezi členskými státy

Aktivita na národní úrovni

Na národní úrovni Ministerstvo zdravotnictví realizuje a podporuje rozvoj a uplatnění koncepce elektronického zdravotnictví jako významného nástroje k dosažení strategických cílů v oblasti:

- udržení schopnosti financovat poskytování zdravotních služeb v souladu s očekáváním občanů ČR v situaci s nepříznivými dopady demografického vývoje (stárnutí obyvatel, nárůst prevalence civilizačních onemocnění).
- rozvoje kvality a bezpečnosti zdravotní péče
- odstranění bariér v dostupnosti pro občany se ztíženou sociální nebo zdravotní pozicí
- rozvoje osobní aktivity občanů ČR v péči o vlastní zdravotní stav prostřednictvím účelné informační podpory.
- Soustava strategických cílů pro rozvoj elektronického zdravotnictví ČR pro období 2015 – 2020 byla definována následně:
- Zvýšení zainteresovanosti občana na péči o zdraví vlastní a svých blízkých, zvýraznění pozice občana v systému
- Zvýšení efektivity zdravotnického systému
- Zvýšení kvality a dostupnosti zdravotních služeb (zvyšování kvality a bezpečnosti péče prostřednictvím sdílení informací a koordinací péče)
- Infostruktura a správa elektronického zdravotnictví (zlepšení dostupnosti a transparentnosti zdravotních služeb prostřednictvím nástrojů eGovernmentu)

Doba tvorby strategie byla stanovena na období 2014 – 2015 a cílem je zajistit podporu programu Zdraví 2020 nástroji elektronického zdravotnictví a poskytnout MZ ČR nezbytný nástroj ke správě systému elektronického zdravotnictví a realizaci základních komponent národního systému elektronického zdravotnictví. Základním rámcem strategie je Metodika přípravy veřejných strategií aplikované dle usnesení vlády č. 318 z 2. května 2013.

Implementačním nástrojem Národní strategie elektronického zdravotnictví bude Akční plán pro elektronizaci zdravotnictví sloužící k naplňování programu Zdraví 2020. Pro zajištění koncepčního a realizačního souladu tvorby elektronického zdravotnictví byl ustanoven Řídící výbor Národní strategie elektronického zdravotnictví, který je zodpovědný za průběh a realizaci přípravy strategie v souladu se stanovenými cíli a Tým pro tvorbu národní strategie elektronického zdravotnictví, který má klíčovou roli při tvorbě národní strategie a bude podle potřeby doplňován pracovními skupinami.

Koncepce národní strategie elektronického zdravotnictví vychází z národních priorit, ze základních principů EU definovaných projekty přeshraniční spolupráce (např. CALLIOPE, zapojení

členských států v síti eHealth Network) pro budování interoperabilních národních zdravotnických systémů.

Významným krokem směrem k zakotvení formální spolupráce a výměny informací a zkušeností na úrovni EU bylo přijetí směrnice 2011/24/EU o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči. Vytvářením pokynů EU pro elektronické zdravotnictví byla ustanovena síť pro elektronické zdravotnictví zřízená podle směrnice 2011/24/EU o právech pacientů v souladu s čl. 14 Směrnice 2011/24/EU – síť eHealth Network. Cílem sítě je zlepšit interoperabilitu systémů elektronického zdravotnictví a zajistit přístup k bezpečné a vysoce kvalitní zdravotní péči. Síť eHealth Network tak představuje hlavní řídicí a koordinační mechanismus na vysoké úrovni v otázkách elektronického zdravotnictví v rámci EU. Právě tato síť má hrát klíčovou roli právě při realizaci nového Akčního plánu 2012-2020. Cílem je maximalizovat výhody prostřednictvím interoperability a realizací interoperabilních systémů eHealth. Členem sítě je náměstek ministra zdravotnictví. Akční plán klade důraz na výhody služeb elektronického zdravotnictví, protože evropské inovační partnerství v oblasti aktivního a zdravého stárnutí podporuje příležitosti pro moderní, inovativní a udržitelné služby založených na ICT pro starší osoby a osoby s chronickým onemocněním. Pro vytvoření společných rámců interoperability byly vydány pokyny k seznamu minimálních zdravotních záznamů o pacientech, které se mají sdílet v rámci přeshraniční interoperability v rámci zdravotnické dokumentace pacientů a které mohou být sdíleny v zájmu zajištění přeshraniční kontinuity péče o pacienta, přijaté sítí členských států pro elektronické zdravotnictví v listopadu 2013 (Guidelines on Patient Summary Set of Data for Electronic Exchange under Cross Border Directive).

Význam elektronického zdravotnictví potvrzuje i dlouhodobá strategie EU „Evropa 2020“, a to v rámci jedné z jejích stěžejních vlajkových iniciativ Digitální agenda pro Evropu, která si klade za cíl podporu a šíření digitálních technologií. Součástí toho je přirozeně i podpora rozvoje elektronického zdravotnictví. Aby bylo možné plně využít těchto výhod, a to jak pro pacienty a zdravotní systémy, je důležité, aby se dále hodnotily oblasti elektronického zdravotnictví a inovace, které mají potenciál zefektivnit systémy zdravotní péče včetně elektronických lékařských předpisů a mobilního zdravotnictví (mHealth). Vývoj a implementace služeb elektronického zdravotnictví vyžaduje investice do infrastruktury a rozvoje technických systémů a řešení. V této souvislosti je nutné zmínit, že EK přijala dne 10. 4. 2014 tzv. Zelenou knihu o mobilním zdraví - mHealth a zahájila diskusi se zapojenými stranami o opatření k řešení ochrany dat, bezpečnost a důvěru uživatelů k těmto technologiím. Cílem „Zelené knihy o mobilním zdraví“, které bylo již oznámeno v akčním plánu pro elektronické zdravotnictví 2012-2020, je zahájit širokou konzultaci se zúčastněnými stranami o stávajících bariérách, ale i otázky související s nasazením mHealth.

1.7.3 Podpora kulturní rozmanitosti a kreativního obsahu

Úmluva UNESCO o kulturní rozmanitosti z roku 2005, ratifikovaná na úrovni EU v roce 2006, stanoví za cíl podporu a ochranu kulturní rozmanitosti v celosvětovém měřítku a týká se rovněž nového digitálního prostředí. Díky novým digitálním médiím je možná širší distribuce kulturního a kreativního obsahu, neboť reprodukce je levnější a rychlejší, a jako taková zprostředkovává

autorům a poskytovatelům obsahu více možností oslovit nové, větší publikum v celosvětovém měřítku. Internet je díky široké škále zdrojů informací a názorů rovněž vhodným nástrojem k šíření popularity médií. Do budoucna je v zájmu ochrany kulturní rozmanitosti nutné také podpořit digitalizaci kin, stejně jako zlepšit proces vypořádávání práv duševního vlastnictví a posílit postavení veřejné digitální knihovny EU Europeana. V této souvislosti byla v ČR ukončena první fáze projektu Národní digitální knihovny (NDK), v jehož rámci bylo digitalizováno 26 mil. stran knih a periodik. Lepší přístup k evropskému kulturnímu dědictví by také měl všem Evropanům umožnit rozvoj a využívání moderních technologií pro překlad. Na evropské úrovni jsou vnitrostátní předpisy pro všechna audiovizuální média, tradiční televizní vysílání i služby na vyžádání regulována směrnicí o audiovizuálních mediálních službách.

V návrhu Programu UNESCO na roky 2014-2020, který byl přijat na 37. Generální konferenci UNESCO na podzim 2013, je obsažen strategický cíl č. 8 – Podpora kreativity a diverzity kulturních projevů. Očekávanými výstupy tohoto strategického cíle jsou zejména:

- posílení tvorby, produkce, distribuce a užívání kulturních statků a služeb v členských státech
- podpora kreativity a tvůrčích projevů zejména u zranitelných skupin, včetně žen a mladých lidí,
- lepší přístup a větší účast na kulturním životě,
- zlepšení sociálněekonomických podmínek a mobility umělců a zachování schopností tvůrců nehmotného dědictví,
- začlenění kulturního a kreativního průmyslu do mezinárodních rámců a národních rozvojových plánů a zároveň do společného programování jednotlivých zemí a zahrnutí průmyslů do rozvojové agendy pro období po roce 2015.

Členské státy byly v průběhu roku 2014 Sekretariátem UNESCO vyzvány, aby vyplnily dotazník v návaznosti na Doporučení z roku 1980 k tématu sociální situace tvůrců, umělců a interpretů. Dotazník měl čtyři části, z nichž první část byla věnována tématu „Digitální technologie a internet“. I podle dotazníku nové digitální technologie a šíření dat zásadním způsobem mění vztah mezi umělci a jejich publikem. Tyto síly také mění ekonomickou stránku kulturních odvětví a vztahy mezi subjekty, které v nich působí. Ministerstvo kultury v řádném termínu ve spolupráci s dalšími subjekty dotazník vyplnilo a zaslalo Sekretariátu. Z veškerých došlých odpovědí UNESCO vypracuje monitorovací zprávu, kterou předloží na 38. Generální konferenci UNESCO na podzim 2015 a na 5. zasedání smluvních stran Úmluvy 2005 o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů v červnu 2015.

Dne 11. prosince 2013 bylo vydáno Nařízení Evropského parlamentu a Rady číslo 1295/2013, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2014-2020), nahrazující dosavadní programy Kultura, Media a Media Mundus. V programu je zařazen nový nástroj (facilita), který by měl zlepšit přístup k financování potřeb kulturních a tvůrčích odvětví. Tím doplňuje další programy Evropské unie, umožňující podporu investic do kulturních a tvůrčích odvětví, obnovy kulturního dědictví, kulturní infrastruktury a služeb.

Program Kreativní Evropa mimo jiné uvádí: Přechod k digitalizaci má masivní dopad na způsob, jakým jsou kulturní a kreativní produkty a služby vytvářeny, šířeny, jak je k nim získáván

přístup a jak jsou spotřebovávány a zpeněžovány. I když je třeba usilovat o opětovné nalezení rovnováhy mezi stále jednodušším přístupem k dílům kulturních a kreativních odvětví a spravedlivým odměňováním umělců a tvůrců a je třeba přihlížet ke vznikajícím novým obchodním modelům, změny spojené s přechodem k digitalizaci přinášejí evropským kulturním a kreativním odvětvím a evropské společnosti obecně rozsáhlé příležitosti. Nižší distribuční náklady, nové distribuční kanály, potenciál k získávání nového a rozšiřování stávajícího publika a nové příležitosti pro nadstandardní produkty mohou usnadnit přístup k dílům kulturních a kreativních odvětví a zvýšit jejich pohyb po celém světě. Aby kulturní a kreativní odvětví tyto příležitosti plně využila a aby se dokázala přizpůsobit kontextu globalizace a přechodu k digitalizaci, potřebují rozvíjet nové dovednosti a vyžadují větší přístup k financování za účelem modernizace zařízení, vypracování nových produkčních a distribučních metod a přizpůsobení svých obchodních modelů.

Současné distribuční postupy jsou základem systému financování filmů. Je však stále více třeba podporovat vznik atraktivní legální internetové nabídky a podpořit inovace. Je proto zásadní podporovat nové způsoby distribuce, a tím umožnit vznik nových obchodních modelů.

Aktivita na národní úrovni

Pro implementaci programu na národní úrovni program předpokládá ustavení národních kanceláří. Česká Creative Europe Desk, působící pod názvem Kancelář Kreativní Evropa, je informačním, propagačním a servisním místem programu Kreativní Evropa. Tvoří ji dvě kanceláře pro dílčí programy MEDIA a Kultura, spravované od r. 2014 třemi různými institucemi. Kultura sídlí v Institutu umění – divadelním ústavu, má pod sebou ještě Sekci pro kulturní dědictví, spravovanou Národním památkovým ústavem. MEDIA, která je z rozhodnutí Ministerstva kultury současně koordinátorem celé české Kanceláře Kreativní Evropa, patří pod Národní filmový archiv.

Operační program Podnikání a inovace (2007 - 2013), dále jen „OP PI“, byl jako celek do velké míry zaměřen na podporu kreativity v podnikání, a to jak v technickém smyslu, tak ve smyslu rozvíjení soft-skills. Programy podpory v rámci OP PI: Inovace, Potenciál, ICT a strategické služby, Spolupráce a Prosperita byly přímo zaměřeny na rozvoj kreativity ve smyslu podpory vytváření, komercializace a přenosu nových poznatků (inovací) na základě VaV (vlastního, externího i společného).

Kreativní firmy nejvíce úspěšné v programech podpory Potenciál a Prosperita jsou zaměřené na infrastrukturu pro VaV a inovace. Tyto dva programy mají největší podíl na výši dotace přidělené kreativním oborům, a to 67,6 %. V obou těchto programech podpory se kreativní obory řadí mezi nejvýznamnější příjemce podpory – v případě programu Potenciál je jejich podíl na přidělených dotacích 14 %, v případě programu Prosperita je to 16 %.

Největší počet úspěšných žádostí realizovaly kreativní podniky v programech Inovace, Patent a Potenciál. V případě programu Inovace – Patent se opět jedná o velice významnou část všech podpořených projektů (20 %).

Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) 2014 - 2020 počítá s možností podpořit kulturní a kreativní průmysly (dále jen „KKP“). OP PIK se nezaměřuje speciální prioritní osou či oblastí podpory na KKP, ale CZ-NACE týkající se KKP nebudou vyloučeny:

- Prioritní osa 1: Problematika zvyšování inovační výkonnosti podniků zahrnuje i aktivity v oblasti kreativních průmyslů.
- Prioritní osa 2: V rámci podpory nových podnikatelských subjektů a nových podnikatelských záměrů zejména inovačního charakteru, bude řešena i problematika podnikatelských záměrů v oblasti kreativních průmyslů.

1.7.4 Elektronická veřejná správa (eGovernment)

Služby elektronické veřejné správy jsou nákladově efektivní cestou k poskytování lepších služeb všem občanům i podnikům a k zajištění participativní, otevřené a průhledné veřejné správy. Elektronická veřejná správa pomůže správním orgánům, občanům a podnikům ušetřit náklady a čas. Digitální agenda uvádí, že přes vysoký stupeň dostupnosti služeb elektronické veřejné správy v Evropě je však míra využívání těchto služeb stále nízká. Pro přístup k těmto službám využívalo internet v roce 2009 72 % podniků, avšak pouze 38 % občanů.

Evropské vlády se v tomto ohledu zavázaly, že do roku 2015 budou služby elektronické veřejné správy orientované na uživatele, zejména budou zbaveny zbytečných technických požadavků. Většina veřejných služeb on-line navíc nefunguje přes hranice, což je na újmu mobility podniků a občanů. Evropa potřebuje zlepšit správní spolupráci, aby bylo možné vyvinout a provozovat služby eGovernment i nadnárodně, včetně funkčního elektronického zadávání veřejných zakázek či služeb pro elektronickou identifikaci. Zvláštní kategorií služeb elektronické veřejné správy jsou on-line služby v oblasti životního prostředí (eEnvironment), která jsou však stále nedostatečně rozvinuty a neuzpůsobeny požadavkům jednadvacátého století. Právo Společenství by proto mělo být v této oblasti revidováno.

Aktivita na národní úrovni

Vláda České republiky si je vědoma důležitosti eGovernmentu jako jedné ze svých priorit. V roce 2014 vláda schválila Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 - 2020. Dokument vytváří rámec pro zajištění efektivní komunikace a nakládání s daty v rámci veřejné správy, prostřednictvím sdílených služeb eGovernmentu, ale především navenek při komunikaci s občany a podnikateli s výhledy do roku 2020. Efektivnímu rozvoji eGovernmentu se věnuje Strategický cíl 3 „Zvýšení dostupnosti a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím nástrojů eGovernmentu“, který se blíže zaměřuje na dobudování přehledného, transparentního a současně flexibilního prostředí a podmínek právního a institucionálního charakteru pro plynulý rozvoj eGovernmentu a zajištění maximálního využití přínosů jeho fungování. Implementační plány jednotlivých strategických cílů byly následně schváleny vládou v lednu 2015. V současné době probíhají hlavní aktivity specifického cíle 3.1 „Dobudování funkčního rámce eGovernmentu“, mezi které patří:

- dobudování architektury eGovernmentu,
- koncepční zajištění fungování eGovernmentu a realizace projektů ICT,

- tvorba koncepčně strategického materiálu – Strategie řízení investic do ICT,
- prosazování principu Open Data,
- rozšíření, propojení a konsolidace datového fondu veřejné správy a jeho efektivní a bezpečné využívání dle jednotlivých agend i na principu „open data“,
- dobudování ICT systémů veřejné správy a realizace bezpečnostních opatření podle zákona o kybernetické bezpečnosti,
- podpora vzniku a vybavení orgánů veřejné moci pro ochranu infrastruktury ICT,
- novelizace relevantní legislativy vztahující se k eGovernmentu,
- realizace systému elektronické identifikace, autentizace a autorizace pro klíčové agendové informační systémy,
- zajištění úplného elektronického podání vybraných agend.

Opatření č. 78 Digitální agendy: Podpořit společný program v oblasti asistovaného žití v domácím prostředí (dále jen „AAL“), který umožňuje starším osobám a osobám s postižením žít nezávisle a aktivně se zapojit do společnosti

AAL je iniciativa 20 členských států EU a 3 asociovaných zemí, jejímž cílem je zlepšit kvalitu života starších občanů a posílit průmyslovou základnu Evropy pomocí informačních a komunikačních technologií sloužících ve prospěch stárnoucí evropské populace. Program byl naplánován na léta 2008 – 2013. Další pokračování se předpokládá s podporou programu Horizont 2020.

Aktivita na národní úrovni

Vláda schválila Koncepci rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory vypracovanou MPSV a usnesením vlády č. 769 ze dne 19. října 2011 uložila ministrům MPSV, MŠMT a MV spolupracovat při realizaci, MŠMT předložit zprávu o vyhodnocení potenciálních možností účasti ČR v mezinárodních projektech jako např. AAL. Ministru vnitra usnesení ukládá zřídit zvláštní dotační titul na překonání bariér spojených se zapojením českých subjektů do programu CIP. MV v letech 2012, 2013 i 2014 vyhlásilo dotační titul pro podporu zapojení do programů EU. V rámci tohoto titulu mohly a mohou požádat o podporu české subjekty ucházející se ve výzvách programu CIP ICT-PSP o spolufinancování projektů spojených s e-Inclusion, asistenčními technologiemi a důstojným stárnutím.

Ze zprávy MŠMT o vyhodnocení potenciálních možností účasti České republiky v mezinárodních projektech v oblasti výzkumu a vývoje v kontextu stárnutí populace v rámci Koncepce rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro seniory vyplývá, že ČR v obecné rovině program podporuje, avšak není z finančních důvodů do této iniciativy zapojena.

Opatření č. 84 Digitální agendy: Podporovat plně funkční přeshraniční služby elektronické veřejné správy na jednotném digitálním trhu v rámci programu CIP a programu řešení interoperability pro evropské orgány veřejné správy

Aktivita na národní úrovni

ČR byla zapojena do programu CIP ICT PSP (skončil na konci roku 2013) a v současné době do programu ISA (Řešení interoperability pro evropské orgány veřejné správy), kde se jednalo a jedná o přeshraniční spolupráci s různými členskými a kandidátskými zeměmi.

Opatření č. 87 Digitální agendy: Určit prostřednictvím bílé knihy konkrétní kroky k propojení kapacit pro elektronické zadávání veřejných zakázek v rámci jednotného trhu.

Aktivita na národní úrovni

Opatření č. 87 Digitální agendy je plněno v rámci realizace usnesení vlády České republiky ze dne 5. ledna 2011 č. 5 o Strategii elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015. V této strategii je dané problematice věnována skupina opatření souvisejících se zapojením ČR do metodické a standardizační činnosti EU. MMR tak průběžně plní úkoly plynoucí mj. z opatření „Sledování vývoje asociace OpenPEPPOL a případné zajištění aktivní účasti MMR s cílem využít získané poznatky pro národní řešení elektronizace veřejných zakázek. Dalšími opatřeními jsou „Sledování vývoje projektu eCertis a využít výstupy projektu pro národní řešení elektronizace veřejných zakázek“, „Spolupráce na výměně strukturovaných dokumentů elektronického katalogu, elektronických objednávek a elektronické fakturace prostřednictvím řešení e-PRIOR“ a „Průběžný monitoring zahraničních „best practice“ v oblasti elektronizace zadávání a posouzení možné implementace nejlepších řešení do legislativního prostředí ČR“. ¹⁷

Opatření č. 88 Digitální agendy: Vypracovat a zavést ambiciózní akční plán e-Komise na období 2011–2015, jehož součástí bude mimo jiné plně elektronické zadávání veřejných zakázek.

Aktivita na národní úrovni

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) naplňuje opatření č. 88 Digitální agendy realizací usnesení vlády České republiky ze dne 5. ledna 2011 č. 5 o Strategii elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015. Hlavním cílem této strategie je premisa, že 100 % zadavatelů bude mít do 31. 12. 2015 k dispozici elektronický nástroj/nástroje umožňující komplexní podporu celého životního cyklu veřejné zakázky. Další cíle strategie souvisí s úsporami v oblasti cen nakupovaných komodit a v oblasti transakčních nákladů spojených s procesy zadávání veřejných zakázek, dílčí cíle jsou pak přímo navázány na životní cyklus veřejné zakázky. V rámci Strategie elektronizace byla stanovena hlavní priorita, a sice realizace projektu Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIPEZ), jejíž naplnění vede společně s realizací opatření plynoucích z dalších prioritních okruhů (podpora aktivit, které povedou ke zvýšení úspor z elektronického zadávání; průběžné přizpůsobování politiky elektronizace zadávání VZ politice e-governmentu; podpora elektronizace procesů navazujících na zadávání VZ a součinnost v rámci metodické a standardizační činnosti EU) k dosažení výše zmíněných cílů.

¹⁷ Bližší informace lze najít na Portálu o veřejných zakázkách a koncesích – Elektronické zadávání VZ – Strategie elektronizace VZ 2011-2015 – Zprávy o plnění Strategie elektronizace.

Projekt NIPEZ byl navržen jako modulárně členěná soustava informačních systémů podporujících procesy elektronizace zadávání veřejných zakázek a obsahuje komplexní funkcionalitu pro fáze životního cyklu veřejné zakázky od plánování po uzavření smlouvy, tj. pokrývá zejména rozsah upravený zákonem o veřejných zakázkách. Cílovou skupinou projektu jsou zadavatelé veřejných zakázek, dodavatelé, MMR a stávající/budoucí provozovatelé infrastruktury. NIPEZ zejména zahrnuje stávající informační systémy - jednotný uveřejňovací systém v podobě Věstníku veřejných zakázek, elektronická tržiště pro rychlé a operativní nákupy, Národní elektronický nástroj (NEN) pro strategické nákupy obtížně standardizovatelných komodit a individuální elektronické nástroje vytvářené a provozované jednotlivými zadavateli v souladu s technickou specifikací e-tržišť nebo NEN.

Národní elektronický nástroj je elektronický nástroj pro administraci a zadávání veřejných zakázek a koncesí. Spuštění NEN podpoří zadavatele při administraci zadávacích postupů veřejných zakázek, soutěží o návrh, koncesních řízení, výběru subdodavatele podle směrnice 2009/81/ES a výběru subdodavatele podle koncesního zákona. NEN podporuje všechny rozsahy elektronizace od evidence zadávacích řízení po plně elektronické postupy a bude jej možné využít i u veřejných zakázek, u kterých není možné použít automatizovanou metodu hodnocení, tedy např. pro komplexní služby, stavební práce včetně rozsáhlých staveb, dodávek technologických celků atd. NEN umožní také provázání na interní systémy zadavatelů i dodavatelů či systémy e-governmentu v ČR. Plně podpoří plánovací aktivity, neboť bude využíván pro veřejné zakázky realizované v rámci dlouhodobých investičních projektů. Vývoj Národního elektronického nástroje (NEN) byl v rámci projektu Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIPEZ), CZ.1.06/1.1.00/07.06384 dokončen k datu 31. 3. 2014, kdy byl MMR akceptován a převzat do vlastnictví. Od převzetí NEN probíhá jeho zkušební provoz.

Digitální agenda v oblasti „Elektronická veřejná správa (eGovernment)“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) zajistit plnou interoperabilitu služeb elektronické veřejné správy překonáním organizačních, technických nebo sémantických překážek a podporou IPv6;

Aktivita na národní úrovni

ČR je na tom se zaváděním IPv6 velmi dobře, jak blíže uvádí Zpráva o plnění opatření aktualizované Státní politiky v elektronických komunikacích „Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice“, uvedená v části 1 tohoto materiálu. Státní správa si vede v nasazení IPv6 lépe než v průměru. Při přístupu na weby ministerstva jde o 43 %, přičemž průměr je 15 %. Vláda schválila již dvě usnesení, která opět vyžadují věnovat této oblasti pozornost a provádět opatření, která vedou k zavádění nového protokolu. Jedná se o usnesení vlády ze dne 8. června 2009 č. 727, ve kterém uložila ministrům a vedoucím ústředních orgánů státní správy, aby od poloviny roku 2009 při obnově síťových prvků požadovali podporu IPv6 a do konce roku 2010 zajistili přístup ke službám eGovernmentu novým protokolem. Usnesení zároveň doporučuje hejtmanům a pražskému primátorovi postupovat obdobně. Druhé usnesení vlády ze dne 18. prosince 2013 č. 982 ukládá členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy do 28. února 2015 zpřístupnit

prostřednictvím IPv6 elektronické podatelny provozované jimi řízenými orgány státní správy a zahrnout požadavek na podporu IPv6 do všech relevantních výběrových řízení, a to jak na dodávky služeb, tak zboží (hardware), i jako nedílnou součást požadavků na všechny nově podpořené projekty a jejich součásti financované ze strukturálních fondů v tomto i nadcházejícím finančním období.

MV plní koordinační úlohu pro informační technologie a je odpovědné za rozvoj eGovernmentu v ČR. Zajištění přístupnosti internetových stránek MV a dostupnost elektronických služeb prostřednictvím IPv6 je vázáno na dokončení projektu Centrální místo služeb (CMS 2.0), které již s novou verzí internetového protokolu počítá.

b) zajistit, aby jednotná kontaktní místa fungovala jako plně funkční centra elektronické veřejné správy nad rámec požadavků a oblastí, na které se vztahuje směrnice o službách;

Aktivita na národní úrovni

Jednotná kontaktní místa (dále jen „JKM“) byla v ČR zřízena zákonem č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, s účinností od 28. prosince 2009 (zákon do českého právního řádu transponuje směrnici o službách). JKM asistují žadatelům o povolení k výkonu služby s podáním jejich žádosti a poskytují potřebné informace.

V ČR existuje 15 fyzických JKM umístěných na krajských živnostenských úřadech¹⁸ a jedno centrální, elektronické JKM, které je provozováno v rámci internetového portálu pro podnikatele Businessinfo.cz. V ČR JKM fungují jako součást integrovaného informačního a poradenského systému MPO pro podnikatele a občany působící na vnitřním trhu EU. Tento systém sdružuje služby JKM a poradenských center SOLVIT¹⁹ a ProCoP²⁰.

ČR vnímá další liberalizaci vnitřního trhu jako jednu ze svých dlouhodobých priorit a JKM k tomuto obecnému cíli přispívají. Z tohoto důvodu ČR trvale usiluje o dobré fungování JKM a jeho další rozvoj v souladu s iniciativou Evropské komise „Charta JKM“. Cílem Charty JKM je vytváření tzv. 2. generace JKM, spočívající v uživatelsky přívětivějších, jazykově přístupnějších a srozumitelnějších JKM s vysokou mírou využití elektronických on-line postupů a nástrojů.

Česká JKM mají již v současnosti velmi extenzivní záběr a jdou v tomto ohledu výrazně nad rámec požadavků a oblastí stanovených ve směrnici o službách. Z tohoto důvodu v současné době ČR nezvažuje další rozšiřování jejich záběru. Uživatelský komfort českých JKM je již v tuto chvíli na vysoké úrovni. Uživatel má k dispozici elektronické JKM i soustavu 15 fyzických JKM, a na JKM nalezne veškeré potřebné informace, postupy a formuláře k zahájení podnikání.

¹⁸ Fyzická JKM jsou zřízena v Brně, Českých Budějovicích, Karlových Varech, Hradci Králové, Liberci, Ostravě, Olomouci, Pardubicích, Plzni, Praze 1, Praze 7, Černošicích, Ústí nad Labem, Jihlavě a Zlíně.

¹⁹ SOLVIT je on-line síť, v rámci které členské státy spolupracují při účelném řešení problémů, jež vznikají v důsledku nesprávného používání právních předpisů v oblasti vnitřního trhu ze strany orgánů veřejné moci. V každém členském státě EU (a rovněž v Norsku, Lichtenštejnsku a na Islandu) existují SOLVIT centra, která mohou pomoci se stížnostmi občanů i podniků.

²⁰ Dne 13. 5. 2009 nabylo účinnosti Nařízení ES č. 764/2008 o vzájemném uznávání, které ukládá členským státům EU povinnost zřídit kontaktní místa pro výrobky (Product Contact Points — PCPs).

c) do roku 2011 schválit společný seznam hlavních přeshraničních veřejných služeb, které budou odpovídat jasně definovaným potřebám a umožňovat podnikatelům zřídit a provozovat podnik kdekoli v Evropě nezávisle na původním umístění a občanům studovat, pracovat, bydlet a pobírat důchod kdekoli na území Evropské unie. Tyto hlavní služby by měly být dostupné on-line do roku 2015.

1.7.5 Inteligentní dopravní systémy pro efektivní dopravu a lepší mobilitu

Prostřednictvím inteligentních dopravních systémů je doprava v Evropě efektivnější, rychlejší, snazší a spolehlivější. Tyto systémy se zaměřují na inteligentní řešení integrace toků přepravovaných osob a nákladu v různých druzích dopravy a poskytují udržitelná řešení problémových míst v infrastruktuře silniční, železniční, letecké, námořní a vodní dopravy. Jde-li o dopravu silniční, v rámci akčního plánu zavádění inteligentních dopravních systémů a související směrnice jsou podporovány systémy pro dynamické řízení silničního provozu, včetně služeb motivujících k ekologičtějším formám dopravy. Specifickými systémy pak bude podporováno také uspořádání letového provozu jednotného evropského nebe (SESAR), aplikace elektronických služeb v námořnictví (eMaritime) i zavedení celoevropského systému řízení železničního provozu (ERTMS).

Digitální agenda dále v oblasti „Inteligentní dopravní systémy pro efektivní dopravu a lepší mobilitu“ stanovuje, že členské státy by měly:

a) splnit své povinnosti podle plánu zavádění evropského systému řízení železničního provozu (ERTMS), zejména pokud jde o vybavení tratí do roku 2015.

Aktivita na národní úrovni

Vláda ČR na svém zasedání dne 15. dubna 2015 schválila svým usnesením č. 268 dokument „Akční plán rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS) v ČR do roku 2020 (s výhledem do roku 2050)“.

Jedná se o koncepci, která navazuje na dopravní politiku schválenou v roce 2013 a která je zaměřena na využití nejmodernějších detekčních, diagnostických, informačních, řídicích a zabezpečovacích technologií na bázi inteligentních dopravních systémů ITS (též nazývané jako dopravní telematika), družicové navigace a systémů pozorování Země v dopravní praxi.

Do přípravy akčního plánu byl zahrnut široký okruh subjektů, a to jak z veřejné, tak soukromé sféry, včetně občanských sdružení. Tento přístup umožnil objektivní zjištění stavu rozvoje této oblasti v ČR ve všech druzích dopravy a transparentním způsobem umožnil definovat opatření ke zlepšení stávajícího stavu a k dalšímu rozvoji ITS, resp. dopravní telematiky. Tato opatření mimo jiné vychází ze zkušeností koncových uživatelů, tj. občanů, cestujících, řidičů, zaměstnanců obsluhujících systémy ITS.

Z pohledu veřejného sektoru klade akční plán důraz na rozvoj technologií ITS ve veřejném zájmu jako například bezpečnost provozu, informovanost, dispečerské řízení, včasné odhalování a potírání trestné činnosti v dopravě, zpřístupňování dopravy osobám se specifickými potřebami, zejména osobám se sníženou schopností pohybu nebo orientace, seniorům, rodičům s kočárky a podobně.

Pro financování vlastního nasazování a provoz systémů ITS se počítá s financováním investic a provozu zejména ze SFDI a investic z operačních programů EU – hlavně z OPD 2, z IROP, a z nástroje pro propojení Evropy CEF. Pro financování podpory výzkumu, vývoje a inovací se v rámci ČR počítá s prostředky z programů TAČR či MV a finančními prostředky EU v programech Horizont 2020 a SHIFT-2-RAIL. Odhaduje se, že pro uskutečnění opatření stanovených v akčním plánu do roku 2020 bude třeba vynaložit zhruba 17,5 miliardy korun. Do toho není započítáno budování systémů v kompetenci krajů a měst.

V návaznosti na akční plán bude do konce roku 2015 zpracován a předložen vládě a následně pravidelně aktualizován implementační plán, který bude obsahovat podrobný věcný, časový a finanční rámec jednotlivých projektů.

Vzhledem k nepřetržitému vývoji technologií dopravní telematiky bude do června 2018 vládě předložena průběžná zpráva o vyhodnocení akčního plánu a v roce 2020 bude předložena zpráva o souhrnném vyhodnocení jeho plnění za celé období, včetně návrhu na jeho aktualizaci nebo návrhu nového dokumentu.

Vzhledem k aplikačnímu významu a rozsahu využitelnosti ITS je navrženo, aby plnění cílů a principů akčního plánu zabezpečovalo Ministerstvo dopravy ve spolupráci s MPO, MŽP, MMR a MV. Kraje a statutární města by měla při plánování dopravy z akčního plánu vycházet.

Směrnice EU 40/2010 o ITS definuje okruh tzv. prioritních akcí, u nichž má Evropská komise (EK) přijmout technické specifikace vydávané ve formě aktu v přenesené pravomoci:

- a) poskytování multimodálních informačních služeb o cestování v EU;
- b) poskytování informačních služeb o dopravním provozu v reálném čase v EU;
- c) údaje a postupy pro, je-li to možné, poskytování bezplatných minimálních univerzálních informací o dopravním provozu souvisejících s bezpečností silničního provozu uživatelům;
- d) harmonizované poskytování interoperabilní služby eCall v EU;
- e) poskytování informačních služeb pro bezpečná a chráněná parkovací místa pro nákladní a užitková vozidla;
- f) poskytování rezervačních služeb pro bezpečná a chráněná parkovací místa pro nákladní a užitková vozidla.

V současné době jsou vydány technické specifikace pro prioritní akce c), d) a e). Naproti tomu pro prioritní akce a), b) a f) doposud takovéto specifikace vydány nebyly.

2. DIGITÁLNÍ AGENDA PRO EVROPU Z POHLEDU STATISTIKY

Informační a komunikační technologie (dále jen ICT)²¹ a na ně navazující činnosti a služby jsou považovány za jeden z klíčových hybných prvků zvyšování ekonomického růstu, zaměstnanosti, udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti společnosti. Není tedy divu, že oblast ICT a související digitální ekonomiky a společnosti se v posledních letech stala jednou z ústředních oblastí jednotlivých národních i mezinárodních politik - viz např. Digitální Česko v. 2.0 a Digitální agenda pro Evropu, které však často nejsou dostatečně podloženy relevantními fakty a znalostí reality

Moderní ICT tedy na jedné straně umožňují lepší přístup k informacím a jejich efektivní využívání, na druhé straně však rozvoj ve využívání těchto technologií přináší i celou řadu negativních jevů, jako je ztráta soukromí, ohrožení bezpečnosti dat, kybernetická šikana, zahlcování nežádoucími informacemi a mnohé další.

Český statistický úřad (dále jen ČSÚ), jak z vlastní iniciativy, tak v rámci mezinárodní spolupráce, se proto v posledních letech snaží systematicky provádět celou řadu aktivit v oblasti statistického zachycení rozšíření a využívání těchto technologií a související informační (digitální) ekonomiky a společnosti.

"Dlouhodobým cílem ČSÚ je v této oblasti vytvoření komplexního obrazu o rozvoji digitální (informační) ekonomiky a společnosti v České republice statistickými nástroji, informacemi a analytickou činností v kontextu dalších makroekonomických a strukturálních ukazatelů, a to tak, aby tyto výstupy byly mezinárodně srovnatelné."

3.1 Přehled statistik informační (digitální) ekonomiky a společnosti ČSÚ

ČSÚ dlouhodobě sleduje údaje o ICT, a to jak z hlediska produkce moderních ICT, včetně údajů o investicích, zahraničním obchodu a kvalifikovaných lidských zdrojích v této oblasti – statistika **informační (digitální) ekonomiky**²², tak i z pohledu využívání těchto technologií a systémů v podnicích, domácnostech, veřejné správě nebo zdravotnictví – **statistika informační (digitální) společnosti**²³. Výše uvedené ICT statistiky zahrnují přibližně 10 samostatných úloh:

A) Statistiky informační ekonomiky

1. Kvalifikované **lidské zdroje** pro informační společnost²⁴ – jde o údaje za ICT odborníky včetně jejich průměrné hrubé měsíčně mzdy; Studenty a absolventy ICT oborů na vysokých školách nebo ICT dovednosti (digital skills) jednotlivců.
2. **Výdaje a investice** v oblasti ICT – tato oblast zahrnuje statistiku o výdajích domácností za ICT vybavení a telekomunikační služby a statistiku podnikových a vládních investic do ICT vybavení a softwaru²⁵.

²¹ Pojem informační a komunikační technologie (ICT) obecně zahrnuje technologie, jako jsou mobilní telefony, počítače, internet a s nimi spojené systémy, aktivity a procesy, které se podílejí na zobrazení, zpracování, skladování a přenosu informací a dat elektronickou cestou.

²² Více viz: https://www.czso.cz/csu/cz4so/informacni_ekonomika

²³ Více viz: https://www.czso.cz/csu/czso/vyuzivani_informacnich_technologii

²⁴ Více viz: https://www.czso.cz/csu/czso/lidske_zdroje_pro_informacni_technologie

²⁵ V roce 2014 došlo v rámci revize národních účtů podle nového mezinárodního Standardu národního

3. **Výzkumná a patentová aktivita** v oblasti ICT – jde např. o statistické údaje o výdajích na výzkum a vývoj v oblasti ICT nebo udělených ICT patentech.
4. **Zahraniční obchod** s produkty informační ekonomiky - vývoz a dovoz ICT zboží a služeb.
5. **Sektor informační ekonomiky (ICT, informační a mediální sektor)** – základní ekonomické ukazatele (počty subjektů a zaměstnaných osob, náklady, tržby, přidaná hodnota atd.) za podniky s převažující činností v oblasti informační ekonomiky²⁶.

B) Statistiky informační společnosti

6. **Infrastruktura elektronických komunikací** – tato oblast zahrnuje především údaje o pevné a mobilní telefonní a internetové síti a internetových doménách.²⁷
7. **Roční samostatné šetření o ICT v domácnostech a jejich využívání jednotlivci – VŠIT.**
8. **Roční samostatné šetření o využívání ICT v podnikatelském sektoru - ICT 5-01.**
9. **Využívání ICT ve veřejné správě - statistiky eGovernmentu.**
10. **Využívání ICT ve zdravotnictví - statistiky eHealth.**

3.2 Aktuální aktivity ČSÚ v oblasti ICT statistik a jejich další rozvoj

I v roce 2014 došlo k dalšímu rozvoji, jak co do rozsahu, tak i kvality statistik v této oblasti zpracovaných a publikovaných ČSÚ. Tento rozvoj byl opět založen především na základě lepšího využití existujících statistických nebo administrativních datových zdrojů. V tomto trendu chceme pokračovat i v roce 2015.

Minulý rok byly poprvé zpracovány údaje **o investicích do oblasti ICT** podle výše uvedeného nového mezinárodního Standardu národního účetnictví ESA 2010.²⁸ V rámci této iniciativy ČSÚ zpracoval pro OECD odhad investic do ICT ve vládním sektoru v České republice. V roce 2015 se plánuje zveřejnění podrobnějších dat o investicích v oblasti ICT, a to především v oblasti investic do softwaru.

účetnictví ESA 2010 ke změně výpočtu investic v oblasti informačních a komunikačních technologií. V rámci této revize vznikly dvě nové nově vzniklé položky nefinančních aktiv: Prostředky informační a komunikační technologie (AN.1132) a Software (AN.1173). Více viz: <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu>

²⁶ Sektor informační ekonomiky je alternativní seskupení ekonomických činností vymezené v rámci revidované Mezinárodní standardní klasifikace všech ekonomických činností ISIC Rev. 4 a definovaný podle mezinárodních standardů OECD pro ekonomické činnosti zařazené, jak do ICT sektoru, tak informačního a mediálního sektoru:

- ICT sektor je definován jako kombinace ekonomických činností produkujících výrobky (technologie) a poskytujících služby, jež jsou primárně určeny k zpracování, komunikaci a distribuci informací elektronickou cestou, včetně jejich zachycení, ukládání, přenosu a zobrazení.
- Informační a mediální sektor je definován jako kombinace ekonomických činností produkujících, vydávajících a/nebo šířících obsah primárně určený k informování, vzdělávání a/nebo pobavení lidí prostřednictvím masových médií (komunikačních prostředků).

²⁷ Na rozdíl od většiny ostatních níže uvedených statistik informační společnosti pocházejí tyto údaje od poskytovatelů služeb v elektronických komunikacích získaných Českým telekomunikačním úřadem. v rámci jeho programu zjišťování. Více viz: <https://www.ctu.cz/ctu-online/sber-dat-od-podnikatelu.html>

²⁸ https://www.czso.cz/csu/czso/investice_v_ict

V případě **zahraničního obchodu s ICT zbožím** ČSÚ publikoval ve svém časopisu *Statistika a My* článek: *Jsme „přístavem“ Evropy*.²⁹ Cílem bylo právě na příkladu zahraničního obchodu s ICT zbožím poukázat na rozdíly mezi dvěma pojetími statistiky zahraničního obchodu -přeshraniční a národní. Každé z nich odpovídá na jiné otázky a samo o sobě poskytuje výrazně odlišný obrázek o zahraničně-obchodních vztazích české ekonomiky. V roce 2015 bude ČSÚ pokračovat v pracích na sestavení údajů o zahraničním obchodu s ICT zbožím i v rámci tzv. národního pojetí.

V roce 2015 se ČSÚ chystá zveřejnit podrobnější data o **ICT odbornících**, především jejich mzdách, a to podle revidovaného vymezení této kategorie zaměstnání ze strany Eurostatu na základě klasifikace ISCO-08.

V úseku statistik **informační společnosti** bylo v roce 2014 úspěšně navázáno na pravidelná šetření předchozích let. Byla úspěšně uskutečněna další vlna mezinárodních šetření zaměřených na využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a v podnicích. Obě šetření zahrnovala v tomto roce mimořádný modul týkající se využívání **Cloud computingu** a internetových uložišť. V roce 2015 budou tato šetření, mimo jiných, obsahovat i speciální modul k **internetové bezpečnosti** (domácnosti) a využívání **Big data** (podniky).

Podrobné výsledky z výše uvedených samostatných šetření ČSÚ z této oblasti byly v loňském roce zveřejněny jak v **samostatných publikacích**³⁰, tak ve zkrácené formě ve Statistické ročence ČR, krajských ročenkách nebo např. v publikaci *Zaostřeno na ženy a muže*. Zatímco tematické publikace přináší uživatelům detailnější pohled na sledovanou oblast, údaje ve výše zmíněných souhrnných publikacích jsou zasazeny do širšího kontextu ekonomické konkurenceschopnosti a vývoje znalostní společnosti.

Výše uvedená roční **samostatná šetření o ICT v domácnostech a v podnikatelském sektoru** jsou v rámci Evropské unie organizovány jako povinná roční zjišťování, a to na základě Nařízení (ES) č. 808/2004, které stanovuje společný rámec pro systematickou tvorbu evropských statistik o informační společnosti³¹. Podrobná data z těchto šetření jsou pak k dispozici na příslušných stránkách Eurostatu³². Tyto údaje jsou dále využity i při monitorování plnění jednotlivých oblastí Digitální agendy pro Evropu v rámci tzv.: „**Digital Agenda Scoreboard**“³³.

Ve **spolupráci** s resortními statistikami ČSÚ v roce 2014 sledoval i informace o tom jak jsou informační technologie využívány v dalších sektorech naší společnosti jako je veřejná správa nebo zdravotnictví. Mezi prioritní oblasti pro rok 2015 považuje ČSÚ nadále, kromě dvou výše uvedených

²⁹ <http://www.statistikaamy.cz/2014/12/jsme-pristavem-evropy/>

³⁰ Využívání informačních a komunikačních technologií v podnikatelském sektoru <https://www.czso.cz/csu/czso/vyuzivani-informacnich-a-komunikacnich-technologii-v-podnikatelskem-sektoru-2013-uygsx8h3k6> a Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci <https://www.czso.cz/csu/czso/vyuzivani-informacnich-a-komunikacnich-technologii-v-domacnostech-a-mezijednotlivci-2014-ejgbbmx0ui>

³¹ Více viz: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:286:0031:0035:CS:PDF>

³² <http://ec.europa.eu/eurostat/web/information-society/overview>

³³ Více viz: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>

samostatných šetření o využívání ICT v domácnostech a v podnicích, i rozvoj **eHealth statistiky**³⁴, a to ve spolupráci s Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR. Administrativní data by ČSÚ rád použil i pro rozvoj statistik **eGovernmentu**³⁵, a to především ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, ale i dalšími organizacemi, které poskytují vybrané služby, jak občanům, tak firmám.

Ostatní výše uvedené úlohy, především z oblasti statistik informační ekonomiky, jsou více či méně samostatnými projekty ČSÚ vycházejících z již existujících statistických nebo administrativních datových zdrojů. Sledované ukazatele pak pokud možno vycházejí z dostupných mezinárodních standardů uvedených v manuálu OECD k měření informační společnosti a ekonomiky: „**The Guide to Measuring the Information Society 2011**“.³⁶

Další rozvoj v statistickém sledování digitální ekonomiky a společnosti by kromě mezinárodních potřeb a souvisejících závazků, měl vycházet i z národních priorit pro tuto oblast. Z tohoto důvodu ČSÚ považuje za potřebnou hlubší průběžnou komunikaci a spolupráci s hlavními uživateli výstupů statistik ICT při tvorbě těchto ukazatelů a jejich prezentaci.

Jelikož ČSÚ považuje bezplatný přístup jak odborné, tak i laické veřejnosti k maximálnímu množství relevantních statistických údajů a analýz za oblast informační společnosti a ekonomiky, které má ČSÚ k dispozici, za jednu z hlavních priorit své práce, vytvořil ČSÚ za každou z výše uvedených statistických úloh **samostatné webové stránky**, kde uživatel nalezne potřebné statistické informace o daném tématu³⁷.

Na začátku roku 2015 zveřejnil ČSÚ na svých webových stránkách publikaci "**Informační společnost v číslech 2015**"³⁸. Cílem této pravidelné publikace je v šesti kapitolách poskytnout prostřednictvím oficiálních statistických údajů (tabulek a grafů) čtenářům základní informaci o rozvoji informační a digitální společnosti v České republice. Kromě podrobných dat za Českou republiku, každá kapitola obsahuje metodický úvod a u většiny ukazatelů i mezinárodní srovnání. Vydání v roce 2015 obsahuje nově například informace o využívání internetu v mobilu, o používání služeb cloud computingu v podnikatelském sektoru, o internetových doménách, službě Czech Point nebo elektronických podáních pro finanční správu. Čtenáři se také dozví, jak využívají jednotlivci sociální sítě nebo internetová úložiště.

ČSÚ pravidelně poskytuje rozsáhlé statistické výstupů, včetně příslušné metodologie **mezinárodním organizacím** jako výše zmíněnému Eurostatu nebo Organizaci pro ekonomickou

³⁴ Za referenční rok 2015, tj. na konci roku 2016 by měly být k dispozici v souladu s metodikou OECD nové ukazatele v oblasti využívání elektronické zdravotnické dokumentace získané ÚZISem v rámci nového modulu začleněného do Ročního výkazu o zaměstnavatelích, evidenčním počtu zaměstnanců a smluvních pracovnících E (MZ) 4-01.

³⁵ Na začátku roku 2015 byly v rámci publikace *Informační společnost v číslech 2015* zveřejněny ČSÚ poprvé údaje o službě Czech Point nebo elektronických podáních pro finanční správu.

³⁶ Tento manuál je k dispozici na následujícím odkazu:

<http://www.oecd.org/sti/ieconomy/oecdguidetomeasuringtheinformationsociety2011.htm>

³⁷ https://www.czso.cz/csu/czso/informacni_technologie_pm

³⁸ <https://www.czso.cz/csu/czso/informacni-spolecnost-v-cislech-2015>

spolupráci a rozvoj (dále jen OECD) a Mezinárodní telekomunikační unii (dále jen ITU). Tato detailní data jsou pak zpravidla k dispozici v příslušných databázích na webových stránkách těchto organizací.

3.3 Mezinárodní spolupráce při rozvoji ICT statistik

ČSÚ se každý rok aktivně účastní především **zasedání pracovní skupiny Eurostatu k statistikám informační společnosti** (WG ISS – Working Group on Information Society Statistics).³⁹ Na těchto jednáních, která probíhají dvakrát ročně, projednávají zástupci statistických úřadů jednotlivých členských zemí EU, především podobu modelového dotazníku členských zemí EU jak pro šetření o ICT v domácnostech tak i v podnicích. Obsah těchto dotazníků vychází, v rámci mantinelů stanovených ve výše uvedeném Nařízení, především z požadavků hlavních uživatelů výsledků z tohoto šetření, tj. ze strany Komise a jejich jednotlivých ředitelství. Požadavky z velké části vycházejí z potřeb pro monitorování vybraných opatření uvedených v Digitální agendě pro Evropu.

Kromě jednání v Eurostatu se ČSÚ pravidelně účastní i příslušné pracovní skupiny OECD k těmto statistikám (WPMADÉ) nebo Expertní skupiny k ukazatelům o rozšíření a využívání ICT v domácnostech (EGH) spadající pod ITU.

Pracovní skupina OECD k měření a analýzám digitální ekonomiky (dále jen WPMADÉ – Working Party on Measurement and Analysis of the Digital Economy)⁴⁰ vyvíjí statistické ukazatele, standardy a definice v oblasti ICT, a to za účelem mezinárodně srovnatelného měření digitální ekonomiky a společnosti. Kromě vytváření příslušných statistik je tato pracovní skupina zodpovědná i za shromažďování mezinárodně srovnatelných údajů a vytváření na nich založených kvantitativních analýz v oblasti digitální ekonomiky.⁴¹ Tato nová pracovní skupina OECD je od roku 2014 přímým nástupcem pracovní skupiny k ukazatelům informační společnosti (WPIIS). Kromě agendy WPIIS převzala i velkou část agendy zaniklé pracovní skupiny OECD pro informační ekonomiku (WPIE).

V roce 2014 se tato pracovní skupina zaměřila především na zlepšování statistických systémů pro měření změn v oblasti přístupu k internetu a jeho využívání ze strany občanů, podniků a institucí. Významná část aktivit byla věnována i probíhajícím pracím OECD v oblasti využívání tzv. „Big Data“ a „Internet as a data source“, které v sobě obsahují obrovské množství informací a tím i potenciálních znalostí pro posílení hospodářské konkurenceschopnosti, rozvoj inovací a udržitelný rozvoj. V roce 2014 vyšla pod gestorstvím této pracovní skupiny publikace OECD: „**Measuring the Information economy and Society: A new perspective**“⁴².

V roce 2015 bude většina aktivit této pracovní skupiny zaměřena na přípravu podkladů pro **Ministerskou konferenci k digitální ekonomice**, která se uskuteční na jaře 2016 v Mexiku. Kromě

³⁹ Eurostat je statistický úřad Evropských společenství se sídlem v Lucembursku. Více na: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>

⁴⁰ WPMADÉ patří pod Výbor pro politiky v oblasti digitální ekonomiky (dále jen CDEP - Committee On Digital Economy Policy). CDEP je fórem pro mezinárodní expertní výměnu informací o digitální ekonomice a ICT v oblasti telekomunikací, informační ekonomiky, informační bezpečnosti a indikátorů pro měření informační společnosti. Pod CDEP spadají kromě WPMADÉ i Pracovní skupina pro politiku komunikační infrastruktury a služeb (WPCISP) a Pracovní skupina pro informační bezpečnost a ochranu soukromí (WPISP).

⁴¹ Více viz: <http://www.oecd.org/sti/ieconomy/>

⁴² <http://www.oecd.org/internet/measuring-the-digital-economy-9789264221796-en.htm>

přípravy na tuto konferenci by tato pracovní skupina měla v létě 2015 schválit **OECD Model Survey on ICT in the Health Sector** a připravit data pro ukazatele za oblast ICT zařazených do publikace: „**Science, Technology and Industry Scoreboard 2015**“.

V roce 2014 se ČSÚ aktivně podílel na výsledcích jednání **Expertní skupiny k ukazatelům o rozšíření a využívání ICT v domácnostech (EGH)**⁴³ spadající pod ITU. Na letošním jednání bylo zařazeno i nové téma zaměřené na zaměstnanost v oblasti ICT. Gestorem této oblasti je Mezinárodní organizace práce (ILO) a nepřímo i Konference OSN pro obchod a rozvoj (UNCTAD). Kromě prezentace zástupce ILO, na pozvání ITU, Český statistický úřad prezentoval své zkušenosti v oblasti statistického zachycení ICT odborníků a zaměstnanosti v ICT sektoru.

Expert Group on ICT Household Indicators (dále jen EGH) vznikla v roce 2012 jako jedna ze dvou ad-hoc expertních skupin v rámci World Telecommunication/ICT Indicators Symposia (WTIS), které se schází pravidelně jednou za rok. Hlavním posláním tohoto symposia (WTIS) je vytvářet a revidovat mezinárodně srovnatelné ukazatele, standardy a definice k měření telekomunikační a internetové infrastruktury. EGH je pak v rámci WTIS zodpovědná za přípravu statistických ukazatelů, standardů a definic především k mezinárodně srovnatelnému měření rozšíření vybraných ICT v domácnostech a jejich využívání jednotlivci. Výsledky práce EGH pak slouží i pro potřeby Partnerství k rozvoji měření informačních a komunikačních technologií.

The Partnership on Measuring ICT for Development (dále jen Partnerství) je mezinárodní iniciativou 12 významných celosvětových a regionálních organizací, jejichž cílem je lepší dostupnost a vyšší kvalita mezinárodně srovnatelných ukazatelů za oblast ICT, a to především v rozvojových zemích. Partnerství pomáhá měřit rozvoj informační společnosti a ekonomiky především prostřednictvím sestavení seznamu základních ICT ukazatelů (List of ICT core indicators)⁴⁴.

⁴³ <http://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/events/egh2014/default.aspx>

⁴⁴ Více informací o Partnerství i základních ukazatelích za oblast ICT naleznete na následujícím odkazu: <http://www.itu.int/ITU-D/ict/partnership/>

3. Závěr

ČR aktivně podporuje cíle Digitální agendy pro Evropu, které považuje za důležité pro zvýšení konkurenceschopnosti EU, rozvoje jednotného digitálního trhu, rozšíření nabídky kvalitních a cenově přístupných služeb a zvýšení ochrany spotřebitele. K cílům Digitální agendy pro Evropu se Česká republika přihlásila i v aktualizované Státní politice v elektronických komunikacích Digitální Česko v. 2.0 – Cesta k digitální ekonomice.

Pro novou Evropskou komisi vedenou Jeanem-Claudem Junckerem představuje digitální agenda klíčovou prioritu a jednu ze základních oblastí, v níž by integrace měla výrazně pokročit. Hlavním strategickým cílem Komise je dobudování skutečně funkčního jednotného digitálního trhu. Proto Evropská komise dne 6. 5. 2015 přijala Strategii pro jednotný digitální trh v Evropě, kterou lze vnímat i jako určitý impuls pro aktivnější přístup k tématu digitální agendy na národní úrovni (detailní popis Strategie a pozice ČR k ní je zpracován v rámcové pozici ČR ke Strategii, již zpracovalo v květnu 2015 MPO).

ČR svá pozitivní očekávání spojená se Strategií formulovala již v březnu 2015 v rámci společného non-paperu zemí V4, ke kterému se posléze připojilo i Rumunsko. ČR Strategii vítá, jelikož je dokončení jednotného digitálního trhu dlouhodobou prioritou ČR, od které očekává odstranění přetrvávající fragmentace trhu a překážek. ČR bude pečlivě sledovat a vyhodnocovat návazné konkrétní návrhy EK a zaujme k nim jasnou a konkrétní pozici. Strategie je jednoznačnou prioritou Komise Jeana-Clauda Junckera v oblasti digitální agendy, což by měla reflektovat i Česká republika a zaměřit se právě na tuto Strategii, od které se budou odvíjet další kroky a návrhy Komise.

Seznam použitých zkratk

AAL – Ambient Assisted Living (asistované žití v domácím prostředí)

AIS – Automatic Identification System (automatický identifikační systém)

BERD - Business Enterprise Expenditure on R&D (výdaje na VaV v podnikatelském sektoru)

CECSP – Central European Cyber Security Platform (Platforma střeoevropských států pro kyberbezpečnost)

CERT – Computer Emergency Response Team

CESNET – Czech Education and Scientific NETwork (Česká síť pro vědu a vzdělání)

CIP – Competitiveness and Innovation Framework Programme (Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace)

CIP-ICT PSP – Policy Support Programme (podpůrný program orientovaný na ICT v rámci CIP)

CIRC – Computer Incident Response Centre (Centrum pro řešení kybernetických útoků)

CSIRT - Computer Security Incident Response Team (Tým pro řešení incidentů počítačové bezpečnosti)

ČS – členské státy

ČSÚ – Český statistický úřad

ČTÚ – Český telekomunikační úřad

CZ-NACE – Klasifikace ekonomických činností ČSÚ

DZS – Dům zahraniční spolupráce

ECDIS – Electronic Charts Display and Informational System (mezinárodní standard dat pro tvorbu vnitrozemských navigačních map pro vodní dopravu)

ECP - European Cloud Partnership (Evropské partnerství pro cloud)

ECRIS - European Criminal Records Information System (Evropský informační systém rejstříků trestů)

EGH - Expert Group on ICT Household Indicators ITU (Expertní skupina k ukazatelům o rozšíření a využívání ICT v domácnostech Mezinárodní telekomunikační unie)

EK – Evropská komise

ENISA – European Network and Information Security Agency (Bezpečnostní agentura pro evropskou síť a informace)

EP – Evropský parlament

epSOS - European Patients Smart Open Services (Moderní veřejně přístupná služba pro evropské pacienty)

ERTMS – European Rail Traffic Management System (celoevropský systém řízení železničního provozu)

ESF - Evropský strukturální fond

ETCS – European Train Control System (Evropský vlakový zabezpečovací systém)

EU - European Union (Evropská unie)

EUN – European Schoolnet (Evropská školní síť)

FP7 – Seventh Framework Programme (Sedmý rámcový program, odpovídá období 2007-2013)

GBAORD - Government Budget Appropriations and Outlays for R&D (Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV)

GSM-R – Global System for Mobile Communication – Railway (mezinárodní standard bezdrátové komunikace určený pro železniční dopravu)

HeRO – Harmonised eCall European Pilot (evropský pilotní projekt k harmonizaci systému eCall)

HSPA - High Speed Packet Access

HW – Hardware, fyzické vybavení počítače

HZS – hasičský záchranný sbor

ICT (IKT) - Information and Communication Technologies (Informační a komunikační technologie)

ICCP OECD – Committee for Information, Computer and Communications Policy OECD (Výbor OECD pro politiku v oblasti informační, počítačové a komunikační technologie)

INHOPE – International Association of Internet Hotlines (Mezinárodní asociace internetových „horkých linek“)

INSAFE – European Network of Awareness Centres (Síť evropských center pro uvědomělé užívání internetu)

INSPIRE - Infrastructure for Spatial Information in the European Community (Infrastruktura pro prostorové informace v Evropském společenství)

IPv6 – Internetový protokol verze 6; jde o poslední revizi tohoto protokolu pro komunikace v současném Internetu, resp. v počítačových sítích, které Internet vytvářejí

ITU – International Telecommunication Union (Mezinárodní telekomunikační unie)

ITRE – The Committee on Industry, Research and Energy (Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku EP)

ITS - Intelligent Transport System (Inteligentní systém dopravy)

IWGDPT – International Work Group for Data Protection in Telecommunications (mezinárodní pracovní skupina pro ochranu údajů v telekomunikacích)

JKM – Jednotná kontaktní místa

JSDI – Jednotný systém dopravních informací

KKP - Kulturní a kreativní průmysl

LTE – Long Term Evolution (technologie určená pro vysokorychlostní internet v mobilních sítích)

MF – Ministerstvo financí

MK – Ministerstvo kultury

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MSP – Malé a střední podniky

MVNO – Mobile virtual network operator (mobilní virtuální operátor)

MO – Ministerstvo obrany

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu

MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠP – Ministerstvo spravedlnosti

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV – Ministerstvo vnitra

MZd – Ministerstvo zdravotnictví

NBÚ – Národní bezpečnostní úřad

NCKB – Národní centrum kybernetické bezpečnosti

NDIC – Národní dopravní informační centrum

NGA – Next-generation access („Přístup pro další generace“, inovativní způsob vytváření širokopásmových služeb)

NIPEZ – Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)

OP LZZ – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

OP PI – Operační program Podnikání a inovace

OP PIK - Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

PCPs - Product Contact Points (kontaktní místa pro výrobky)

PPC - Pay-per-click

PSAP – Public-safety answering point (Centrum zodpovědné za vyřízení žádostí týkajících se veřejné bezpečnosti)

R&D (VaV) – Research and Development (věda a výzkum)

RIS – Říční informační služba

RVKIS – Rada vlády pro konkurenceschopnost a informační společnost

ŘLP – Řízení letového provozu

ŘSD – Ředitelství silnic a dálnic

SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury

SESAR – Single European Sky ATM Research SOLVIT - On-line síť, v rámci které ČR spolupracují při účelném řešení problémů, jež vznikají v důsledku nesprávného používání právních předpisů v oblasti vnitřního trhu ze strany orgánů veřejné moci. V každém členském státě EU (a rovněž v Norsku, Lichtenštejnsku a na Islandu) existují SOLVIT centra, která mohou pomoci se stížnostmi občanů i podniků.

SPS – Státní plavební správa

SW – Software, programové vybavení počítače

SŽDC – Správa železniční dopravní cesty

TCTV – Telefonní centrum tísňového volání (tzv. „112“)

TEN-T – Trans-European Transport Network (Celoevropská dopravní síť – silniční, vlaková, lodní, vzdušná)

TSI-TAF – Technická specifikace pro interoperabilitu pro telematické aplikace v nákladní dopravě v rámci TEN-T

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (Organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu)

ÚOHS – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

ÚOOÚ – Úřad pro ochranu osobních údajů

VŠIT – Výběrové šetření o informačních a komunikačních technologiích

WCAG - Web Content Accessibility Guidelines (Směrnice pro dostupnost k internetovému obsahu)

WP29 – Working party 29 (nezávislý evropský poradní orgán na ochranu dat a soukromí, ustanovený čl. 29 směrnice 95/46/EC)

WPIE – Working Party on Informed Economy (Pracovní skupina pro informační ekonomiku)

WPIIS - Working Party on Indicators for the Information Society (Pracovní skupina pro indikátory informační společnosti)

WPMADe - Working Party on Measurement and Analysis of the Digital Economy (Pracovní skupina pro opatření a analýzu digitální ekonomie)

WTIS - World Telecommunication/ICT Indicators Symposium (Symposium pro světové telekomunikační/ICT indikátory)